

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

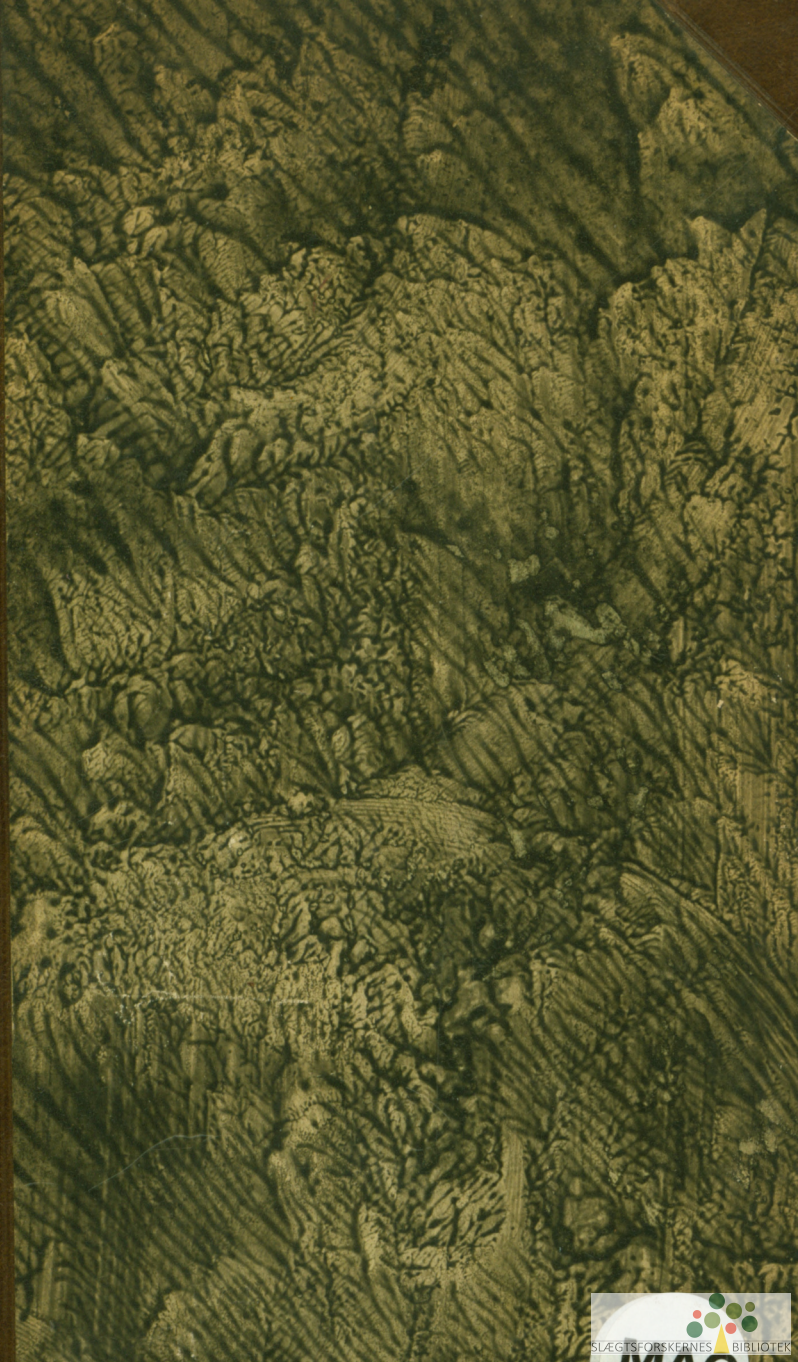
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

OPTEGNELSER

OM

FAMILIEN NYHOLM

AF

C. K. V. NYHOLM

HØJSTERETSASSESSOR

Det siger Beda, den ærlige Mand,
Det er vel gjort, af hvem der kan,
At skrive Forældres Gærninger alle.
Ere de onde, da hør man dem fly,
Ere de gode, dem gøre paa ny
Og ingeniunde frafalde.

GRUNDTVIG.

KØBENHAVN

P. PETERSENS BOGTRYKKERI (EGMONT H. PETERSEN)

1897

FORORD

DEN udførlige, i Henhold til Statutterne for det „Nyholmske Hjælpelegat“ udgivne Stamtavle senest af 1893 fra Direktør Elvius' kyndige Haand, rummer, efter sin særegne Bestemmelse som Grundlag for Adgangen til at komme i Betragtning ved Legatets Uddeling, et meget stort Antal Personer, der vel for saa vidt henhøre til samme Frændekreds, som de kunne nævne Jokum Nielsen og Dorothea Avgustine Flensborg blandt deres Forfædre, men som iøvrigt hverken føre Slægtnavnet „Nyholm“ eller, afsét fra Familielegatets Baand, ere knyttede synderlig nøje til hinanden indbyrdes eller til den oprindelige Stammeæt.

Jeg har i de efterfølgende Blade med Benyttelse af det givne Grundlag udarbejdet en snævrere, rent agnatisk Stamtavle, paa hvilken blot de ere optagne, som ved Fødsel eller Ægteskab ere eller have været berettigede til at bære Slægtnavnet, altsaa omfattende alle mandlige og kvindelige Agnater fra nævnte Jokum Nielsen og Hustru tilligemed deres Ægtefæller. Til Gengæld for denne Indskrænkning har jeg imidlertid ikke begrændset mig til en blot statistisk Anførelse af de paagældendes Navne, Fødsels- og Dødsaar m. v., men stræbt at indsamle saa mange Oplysninger som muligt om

deres, dog især de trende ældste Slægtleds, Livs-
omstændigheder og Leveforhold, ved Hjælp af trykte
og utrykte Kilder og Meddelelser, med faa Und-
tagelser velvillig tilstillede mig ikke blot fra Familie-
medlemmer, men ogsaa fra fremmede, blandt hvem
jeg særlig skal nævne Dr. theol. Rørdam, hvilke
jeg alle her bringer min Tak for deres Bistand.

Jeg tør derfor maaske forudsætte, at mit Ar-
bejde, skøndt det selvfølgelig efter Forholdets Na-
tur hverken kan ventes at være fejlfrit eller saa
fuldstændigt som ønskeligt, dog i det væsentlige
vil vinde deres Bifald, for hvem det fortrinsvis er
beregnet, og blive et Bindeled mellem den Slægt,
som gaar bort, og den, som kommer. Om end
Familien „Nyholm“ hidtil ikke er naat op paa
Samfundets Højder eller har spillet nogen frem-
trædende Rolle i Fædrelandets Udvikling, saa har
den dog, som et af dens ypperste Medlemmer¹⁾
skriver i sine „Livserindringer“, „stedse i Reglen
udmærket sig ved Redelighed og Dygtighed og
talt mange brave Mænd og Kvinder i sin Midte“,
og „det er godt“, tilføjer han, „at høre til en god
Stamme; gid mine Efterkommere ville vide at
skønne derpaa“.

Til dette Ønske knytter jeg Haabet om, at de
ogsaa ville vide at handle derefter og at overføre
vort Navn lige saa uplettet og agtet til deres Af-
kom, som de have modtaget det fra deres Fædre!

Den 31. December 1896.

C. V. Nyholm.

---

¹⁾ Afdøde Etatsraad, Nationalbankdirektør Karl Nyholm.

FØRSTE AFDELING.

Jokum Nielsen og hans 2de Hustruer.

Om Slægtens Stamfader, Jokum Nielsen, fra hvem Familien „Nyholm“ hidleder sin Herkomst, vides kun lidet. Hverken hans Forældres Stand og Stilling eller hans eget Fødested og Fødselsaar kendes, men da han i sit første Ægteskab har havt en Søn, der blev født 1703, fejler man næppe synderligt ved at sætte hans Fødselstid til omkring Aaret 1675.

Han har efter al Sandsynlighed først havt Bopæl i Ravnstrup By under Toksværd Sogn i Hammer Herred (Sjælland), hvor den nysnævnte Søn angives født, og er derfra flyttet til Glumsø Sogn i Tybjerg Herred, hvor han blev Ejer af en Gaard i Byen „Nødholm“, fra hvilken sidste det af samtlige hans agnatiske Efterkommere optagne Slægtnavn „Nyholm“ mulig ved fordrejet Udtale hidrører.¹⁾

---

¹⁾ Allerede i Skoletiden i Frederiksborg førte Sønnerne, som Elvius oplyser i Stamtavlen af 1893, Navnet, og den af Kaptajn Lengnick i Udgiven af 1849 meddelte Anekdote, at Navnet skulde skrive sig fra en Fejltagelse af den Universitets Immatrikulationen foretagende Professor,

Det er rimeligt, at han har boet her i nogle Aar i det mindste med sin første Hustru, hvis Navn end ikke er blevet bevaret, men som efter en usikker Formodning skal have været en Plejedatter af Sognepræst Mesler i Esbønderup, og om hvis Dødsaar der lige saa lidt haves nogen Underretning.

Med sin anden Hustru, Dorothea Augustine Flensburg eller Flensborg¹⁾ blev Jokum Nielsen gift i Aaret 1709. Hun, som var bleven døbt den 25. Februar 1690, var en Datter af Frederik IV's Livkudsk Kristjan Flensborg, gift med Kathrine Pedersdatter, og død den 2. Oktober 1708, og en Søster til den bekendte Shoutbynacht (o: Kontreadmiral) Kristjan Peder Flensborg, døbt 26. Januar 1692. Omkring Tiden for dette Ægteskab blev Jokum Nielsen Forpagter af Bavelse Hovedgaard²⁾ og her

---

er saaledes urigtig. Det vilde jo ogsaa være mærkeligt, om de ved Immatrikulationen vekslende Professorer hver Gang en af de fire Brødre indtegnedes, skulde have gjort sig skyldig i samme Misforstaaelse. Det er desuden vanskeligt at tænke sig, hvorfor Jokum Nielsens Sønner overhovedet skulde have taget Navn efter Nødholm, da ingen af dem vistnok er født der, og Faderen ej heller længer ejede den, da de kom i Skolen. Jvfr. iøvrigt Tillæg Nr. 5 om nogle fremmede Familier „Nyholm“.

¹⁾ I sin Levnets Beretning angiver hendes Søn Kristoffer hendes fulde Navn at have været: Dorothea Gustine Charlotte, og da Navnet Charlotte er meget almindeligt i Familien, er denne Angivelse vistnok rigtig. En Avlsgaard paa 24 Tdr. Htk., „Flensborggaard“ kaldet, findes endnu i Glumsø Sogn.

²⁾ Bavelsegaard solgtes 1710 af Statholder Gabel til Frederik IV, som af dette Gods og Næsbyholm, hvilket han havde afkøbt Brigadér Bjelke, oprettede Grevskabet „Fre-

fødtes hans 2de næstældste Sønner. Opholdet blev dog ikke af lang Varighed. Allerede i Aaret 1714 overtog han den fordelagtige Forpagtning af Giesegaard¹⁾ i Nordrup Sogn under Ringsted Herred, og her vides ikke mindre end tre af hans Børn, den yngste Søn og tvende Døtre at have sét Lyset.

Giesegaard nedbrændte imidlertid i Aaret 1719, efter hvad der berettes, ved en Ladefogeds Uforsigtighed, og da Jokum Nielsen ligesom de fleste paa hans Tid havde undladt at forsikre sine Ejendele, tabte han derved en stor Del af sin ved Flid og Sparsommelighed erhvævede Formue. Han flyttede da ved Paasketid s. A. med sin hele Familie, der efter hans Søns, Kristoffers Opgivende, foruden Hustruen skal have udgjort 9 Børn, hvoraf dog kun Navnene paa 6 kendes, til Frederiksborg, i hvis lærde Skole den ældste Søn allerede havde gaaet i flere Aar, og hvor de yngre, efterhaanden som de voksede til, bleve anbragte.

Om hans og Familiens Liv i Frederiksborg ere Oplysningerne yderst sparsomme. Af Skolens Protokoller erfares blot, at han har kvitteret for Kostpenge, der udbetaltes istedenfor den Naturalforplejning, som efter Datidens Skik ydedes Discip-

---

deriksholm“ for sin Elskerinde Charlotte Helene Schindel, men, efter at hun var falden i Unaade, afhændedes Godserne i Aaret 1716 til Gehejmerraad Tage Thotts Efterlevske.

¹⁾ Giesegaard (forhen „Skivede“) blev 1688 udlagt til Kammersekretær Giese i Afdrag paa Kronens Gæld til denne og fik Navn efter ham, men allerede faa Aar efter hans Død maatte hans Enke sælge det for at tilfredsstille Kreditorerne.

lene af Skolen, for sine Sønner, der da, som berørt, allerede navngives „Nyholm“, hvilket Navn Jokum Nielsen imidlertid selv ingensinde sés at have brugt. Han synes iøvrigt, at have været en klog og intelligent Mand¹⁾, der forstod at omgaas sine Overmænd og havde Sands for at give sine Børn en god Opdragelse, saa at de kunde komme frem i Verden. Han døde i Frederiksborg den 26. Februar 1729; hans Enke overlevede ham i 22 Aar og døde Nytaarsaften 1751. Hendes Kaar have næppe været særdeles blide, dog har hun sikkerlig ikke været egentlig trængende. Hun faar i sin Søns tidligere nævnte Optegnelser²⁾ det Lov, at „hun ved sin utrættelige Arbejdssomhed og Vindskibelighed ærligen ernærede os alle, hvilken hendes møjsommelige Besværlighed den gode Gud saa rigeligen velsignede, at vi alle, som vare 9 Søkende, af hans runde og milde Haand nød vort nødtørftige Livs Ophold.“ Senere da Sønerne, forholdsvis unge, kom i gode Livsstillinger og Døtrene bleve gifte, fik hun selvfølgelig en sorgfri Alderdom.

---

¹⁾ Det vedføjede Fotografi er taget efter et gammelt, særdeles godt malet Olieportræt, som forefandtes i Nyborg Præstegaard allerede fra den ældre Sognepræst Nyholms Tid, og som almindelig antoges at forestille Jokum Nielsen.

²⁾ Jvfr. hermed i det hele Stamtavlen af 1893 Side 118 Præsten Kristoffer Nyholms Optegnelser.

JOKUM NIELSEN

ANDEN AFDELING.

Første Slægtled fra Jokum Nielsen.

1.

Jokum Nielsen og hans 2de Hustruers Børn.

a) af første Ægteskab.

1. Holger Jokumsen Nyholm,

hvis Moders Familienavn og Stand, som berørt, er ubekendt, fødtes den 1. Marts 1703 i Ravnstrup og dimitteredes fra Frederiksborg Skole, i hvilken han sandsynligvis har gaaet fra sit 10de Aar, til Universitetet i Efteraaret 1721 med bedste Karakter. Den 11. September 1727 tog han, der som andre ubemidlede Studenter maatte ernære sig ved Undervisning, theologisk Attestats med „Laudabilis“ og promoveredes nogle Aar senere, den 17. Juni 1735, med 20 andre Kandidater til Magister af daværende Universitets Rektor, Kr. Thestrup.

Der foreligger adskillige Vidnesbyrd om, at han, der utvivlsomt har været af en vel begavet og livlig Natur, har taget virksom Del i Samtidens aandelige Rørelser, hvorved maa erindres, at hans kraftigste Ungdomstid falder under Kong Kristjan VI's Regerings Begyndelse, da, som det hedder

hos Provst Kock¹⁾, „alle Sluser aabnede sig for Pietismen“ eller rettere dennes yngre Søster „Hernhutisme“, og da Mænd, som den iøvrigt i mange Henseender miskendte Hofpræst Johannes Bartholomæus Bluhme og Oversekretæren i Kancelliet Johan Ludvig Holstein, havde Kongens Øre, medens den gamle lutherske Opfattelse, alt eftersom Biskop Worm og Rosenkrands mistede deres Indflydelse, havde sin Hovedstøtte i den i Aaret 1737 fra Aggershus' Bispestol til Sjællands forflyttede Biskop Peder Hersleb. Det fremgaar saaledes af en Meddelelse i Dr. H. F. Rørdams kirkehistoriske Samlinger²⁾, at Holger Nyholm, der siden 1732 havde været Dekanus ved Kommunitetet, optraadte som skarp Opponent under en Disputats, som afholdtes af Biskop Worms Vikarius, Provst Kr. Nold³⁾ paa Universitetet, og under hvilken den sidstnævnte i høje Toner havde lovprist et fra Tydsk oversat af Pietisme struttende Skrift som: „et aandeligt speculum eller Spejl, hvormed man kunde kende og prøve sig selv og andre efter Menneskets tredobbelte Tilstand.“ Bl. a. betegnede Opponenten samme „speculum“ rent ud som et „speculum fanaticum“, og heraf tog en højt anset Tilhører — rimeligvis ingen ringere end den i kirkelige Sager saa mægtige J. L. Holstein — Forargelse og opfordrede Universitetets Rektor, Pro-

---

¹⁾ Kristian VI's Historie af L. Koch Side 144 og 148—49.

²⁾ Kirkehistoriske Samlinger IV, 2det Bind (1896) Side 274 og flgd. og III 3die Bind Side 828.

³⁾ En Sønesøns Søn af Professoren af samme Navn, der optraadte med saa stor Frimodighed under Kristian IV.

fessor H. Steenbuch, til at afæske Nyholm en nærmere Forklaring. Dette skete da ogsaa, og i en Redegørelse, dateret 3. Januar 1734, udviklede han sit Standpunkt og kritiserede yderligere hint Skriffs formentlige Vildfarelser. Erklæringen, der kom til Offentlighedens Kundskab har antagelig vakt en ikke ringe Opsigt og Bevægelse i Datidens theologiske Kredse.

Men ogsaa Kongens Opmærksomhed, der vistnok stedse var skarp paa dette Omraade, blev formentlig allerede ved denne Lejlighed henvendt paa den unge Theolog, som synes at have fortsat i det én Gang indslaaede Spor. I de foran nævnte Samlinger meddeler Dr. Rørdam 2de Breve af 1737 fra Kristjan VI til J. L. Holstein, der her meddeles i den tyske Original, saavidt Nyholm vedkommer, og som i flere Retninger ere af Interesse.

I det første af disse hedder det: „Es soll der Rektor in Slagelse¹⁾ gestorben sein; hier wäre nun eine gute Gelegenheit den Magister Nyholm zu placiren, welcher dem Lauf der guten Sache viel Schaden thun soll; Zieht er fast ja alle Studenten an sich²⁾ und bringt ihnen viele bösen Principien bei. Er soll. suchen Rektor in Slagelse zu werden. Wenn er (J. L. Holstein) dem Bischof³⁾ andeutet,

---

¹⁾ Magister Borch død i Mai 1737.

²⁾ Fremhævelsen er af mig.

³⁾ Normanden Peder Hersleb havde i Aaret 1730 umiddelbart efter Frederik IV's Død afløst den myndige, i allerhøjeste Unaade faldne Biskop Deichmann, om hvem nærmere i Tillæg Nr. 2, som Biskop over Aggerhus Stift og i denne Stilling ikke blot vundet Kongens Tillid, men ogsaa

wie wir gern sehen, dasz er den Nyholm dahin setzte; dem Nyholm muszte es dann angedeutet werden, dasz er bei seinen Schulen zu bleiben hatte, aber nicht Studiosen zu informiren.“

I det senere af Brevene skriver Kongen bl. a.: . . . „dasz der Nyholm das Rektorat mit so grozer Freude angenommen, und dasz der Bischof den Nyholm für so düchtig hält¹⁾, ist mir sehr lieb zu vernehmen gewesen.“

Heraf kan da dels læres, at det stundom ikke har været saa ilde at komme Enevælden noget paa tværs, dels sluttes, at Nyholm maa have øvet en betydelig Indflydelse paa de yngre Studerende i en Retning, som i høj Grad har været den pietistiske Læres Magthavere imod. Iøvrigt kan man kun undre sig over, at en saa retsindig Mand, som Kristjan VI vilde udsætte den Slagelse Ungdom for en Paavirkning, som han betragtede som skadelig for de københavnske Studenter.

Biskop Hersleb, som efter den i Tillæg Nr. 1 indeholdte Skrivelse havde kendt og støttet Nyholm endog fra Skolegangen af, har altsaa, som det ses af Kongens Brev, afgivet en gunstig Erklæring,

---

gjort sig virkelig fortjent ved sin Virksomhed for Konfirmationens Indførelse (Frdn. 13. Januar 1736) og Katheksation i Kirkerne. Han havde efterhaanden fjernet sig fra sit oprindelige pietistiske Standpunkt, da han, som anført, i 1737 kaldtes til Sjællands Bispestol, ja han ansaas nu endog for en ligefrem Modstander af Bluhme jvfr. E. Holm „Danmarks og Norges politiske Historie 1720—1814“ II Side 628 og Koch l. c. Side 148—49.

¹⁾ Udhævelsen er af mig.

og Nyholm blev saaledes i Løbet af Aaret 1737¹⁾ Rektor i Slagelse. Det var jo i en temmelig ung Alder (34 Aar gl.), at han opnaaede denne Stilling²⁾, der vel langt fra enten i Lønning eller Anseelse svarer til et Rektorat i Nutiden, men desuagtet udkrævede en dygtig Mands hele Tid og Kraft og især paa Grund af hans Ungdom og Fortid nok kunde udsætte ham for Nid og Misundelse.

Det synes destoværre ikke, at Nyholms Optraeden i Slagelse har svaret til de Forventninger, som kunde næres af Frænder og Venner. Den Kritik, han imidlertid mere end hundrede Aar efter sin Død er bleven underkastet, og som mærkelig nok er udgaaet fra en Kaldsfælle ved samme Skole, er dog næppe retfærdig. Rektor Elberling har i Programmet for Slagelse lærde Skole af 1847 meddelt en efter Nutidens Begreber saare usmagelig og latterlig, i overvættes ydmyge Udtryk og snurrige Vendinger affattet Lykønskningskrivelse³⁾ af 5. Januar 1743 fra Nyholm til Bi-

---

¹⁾ I Stamtavlen af 1893 angives Aarstallet urigtigt til 1735. Stamtavlen af 1849 har det rette Aarstal.

²⁾ Ved den bekendte Anordning af 23de Januar 1739 jvfr. Reskr. 9de Okbr. s. A., blev Rektorerlønnen i Slagelse forhøjet fra 220 Rdlr. til 350 Rdlr., et ringe Beløb, selv om Pengenes datidige større Købeevne tages i Betragtning. Rektorerne havde, som det hedder, Gang og Sæde efter Byernes Sognepræster og vare Biskoppernes særlige Tilsyn undergivne, men de udnævntes af Kongen. Efter nogle Aars god Tjeneste havde de Adgang til at blive Professorer ved Universitetet eller til anden passende gejstlig eller verdslig Befordring; men Pensionsret havde de ikke.

³⁾ Gengives in extenso i Tillæg Nr. 1.

skop Hersleb i Anledning af Aarsskiftet, men naar Rektor Wiehe i Programmet for samme Skole af 1853 heraf tager Anledning til at sigte sin fjerne Forgænger i Embedet for „Servilitet og krybende Lavhed“, da rammer han visselig langt over Maalet. Han glemmer, hvad allerede Professor E. Hundrup¹⁾ gør opmærksom paa, at det nu én Gang i hine Tider var Skik og Brug i Henvendelser til højere Foresatte og Velyndere at betjene sig af bombastiske og forherligende Talemaader, man behøver i saa Henseende blot at tage for sig en hvilkensomhelst datidig Dedikation fra selv udmærkede og fortjenstfulde Lærde til deres saakaldte „Patroner og Videnskabs Beskyttere“. — Patronernes Øren, — og Herslebs²⁾ vare vel for saavidt ikke forskellige fra andre Patroners — havde vænnet sig til dette Kling-Klang, og skøndt de visere iblandt dem vel vidste, hvad Værd de skulde tillægge det, savnedes det dog maaske eller var i alt Fald paafaldende, naar det ganske manglede, omtrent som hvis man i Nutiden i Henvendelser til Kongen vilde undlade at kalde ham „allernaadigst“ eller at underskrive sig selv „allerunderdanigst“. Men Rektor Wiehe overser tillige ganske, at Skrivelsen er rettet til en Mand, til hvem Nyholm stod i varm Taknemmeligheds Gæld ikke blot for sin seneste Befordring, men ogsaa

---

¹⁾ Efterretninger om Lærerstanden i Slagelse 1861.

²⁾ En samtidig dømmer i Korthed saaledes om Hersleb: „Han var en stor Orator, en stor Hofmand, en stor Regnskabsfører, en nøjagtig Husholder og en oprigtig Ven“, se Koch l. c. Side 177.

for hans gennem et langt Tidsrum udviste Velvilje, og hvem han med Føje kunde betragte som et Skjold mod sine mægtige theologiske Modstandere. En virkelig sand Hengivenhed for Biskoppen og hans Familje klinger dog igennem trods den taabelige og forskruede Bedemands Stil, og selv om Wiehe maatte have Ret i, at der i Slagelse Skolearkiv skal findes flere lignende Skrivelser fra Nyholms Haand, berettiger det dog ikke til at stemple ham som en foragtelig Spytlikker eller Lakaj-Natur, hvad jo ogsaa vilde staa i den mest skærende Modsætning til hans ovenfor berørte djærve Færd saa faa Aar tidligere i Hovedstaden.¹⁾

Langt værre er det unægteligt, naar Biskop Hersleb i en Skrivelse af 25. Juli 1739, ligeledes anført i Wiehes Skoleprogram, finder Føje, til at give Nyholm „en kærlig Advarsel i Anledning af de mange onde Rygter, der vare komne ham for Øre, om at han i sin Embedsførelse var tyrannisk, ilsindet, partisk og forsømmelig“, hvortil Wiehe for egen Regning knytter den Udtalelse, at „Nyholms Bestyrelsestid har udgjort et af de stærkeste Skyggepartier i Skolens Historie“. At der maa have ligget noget til Grund for den ham saa velvillige og retsindige Biskops Paamindelse, kan ikke betvivles, skøndt Skrivelsen ikke nævner bestemte Kendsgærninger, og saadanne ej heller andensteds fra foreligge, men, foruden at den synes

---

¹⁾ Iøvrigt er det jo, som alt Elberling henpeger til, slet ikke givet, at Brevet nogensinde er blevet afsendt; thi hvorledes skal det, hvis det er afsendt, forklares, at det fandtes i Slagelse og ikke i Sjællands Bispearkiv?

at have frugtet, idetmindste vides det ikke, at der senere har været Behov for nogen yderligere Advarsel, eller at det gode Forhold til Biskoppen ellers har lidt nogen Skaar — den oftnævnte, 4 Aar yngre Lykønskningsskrivelse tyder snarere paa det modsatte — maa det paa den anden Side tages i vedbørlig Betragtning, at Nyholm i saa godt som hele sin Embedstid har lidt af Brystsyge og Blodspytning, der omsider gjorde Ende paa hans Liv, og selvfølgelig i høj Grad maatte lamme hans Vilje- og Virkekraft. Derhos havde han kun i ringe Grad Bistand hos de daværende Lærere, blandt hvilke, som det ses af et senere Brev fra Biskop Hersleb til den efterfølgende Rektor Mag. Rhud, en Hører ved Navn Seegaard „i lang Tid havde været til Forargelse formedelst sin Uduelighed, sin uordenlige Vandel og sit Fylder!“ Det er rigtigt, at Nyholm, hvad Wiehe naturligvis heller ikke undlader at forekaste ham, ikke i sin Embedstids senere af Sygdom medtagne Aar aflagde Regnskab for Skolens Indtægter og Udgifter — hvad forresten efter Frgn. 23. Januar 1739 ej længer var nogen Rektor som saadan paahvilende Pligt — men lige saa vist er det, at Skolen ikke led noget Pengetab ved ham, idet den af hans Dødsbo fik fuld Dækning for sit Tilgodehavende 184 Rdr. 4 Mk. 14 Sk., hvilket Beløb bevarede som en særskilt staaende Regnskabspost for Skolen under Benævnelsen „Inkrement-Kapitalen“.

Den 17. Juli 1749 bortkaldtes Rektor Holger Nyholm under tiltagende Lidelser allerede i sit 47. Aar. Han indgik aldrig Ægteskab og har formodentlig ført et temmelig ensomt Liv i Slagelse,

tvungen dertil af sit skrøbelige Helbred og vistnok uden nogen nærmere aandelig Forstaaelse med sine Omgivelser. I det sidste Par Aar af hans Liv — siden 1746 -- var iøvrigt hans yngre Halvbroder Kristoffer bleven Sognepræst i Slag-lille, ikke stort mere end 2 Mil fra Slagelse, om der ellers har været nogen nøjere Berøring og Sympathi imellem dem. At Rektor Nyholm baade maaske kunde og burde have gjort større Fyldest i sit Embede, kan være troligt nok, men alligevel kan det efter min Overbevisning med Føje hævdes, at han har havt en hæderlig og lovende Fortid i København, og at han ej heller i det hele og store har gjort det Navn, der senere er blevet baaret af saamange af hans Slægt, nogen Skam.

b) af andet Ægteskab med Dorothea Augustine Charlotte Flensborg.

a) Sønner.

2. Kristjan Frederik Nyholm

født den 10. Februar 1710 paa Bavelse Gaard. Efter at have gennemgaaet Frederiksborg Skole, blev han Aaret før sin Faders Død, altsaa 1728 Student, men først den 21. Juni 1738 lykkedes det ham, der ganske var henvist til Selverhværv, og som i 1736 angives at være bleven Kommunitets Dekanus, at faa theologisk Embedseksamen med bedste Karakter. Endnu samme Aar den 30. Juli tog han Magistergraden, og allerede den paafølgende 22. August udnævntes han til Sognepræst for Fakse Menighed i Sjællands Stift og ordineredes den 8. Oktober næstefter. Den 3. Juni 1739 ægteviedes han til Dorothea — efter andre Op-

givelser -- Johanne Vitusdatter Bering, f. 1722, en Datter af Kommerceraad Vitus Bering; men 8 Dage efter Brylluppet den 11. Juni 1739 bortreves han af en i Fakse og Omegn udbrudt dødelig Smitsot¹⁾ uden at efterlade sig noget Afkom. Hans efterlevende unge Enke indgik et Par Aar senere under 16. Januar 1741 Ægteskab med Hofpræst Kristoffer Bluhme, en Søn af den bekendte ovenfor nævnte kgl. Konfessionarius Johannes Bartholomæus Bluhme. Hun døde i Aaret 1781 og blev Stammoder til den Bluhmeske Familje.

3. Kristoffer Nyholm

blev ligeledes født paa Bavelse Gaard den 29. Juli 1712. Af hans efterladte tidligere nævnte Optegnelser fremgaar det, at han er bleven døbt i Glumsø Kirke den 5. August, en Uge efter sin Fødsel, og at han i sin tidligste Barndom ikke mindre end 3 Gange har været meget nær ved at drukne. I sit 9. Aar fulgte han med sine Forældre efter Gieseгаards Brand til Frederiksborg og blev sat i Byens lærde Skole, i hvilken han forblev i 10 Aar og, medens han gik i Mesterlektien, oplevede ikke mindre end 3 Rektorskifter, idet Mag. Grenow afløstes af Mag. Wøldike og denne atter af Mag. Johannes Schrøder, alt i Løbet af 1½ Aar. Den sidstnævnte, som senere blev hans Svi-gorfader, dimitterede ham 1731 til Universitetet. Aaret efter tog han 2. Eksamen med bedste Karakter,

---

¹⁾ Hans bratte Død vakte efter Meddelelse fra Sognepræst Reimann baade Opsigt og Deltagelse; destoværrere Fakse Kirkebøger brændte tilligemed Præstegaarden i 1806, saa at nærmere Kundskab om det forefaldne mangler.

blev samme Aar Bakkalaureus og fik derefter Regents og Kommunitet med Bespisning og Andel i Ligpenge i 2 Aar. Da han imidlertid ingen Understøttelse kunde paaregne fra Hjemmet, nødsagedes han til -- maaske gennem Anbefaling fra sin i Norge saa vel kendte Rektor, jvfr. Tillæg Nr. 2 — at modtage Pladsen som Huslærer hos Provst Gerhard Vinge i Sande Sogn under Grevskabet Jarlsberg nær Drammen. Her fandt han et hyggeligt Hjem. Provsten modtog ham ved hans Ankomst med de Ord: „Exspectus ades“, og i de 2 Aar, hvilke han forblev her, læsende med Provstens Børn¹⁾ og nogle Børn fra Kristjania, fra 1733 til St. Hansdag 1735 talte de intet andet end Latin sammen. Nyholm beundrede Provsten for hans Veltalenhed, poetiske Begavelse og Sands for Musik, hvilken han ogsaa selv dyrkede, og erklærer, at han aldrig kunde ønske sig bedre, fornuftigere og kærligere Principal. De skiltes derfor ogsaa „med vemodige Hjærter og vaade Øjne“, og han maatte med Haandslag love at vende tilbage til Norge, naar han havde taget sin Embeds-eksamen. Denne fik han imidlertid først den 5. August 1743, og da han i Mellemtiden, nemlig 1736 havde opnaat en ret fordelagtig Beskikkelse som Kollega og Kantor ved Frederiksborg Skole, hvor han jo havde sine nærmeste, fik han sig

---

¹⁾ Provst Vinge havde 3de Sønner og 1 Datter. Af Sønerne blev Gerhard Johan født 1724 og Peder Gerhard f. 1726 begge Præster, jvfr. Jens Møller: „Forsøg til en Beskrivelse over Jarlsberg Provsti“ København 1732, hvor det udtrykkelig om disse berettes, at de i Hjemmet havde været privat underviste.

løst fra Løftet til den brave Provst Vinge, uden at dette gjorde noget Afbræk i deres Venskab.

Om sit Liv i Frederiksborg udtaler han sig i det hele med Tilfredshed, dog var han, som han selv fortæller, en Gang „kommen i saa høje Satans Fristelser, at han ikke var langt fra Fortvivlelse, og havde ikke Guds Øje desto kraftigere vaaget over ham, vilde han maaske forlængst have været i Evigheden“. Han har ikke nærmere oplyst, til hvilke Ulykker eller sjælelige Rystelser maaske han her har sigtet. Ordene synes jo at tyde paa, at han ikke har været fremmed for Tanken om Selvmord. Han tog sig imidlertid sammen, og „efter 10 Aars møjsommeligt Arbejde i Frederiksborg“ kaldtes han den 5. Februar 1746 til Sognepræst for Slaglille og Bjernede Menigheder i Sjællands Stift som den ellefte i Præsterækken efter Reformationen og hjemførte under 26. April s. A. som sin Hustru Else Brigitte Schrøder, f. den 29. August 1727, — om hvis Udseende i hendes ældre Alder det hostrykte Brystbillede giver en Forestilling — en Datter af hans gamle Rektor og faderlige Ven, der nu havde faaet Titel af Professor. Brylluppet maa antages afholdt med sømmelig Festlighed efter Brudens og Brudgommens Stand, og der forefindes endnu i min Besiddelse in originali et Eksempplar af det Bryllups Karmen — aftrykt i Stamtavlen af 1893 — hvormed Brudens Brødre Johannes og Karl Vilhelm efter Datidens Skik opvartede det unge Brudepar.

Kristoffer Nyholm og Else Brigitte blev i deres med 6 Sønner og 8 Døtre velsignede Ægteskab

ELSE BRIGITTE NYHOLM
FØDT SCHRØDER

Stammeforældre til den ældre Linje af Familien, „Slaglille Linjen“, som den passende kan betegnes. De førte et lykkeligt Samliv i over 20 Aar, og, uagtet de mange Børn, uden Næringsssorg, som det synes, men Embedet hørte heller ikke til de ringeste. Da han blev ældre, begyndte Præsten imidlertid at skranke. Siden 1. Juledag 1767, da han sidste Gang besteg Prækestolen, følte han sig angreben af Svaghed i Bryst og Lunge, og da Ondet tiltog, søgte han det følgende Aar og fik sin Afsked under 22. April 1768, men døde allerede den 14. Juni derefter, meget afholdt af sin Menighed og af Alle, der havde kendt ham. Før sin Død havde han den Glæde, at hans Svoger, Kristoffer Schrøder blev hans Eftermand, „den jeg tilfulde kendte og meget elskede“, hvilke ere de Ord, hvormed han ender sine Livsoptegnelser.

Hans Enke, som i hvert Fald senere tog Op- hold hos sin Svigersøn, Sognepræst Palludan, først i Strøby, siden i Magleby, overlevede ham i mange Aar og døde først den 7. Februar 1794. Det meddeles af Gjessing i hans Skrift om Danmarks Jubellærere, at hun især af Hensyn til sin Faders Fortjenester, af den kongelige Chatol- kasse oppebar en aarlig Pension paa 50 Rdr., hvad den Gang ansaas for en stor Gunstbevisning, men hvortil hun, som ved sin Mands Død hensad med 10 Børn — 4 vare døde i spæd Alder før Faderen — af hvilke de 6 vare under 10 Aar, nok kunde trænge.¹⁾

---

¹⁾ Dog var hun ikke aldeles blottet for Midler. I sit „Lev- net“ opgiver hendes Svigersøn, Præsten Meldal, sin Hu-

4. Nikolaj Nyholm,

den fjerde og yngste af Sønnerne blev født 1716 (efter Stamtavlen af 1849 i 1715) og Student i 1737 som Nr. 55 i Tallet af Professor Schrøders Dimittender; Aaret efter den 23. Juni blev han baccalaureus phil. Om hans Livsforhold har det desværre været mig saa godt som umuligt at faa noget nærmere oplyst. Det vides, at han i Aaret 1764 blev gift med Frederikke Sandholt, f. den 25. November 1741, at han i sit Ægteskab har havt 8 Børn, og at han, der i 1779 var bleven sin Svogers, Kai Antonius Topps Eftermand som Degn i det store Karlebo Sogn ved Hørsholm, afgik ved Døden og blev begravet den 6. December 1792 — Stamtavlen af 1849 sætter urigtig hans Dødsaar til 1783 — samt at hans Hustru først døde den 28. November 1823, men om hans øvrige Kaar, navnlig i hvilke Stillinger han har været, inden han fik det gode Kald i Karlebo, kan intet, i alt Fald intet paalideligt meddeles. Jeg har ganske vist hørt berette, at han i sin Tid skal have taget theologisk Attestats, hvad mine Undersøgelser i vedkommende Arkiver hidtil dog ikke have bekræftet, men at han paa Grund af

---

strus Arvepart (efter Faderen) til 100 Rdlr.; hver af de 6 Døtre have formentlig havt dette Beløb, og hver af de 4 Sønner det dobbelte, men Enken, da Særeje næppe fandt Sted mellem hende og Manden, alt saa ialt lige saa meget som Børnene tilsammen ca. 1400 Rdlr. + en Broderlod 200 Rdlr., i det hele 1600 Rdlr. Kristoffer Nyholm har herefter vistnok ved sin Død efterladt sig mindst 3000 Rdlr. eller 6000 Kroner. Pengenes daværende højere Værdi maa her ved tillige tages i Betragtning.

et Ungdoms Fejltrin ikke kunde opnaa præstelig Befordring; det er ligeledes fortalt, at han skal have været en lidenskabelig Kortspiller og ved en given Lejlighed have bortspillet 2 smukke Køreheste, men jeg gengiver her kun disse løse Meddelelser uden at paatage mig noget Ansvar for deres Rigtighed.

b) Døtre.

1. Anna Dorothea Nyholm,

født 1715, død den 10. Februar 1786 og i Aaret 1743 gift med Student og Degn i Karlebo Kai Antonius Topp, født den 14. Juli 1721, død den 24. Juni 1779, fra hvem den talrige toppske Sidegren nedstammer.

2. Frederikke Sofie Nyholm,

født 1718, begravet den 30. Marts 1761, ægtede den 21. Januar 1746 Silke- og Klædekræmmer i København Ingvar Petri, født 1709, død 1763 og blev gennem ham Stammoderen for den endnu, bl. a. ogsaa i Frankrig blomstrende Familie Petri.

TREDJE AFDELING.

Andet Slægtled fra Jokum Nielsen.

Der vil herefter være Anledning til at skelne mellem de to Hovedlinjer:

Slaglille Linjen, omfattende Kristoffer Nyholms og Else Brigitte Schrøders Afkom og

Karlebo Linjen, omfattende Nikolaj Nyholms og Frederikke Sandholts Afkom.

I.

Slaglille Linjen.

2.

Kristoffer Nyholms og Else B. Schrøders Børn.

a) Sønner.

1. Johannes Schrøder Nyholm,

født den 24. Februar 1747, som alle dette Ægtepars Børn i Slaglille Præstegaard, opkaldtes efter sin højt ansete Morfader, og blev Student fra Frederiksborg Skole, som en af dennes sidste dimitterede i Aaret 1765, men har ikke taget nogen Embedseksamen. Derimod blev han formo-

JOHANNES SCHRØDER NYHOLM
PAGEHOFMESTER, SENERE TOLDKÆMNER I KØGE

dentlig ved Hjælp af Bedstefaderens gode Forbindelser i tidlig Alder Palæforvalter paa Frederiksborg Slot og Pagehofmester, men senere Toldforvalter i Køge, hvor han døde den 12. August 1819. Han indgik den 23. Maj 1788, fra hvilket Tidspunkt hans nedsatte Portræt skriver sig, Ægteskab med sin Kusine Anna Maria Wegge, født den 31. Januar 1759, død den 5. April 1824, Datter af Skovridder Wegge i Sønderjylland i Ægteskab med en af Professor Schrøders Døtre.

2. Jokum Nyholm,

født den 25. Oktober 1749, død den 26. April 1765 i sit 16. Aar og begravet paa Slaglille Kirkegaard.

3. Kristoffer Nyholm

fødtes den 2. December 1750 og har lige som den ældre Broder gaaet i Frederiksborg Skole, hvor Morfaderen vedblev at være Rektor lige til 1766. Efter at være dimitteret 1767 blev han Alumnus paa Ehlers Kollegium og tog i Aaret 1774 theologisk Embedseksamen med 2. Karakter.

Hans ydre Livsomstændigheder der efter have i Korthed været følgende: Den 30. Januar 1777 kaldtes han til residerende Kapellan for Sæby og her indgik han den 14. Juli 1779 Ægteskab med Beate Jakobine Würnfeldt, født 1759, Datter af Købmand og Godsejer Frederik Würnfeldt til Leerbæk og Skaarupgaard og Hustru Karen Sørensdatter, om hvis Familieforhold henvises til Bilag 3. Den 15. Maj 1780 blev han Sognepræst for Odden Menighed i Sjælland, men forflyttedes allerede den 14. Maj 1783 til Munkebjergby og

Bromme. Den 27. November 1789 udnævntes han til Sognepræst for Aakirkeby paa Bornholm, hvor han imidlertid kun forblev ganske kort — der fortælles, at hans Hustru paa ingen Maade vilde følge med til den afsides Ø — og den 7. Mai fik han da Søllerød Præstekald i Sjælland. Her forblev han, indtil han den 9. Januar 1801 blev Sogne- og Garnisonspræst i Nyborg. Den 15. November 1811 tillagdes der ham Rang med Københavns Sognepræster. Sin Hustru mistede han den 6. Juni 1821; selv blev han under 26. August 1825, efter at have været gejstlig Embedsmand i mere end 48 Aar, i Henhold til sin derom indgivne Ansøgning afskediget med en aarlig Pension af 900 Rdr. (1800 Kr.) og fik sin ældste Søn til sin Eftermand. — Han døde i Nyborg den 11. November i det paafølgende Aar; hans Kiste, ved hvilken 2 Sønner holdt Sørgetale, blev baaren til Graven af 4 Sønner og 4 Brodersønner og ned-sænket ved Siden af hans Hustrus paa den gamle Kirkegaard nær op til Præstegaarden. Et lidet Jernkors med en smuk, skyggefuld Hængerøn, plantet af Sønnerne, viser deres Gravsted, i hvilket ogsaa en Søn, død i en ung Alder 1808, og en Datterdatter Jakobine Engberg, bortreven i sit 16. Aar (September 1826) kort før Bedstefaderen af en da i Nyborg herskende voldsom Tyfuseptemi, have fundet Hvile.

Kristoffer Nyholm eller „den gamle Præst i Nyborg“, som han kaldtes til Forskel fra sin Søn og Eftermand af samme Navn, har været en smuk Mand af stateligt Ydre. Et Silhuet, som her gives i Aftryk, viser Profilen af en ældre Mand

SOGNEPRÆST I NYBORG
KRISTOFFER NYHOLM DEN ÆLDRE

med et temmelig fyldigt Ansigt, høj og bred Pande, fin krummet Næse og en kraftig udviklet Hage. Endnu i sin høje Alder havde han bevaret en rank Holdning og en stærk, oprindelig sort, senere kridhvid Haarvækst. Han skal i særlig Grad have besiddet den Gave at omgaas de store, med hvem han under sine forskellige Embedsstillinger navnlig i Søllerød kom i jævnlig Berøring — blandt flere skal nævnes Brødrene Kolbjørnsen, Suhm, Hersleb, Graah, Guldborg o. s. v. — Han var en yndet gejstlig Taler med et ualmindelig kraftigt og klangfuldt Organ¹⁾ og førte sig med Anstand paa Prækestolen. Biskop Balle viste ham ved flere Lejligheder sin Velvilje og giver ham i Søllerød Visitatsbog i Maj 1799 det Vidnesbyrd²⁾: „Sognepræsten, Hr. Nyholm prækede med Veltalenhed og moralsk Eftertryk, men lidet evangelisk. Han katekiserede meget godt og messer vel“. Hans senere Biskopper i Fyen, Block og Plum, satte megen Pris paa ham og bleve hans personlige Omgangsvener. Han var ligeledes i Kronprindsregentens (Frederik VI's) Gunst, og skyldes det vistnok bl. a. denne, at han kunde opnaa saa mange og hinanden saa hurtig paafølgende Befordringer. Han betraadte ogsaa Forfatterbanen og har udgivet adskillige Prækener og theologiske

---

¹⁾ Man sagde i Nyborg, at naar Præsten skændte paa sin Avlskarl, kunde det høres ned til Skibsbroen; men naar han prækede i Kirken, over hele Byen.

²⁾ Meddelt i Kirkehistoriske Samlinger af Rørdam III 4de Bd. Side 28.

Skrifter¹⁾, der findes anførte i Erslevs Forfatterleksikon. — Han viser sig i disse, som det kunde ventes af Holger Nyholms Brodersøn og Johannes Schrøders Dattersøn, som en ubetinget Modstander af Pietismen, men nærmer sig, hvad des forøvrigt allerede fremgaar af Biskop Balles ovenanførte Dom om ham, meget stærk Rationalismen, der jo nu begyndte at brede sig over Verden under den franske Revolutions Paavirkning.

Ægteparret Nyholm, der i alt havde 8 Sønner og 4 Døtre, skildres af dem, som personlig have kendt dem, og af hvilke jeg i mine yngre Aar har truffet adskillige, som ikke lidet forskellige fra andre i deres Maade at være paa, hvorfor de stundom vakte Fremmedes Forundring. Da en Rejsende en Gang tog med „Børtens“, som Overfartsskibet — før der kom Dampskib — kaldtes mellem Korsør og Nyborg, var det ham paafaldende, at en ældre Herre og Dame forblev paa Dækket under den ikke ganske korte Overrejse, og som det lød for hans Øren, uafbrudt vekslende

---

¹⁾ Jeg skal her anføre de vigtigste af disse, der nu kun ville være at finde i de offentlige Bibliotheker: a) Hellig Tale om Apostlenes Gærninger, holdt 2den Pintsedag 1776 for de kongl. Herskaber; b) 4 Aftensangsprækner i Sæby Kirke 1782; c) Forslag til Religionskundskabens Udbredelse Sorø 1785, fremkaldte adskillig Polemik, bl. a. fra Sognepræst Palludan; d) Afskedstale i Munkebjergby 1790; e) Forslag til Forandringer i den offentlige Gudstjeneste 1799, gav ligeledes Anledning til gejstlig Polemik; f) Sørgetale over Kapellan Thonbo i Nyborg 1806; g) Sørgetale over Rektor Munthe i Nyborg 1814; h) Tale ved Festen for de Faldne den 2den April 1801, Odense 1801; i) Tale ved Bibelselskabets Møde i Nyborg Kirke 1816.

temmelig skarpe Ord med hinanden, og da han spurgte sig for, hvo det vel var, erfarede han til sin Forbavselse, at det var Præsten fra Nyborg og hans Kone, som paa denne Maade nød Fri-lufts Livet. Begge vare de af impulsiv Natur og handlede oftest efter pludselige Indskydelser. Han for sin Del kunde vanskelig finde noget blivende Sted, men higede, hvad jo ogsaa hans mange Omflytninger tyde paa, efter Forandring; i en af Nyborg Præsteembedes Protokoller har han ved at nævne sit forudgaaende Ophold i Søllerød bl. a. skrevet: „Der burde jeg have blevet; Nyborg søgte jeg, fordi jeg havde haabet her at faa mine mange Børn opdragne, men jeg fandt ikke, hvad jeg søgte.“ Hun paa sin Side var noget fordringsfuld og forkælet hjemmefra, paa Grund af sin Begavelse og sit smukke Ydre, men velvillig og hjertensgod, om end hyppig paa en noget ekscentrisk Maade¹⁾.

I Nyborg Præstegaard, saaledes som den var, forinden det indvendige i 1860 blev ombygget, havde de indrettet sig paa ejendommelig Vis, ret i Modsætning til den regelmæssige og hyggelige Husordning der fandt Sted hos Broderen paa Thurebyholm, hvorom nærmere nedenfor i Tillæg Nr. 4. Præstegaarden, der havde været en Del af et tidligere Munkekloster med alentykke Mure og dybe Kældere, der stod i Forbindelse med den tæt overfor liggende Kirke, og som havde 2 Etager med

---

¹⁾ Det er saaledes blevet fortalt, at hun undertiden uden Mandens Vidende bortskænkede Korn fra Loftet, Brændsel fra Gaarden, Kreaturer fra Stalden o. dsl., og det var uheldigvis ikke altid i det mindste, at denne Gavnildhed kom virkelig trængende til Gode.

mange skumle Værelser, havde de delt saaledes imellem sig, at Præsten selv boede neden under, medens hans Hustru med Døtrene og de kvindelige Slægtninge regerede i øverste Stokværk. Om Morgenen besørgede Præsten til Stadighed Tillavningen af Kaffen og bar den i Almindelighed selv omkring til Husbeboerne paa Sengen, tilmaalende enhver sin bestemte Ration Sukker og Fløde, skøndt han ellers var alt andet end karrig. Iøvrigt nød man sin fulde Frihed og kunne komme og gaa til Middags Maaltidet, ganske som man vilde. Paa at opdrage Børnene savnede Forældrene i høj Grad det rette Greb, hvilket, som det senere vil sés, blev af saare uheldige Følger for Døtrene, især den næstældste af disse; Sønnerne skadede det mindre, ihvorvel de som ældre mangan Gang have korset sig over den sælsomme, næsten ubegrænsede Frihed, de i deres Opvækst havde nydt, medens de færdedes i Hjemmet.

I Aaret 1809 omkom deres ældste Søn, Frederik Würnfeldt paa Søen under Hjemrejsen fra Kalkutta, og Forældrene arvede efter ham uformodet den betydelige Sum af 79,000 Rdlr. Sølv. Istedendfor nu at anbringe denne Formue, der gjorde ham til en af Landets rigeste Præster især under de daværende forstyrrede Pengeforhold, paa betryggende Maade til Rentenydelse, overdrog han sin Fætter, Anton Topp¹⁾, at forvalte den. Til denne

---

¹⁾ Grosserer og Kaptajn i Livjægerkorpset, var en Sønnesøn af Jokum Nielsens ovenanførte Datter Anna Dorothea, gift med Degnen Kaj Antonius Topp i Karlebo og Søn af Garvermester Holger Topp. Han var født 30te Juli 1782

nærede han en blind og ubegrændset Tillid. Da en af hans Sønner advarede ham mod at betro alt til Fætteren, menende at han dog hellere burde forlade sig paa sine egne Børn, svarte han: „Berøv mig Troen paa Anton Topp, og Du berøver mig Troen paa Menneskeheden.“ Destoværrer blev den gamle Præst grusom skuffet. I Løbet af nogle faa Aar var den store Formue sat over Styr, formodenlig ved vilde Spekulationer og letsindig Lotterispil; hvorledes det egenlig er gaaet til dermed, er aldrig ret blevet opklaret. Anton Topp maatte endog i nogen Tid vandre i Gælds fængsel; thi hans Frændes Vrede¹⁾ var nu lige saa stærk som før hans Tillid; men Pengene vare og bleve borte for bestandig.

4. Kristjan Frederik Nyholm

blev født den 23. December 1751. Han skal i nogen Tid have været Godsforvalter paa Lethraborg, hvad imidlertid, efter Meddelelse fra den nuværende Godsinspektør dersteds, Justitsraad Th. Nyholm, maa anses for noget tvivlsomt. Senere blev han, der var eksamineret Landmaaler og Landinspektør, i hvert Fald Godsinspektør for Holstenshus, en Tidlang i det mindste med Bopæl paa Løjtved i

---

og døde 25de August 1848. Trods sin store Letsindighed skal han i sjælden Grad have forstaaet at vinde Folks Tillid og Velvilje.

¹⁾ I et Brev af 20de Novbr. 1818 skriver Præsten til en af sine Sønner: „A. T.'s Nedrigheid er saa stor, at jeg ikke gider tænke derpaa. Han har endog, om man skal tro Rygtet, gjort sig skyldig i flere Forbrydelser . . . Formodentlig vil han om føje Tid blive æreløs og ulykkelig“.

Stenstrup Sogn. Han døde den 23. Januar 1813. I sit den 9. November 1781 indgaaede Ægteskab med Anna Margrethe Grandjean, født 17. April 1761, død 3. December 1809, havde han 2 Børn.

Af de ældre Medlemmer af Familien, som i deres Barndom og Ungdom have kendt ham, omtaltes han stedse med stor Agtelse og Hengivenhed, formedelst sin hæderlige og yderst elskværdige Karakter.

5. Lars Kristjan Nyholm,

født 4. Juli 1755, død 28. Avgust 1758 og begravet paa Slaglille Kirkegaard.

6. Lars Kristjan Nyholm

fødtes den 1. December 1758 og var, efter at have taget Landmaalereksamen, saa heldig at komme i en meget betydelig og indbringende Virksomhed som Landmaaler i det nordlige Fyen. Han kom herved i jævnlig Forbindelse med Grev Joakim Godske Moltke¹⁾ til Ejnsidelsborg og Kørup, der i 1781 havde købt disse Godser af Familien Putbus (Podebusk) og paa denne Tid lod foretage forskellige

---

¹⁾ Grevskabet Bregentved oprettedes ved Patent af 31te Marts 1751 af Frederik V for hans Yndling Adam Gottlob Moltke. Denne, som havde faaet Ret til selv at udnævne Successor til Grevskabet blandt sine Sønner, valgte hertil den femte Søn Joakim Godske, født i Aaret 1746. Han havde alt tidligere været Minister og overtog i 1813 den besværlige Post som Finantsminister efter Frederik VI's indstændige Anmodning. Han døde 1818 og efterfulgtes af sin Søn Grev Adam Vilhelm Moltke, der i 1848 indtraadte i Martsministeriet som Konseilspræsident. Han døde i 1864 næsten 80 Aar gammel.

JUSTITSRAAD
LARS KRISTJAN NYHOLM
PAA TUREBYHOLM

store Inddæmningsarbejder. Ved Faderens Død 1792 tilfaldt Grevskabet Bregentved ham i Medførf af dennes Testament, men dets Tilstand var da saa slet, at Grev Joakim var i stærk Tvivl om, hvorvidt han overhovedet skulde tiltræde Arven, og Nyholm, hvis store praktiske Duelighed han havde havt rig Lejlighed til at lære at kende, maatte derfor forpligte sig til for Livstid at staa ham bi med Raad og Daad, imod saa til Gengæld at faa Bopæl med forskellige Herligheder i Forpagtergaarden paa Thurebyholm, saalænge han og hans eventuelle Enke levede. Det lykkedes da ogsaa den energiske Greve og hans trofaste Godsinspektør lidt efter lidt at overvinde alle Vanskeligheder og trods de tunge Tilskikkelser, der i de snart paafølgende Aar gik hen over Riget, at bringe Grevskabet i en blomstrende Tilstand, og vel døde den førstnævnte i 1818, men Nyholm vedblev at staa paa samme gode Fod med dennes Søn og Eftermand, „mere som Ven og usvigelig Raadgiver end som en lønnet Underordnet“, som en med Forholdene nøje fortrolig, der havde Lejlighed til gennem en Aarrække at iagttage deres gensidige Forhold, i sine Optegnelser har vidnet.

Ved Siden af Stillingen som Godsinspektør var Nyholm, som fortsatte sin Landmaalervirksomhed, bleven Landvæsens- og Tiendekommissær for Præstø Amt og Indehaver af forskellige landøkonomiske og kommunale Tillidshværv, hvorhos han fik Titel af Justitsraad, hvad den Gang var en større Udmærkelse end nu. Ligesom sin Broder, Præsten i Nyborg, havde han et smukt værdigt Ydre, hvad

det hostrykte lithografiske Portræt noksom udviser, og en behagelig, noget stilfærdig men vindende Optræden. Han døde som en højt anset og meget velhavende Mand den 29. Juli 1824 paa Thurebyholm efterladende et talrigt Afkom af Sønner og Døtre i sine 2de Ægteskaber, det første indgaaet i Aaret 1791 med Anna Brandt, døbt 8. December 1771 og død 10. Oktober 1805, det andet indgaaet den 2. Marts 1806 med Armgard Maria Hammershaimb, hans Søsterdatter, født paa Færøerne den 18. Januar 1784. Hun overlevede ham i mange Aar, fortsættende det hyggelige Liv paa Thureby, hvoraf hendes Søn i Bilag 4¹⁾ har givet en Skildring om end i mindre strenge Former, lige elsket af sine mange Børn og Stedbørn og afholdt og savnet af den hele Slægt. „Kan Kærlighed aabne Himmerigs Porte, have de visselig staaet aabne for hende“, skriver hendes Søn, Etatsraad Nyholm, mange Aar efter hendes Død. Et Billede af hende, taget i hendes ældre Alder, gengives her i Aftryk. Hun døde den 19. Maj 1859 og ligger begravet paa Thureby Kirkegaard, nær sit gamle Hjem, ved Siden af sin Mand og hans første Hustru.

---

¹⁾ Denne Skildring er forfattet af afdøde Bankdirektør K. F. E. Nyholm og fandtes optagen i „Berlingske Tidende“ for 1869 kort efter hans Død under han Forfattermærke. Han havde til Overskriften: „Vore Fædres Tarvelighed“ føjet „et Tidsbillede“, og vistnok med fuld Føje; thi Livet, som det den Gang førtes i hans Faders Hus, afspejler sikkert i det væsentlige Datidens borgerlige Levesæt paa Landet under jævnt gode Forhold.

JUSTITSRAADINDE
ARMGARD MARIA NYHOLM
FØDT HAMMERSHAIMB

b) Døtre.

1. **Gunhilda Dorothea Nyholm,**

født 8. Marts 1754, ægtede i 1774 Sognepræst for Hersted Øster og Vester, Karl Kristjan Bendtsen, født 27. Januar 1745, død 31. Maj 1809. Selv døde hun først den 25. Avgust 1836 i høj Alder, men baade hun og hendes Mand mindedes længe for deres Gavmildhed og Gæstfrihed, der strakte sig til alle Familiens Medlemmer. De havde ingen Børn, men havde jævnlig yngre Slægtninge til Huse i længere Tid ad Gangen.

2. **Charlotte Sofia Nyholm,**

født den 14. Avgust 1757, død 28. Avgust 1825, blev den 13. Juni 1777 gift med Frederik Holmsted Palludan, født 12. December 1744, død 30. Oktober 1826, Sognepræst først i Strøby i Stevns Herred, senere i Nabosognet Magleby og Holtug. Hun havde sin Moder i Huset og senere ogsaa den yngre Søster Nikolette. Hendes Ægteskab var barnløst.

3. **Anna Elisabeth Nyholm,**

født 17. Avgust 1760. Hun blev i Aaret 1781 gift med Handelsforvalter paa Færøerne Samuel Hammershaimb af ældgammel færøisk Slægt, født 6. September 1747, død 7. Maj 1828. Af hendes 4 Døtre blev den ene gift med den ovenanførte Justitsraad Nyholm paa Thureby og den anden med Kandidat Fil. Hans Debess i Thorshavn og derigennem Stammoder for flere færøiske Familier (Debess, Samuelsen, Jacobsen o. fl.). Hendes eneste Søn var Kaptajn og Regimentskvartermester

Jørgen Frands v. Hammershaimb R. af Dbg., født 23. Juni 1789, død 16. Maj 1861, gift med sin Kusine, Datteren af Sognepræst Meldal i Lysabild, Enke efter Postmester Balvig og af dette Ægteskab Moder til Etatsraad, Bankdirektør K. Nyholms Hustru.

Fru Hammershaimb naaede den høje Alder af over 93 Aar; hun døde den 28. December 1853, rask, rørig og aandslivlig til det sidste og ligger begravet paa Thorshavn Kirkegaard.

4. Bolette Frederikke Nyholm,

født 6. December 1761, død 15. Maj 1813 blev den 1. Februar 1787 gift med Skovrider paa Vallø Jørgen Jensen, født 1758, død 18. Januar 1813. Af hendes 5 Døtre blev den ældste Lovise Augusta gift med Sognepræst for Sæby og Hallenslev i Løve Herred (Sjælland) Frederik Holmsted Palludan, en Søn af Sognepræst i Oddernæs (Kristjanssands Stift) Theodor Meldal, Broder til den straks nedenfor nævnte Avgustinus Meldal. Lovise Avgustas Mand havde optaget Navnet „Palludan“ efter sin Moder, der var en Datter af Biskop Palludan i Kristjania istedenfor at føre sin Faders Familienavn, hvad i ældre Tider jævnlig skete. Det er rimeligt, at den Frederik Holmsted Palludan, der, som ovenfor nævnt, var gift med den næstældste Datter fra Slaglille Præstegaard, har været af samme Æt.

5. Nikolette Oligera Nyholm,

født 4. Avgust 1763 var, som tidligere anført, tiligemed sin Moder i Huset hos Sognepræst Pallu-

dan i Strøby, hvor hun i 1781 blev forlovet med Avgustinus Meldal, en Præstesøn af norsk gammel Præsteslægt fra Indviken i Bergens Stift. Men da Meldal, som var født den 6. Februar 1755 og havde maattet kæmpe med meget trange Kaar, før han fik sin Embedseksamen — han var den næstyingste af 18 Børn — endnu kun var Huslærer i Nabosognet, kunde de først gifte sig den 23. Maj 1788, efter at han imidlertid var bleven Kapellan i Ketting Sogn paa Als og af Hertugen af Augustenborg havde faaet Tilsagn om næste ledig blivende Præstekald. Dette opnaaede han ogsaa og døde som Sognepræst for Lysabild Menighed den 24. Maj 1828¹⁾, efterfulgt i Embedet af sin Søn Martin Renberg Meldal. Hans Enke overlevede ham til 25. Januar 1837. Talrigt Afkom af dem lever endnu i Nørre- og Sønderjylland saa vel som i det øvrige Danmark.

6. Else Brigitte Nyholm,

født 26. Marts 1765, død 29. April 1767 og begravet paa Slaglille Kirkegaard.

7. Regitze Frederikke Nyholm,

født 30. August 1766, død i August 1831. Hun har været gift med en Sømand ved Navn Rønne

---

¹⁾ Hans Levnetsbeskrivelse, begyndt af ham selv og fortsat af hans ovennævnte Søn, affattet i et kvikt og trohjærtigt Sprog, er meddelt af Dr. Rørdam i Kirkehistoriske Samlinger I, Side 161 og flgd og fortjener at læses af alle, som ønske Indblik i Forholdene i forrige Aarhundredes borgerlige Kredse saavel i Norge som i Danmark.

uden at efterlade sig noget Afkom. Efter Mandens Død skal hun have været Oldfrue paa Bre-gentved.

II.

Karlebo Linjen.

3.

Nikolai Nyholms og Frederikke Sandholts Børn.

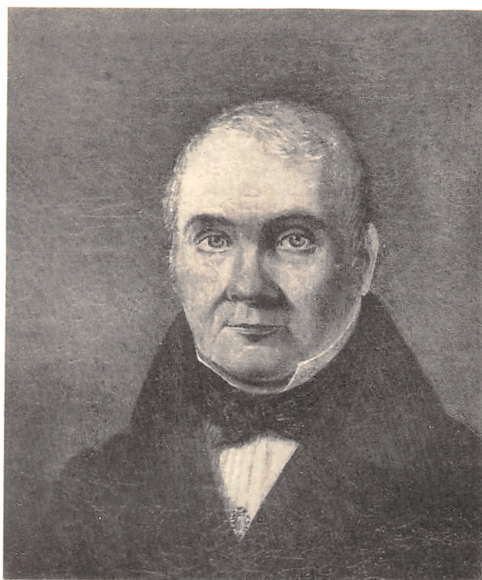
a) Sønner.

1. Jokum Nyholm,

født 29. Juli 1767, død ugift i København i 1796 som Garversvend.

2. Nikolai Povel Nyholm,

født den 3. Oktober 1769, ægtede i 1798 Maria Kirstine Jørgensen, født 1777, død 23. November 1823. Han var Kobbersmedemester i København, hvor han besad en Ejendom i St. Grønne-gade, lige ud for Ny Østergades Udmunding og blev en efter Datidens Forhold meget velhavende Mand. Han havde ingen Børn i sit Ægteskab, men antaget som Plejesøn Andreas Petri, en Sønne-søn af Jokum Nielsens yngste Datter, Frederikke Sofia, død 1876 som Sognepræst for Hagested og Gislinge i Sjællands Stift, og efterlod ham ved sin Død den 25. November 1839 sin betydelige ved stor Flid, men ogsaa ved stor Lykke — han havde bl. a. været saa heldig at faa Arbejdet ved Orlogs-skibenes Udrustning og Kobberforhudning — samlede Formue (ca. 300,000 Kr.) dog med forskellige

KOBBERSMED
NIKOLAJ POVEL NYHOLM

GARVERMESTER
KRISTJAN FREDERIK NYHOLM

større og mindre Legater til andre Medlemmer af Familien, paa hvilken han satte megen Pris. Som ældre, da han havde opgivet Forretningen, rejste han jævnlig omkring blandt sine Frænder i Provinserne og var overalt en kærkommen Gæst paa Grund af sit velvillige, joviale Sind; han var derhos en velbegavet Mand med mange Interesser. Dog var han ikke fri for visse Særheder og kunde paa enkelte Punkter let stødes. Da saaledes en af hans Brodersønner en Gang besøgte ham, udskænkede han Øl for ham i et Sølvbæger — hans Sølvtøj var hans Stolthed — med de Ord, at det vist vilde smage ham at drikke af Sølvkrus, men da det unge Menneske, uden at tænke derover, svarede ham, at naar blot Øllet duede, kunde det være det samme med Kruset, blev Farbroderen vred, og lovede ham, at han aldrig skulde komme til at smage af hans Sølv — og virkelig, medens de øvrige Brodersønner i hans Testament vare betænkte hver med et Legat, fik denne Synder intet.

3. Kristjan Frederik Nyholm

er født den 27. Februar 1773, og holdt den 27. Juli 1803 Bryllup med Petronelle Grubb, født 1. Marts 1785. Han var Garvermester i København, en Tidlang endog Oldermænd for Lauget, ejede en Gaard i Lars Bjørns Stræde og førte, skøndt han ikke var videre velhavende, dog et gæstfrit Hus, hvor baade Slægt og Venner, særlig ogsaa de yngre Medlemmer af Familien, som havde Ophold i Hovedstaden, stedse vare velkomne. Blandt disse vare ogsaa min afdøde Fader og hans Brødre, og han mindedes endnu i sin Alderdom med

Glæde, hvorledes de mangen Sommersøndag, efter at have sét de kongelige Herskaber sejle i Frederiksbergs Kanaler, om Aftenen spillede Kegler og drak Punsch — det bayerske Øl kendtes den Gang endnu ikke — i en Have i Slottets Nærhed, hvortil Garvermesteren havde Adgang. Som Følge fornemmelig af Pengeomskrivningen i 1813 led hans Formuesforhold et Knæk, som aldrig blev ret forvundet. Om hans Profil giver vedføjede Silhuet en Forestilling; iøvrigt skal han have været en rørig og kraftig Mand, næsten altid munter og tilfreds. Han døde den 17. September 1841 og 20 Aar senere hans Hustru, den 4. Marts 1861, efterladende en talrig Familie.

4. Karl Kristoffer Nyholm,

fødtes 17. Juli 1775 og gik efter i nogle Aar at have været i Guldsmedelære i København, i 1808 til St. Petersborg, hvor det lykkedes ham at grundlægge en ansét Juvelérforretning. Han var her 2de Gange gift, men Hustruernes Navne kendes ikke. Med den første havde han 2 Døtre, som døde i ung Alder; med den anden som var Enke efter en kejserlig Staldembedsmand, havde han ingen Børn, men Ret til at oppebære den hende efter den første Mand tillagte Pension, saa længe hun levede. Efter hendes Død kom han tilbage her til København i 1848, medbringende en ikke ganske ubetydelig Formue, som han imidlertid, lige som sin Fætter i Nyborg mistede ved altfor stor Tillid til en anden Grosserer Topp, Halvbroder til Anton. Han henlevede sine sidste Dage, understøttet af

INGER DOROTHEA TOPP
FØDT NYHOLM

sine Slægtninge i Nærum ved København, og døde der den 14. Maj 1856.

b) Døtre.

1. Inger Dorothea Nyholm,

født 10. Marts 1765, død 20. Januar 1828. Hun ægtede den 2. Oktober 1796 sin Fætter, Garver Holger Topp i København, født 2. Juli 1753, død 21. Marts 1815, hvis første Hustru Dorothea Maria Wilberg var død 27. Oktober 1795 efter at være bleven Moder til den oftere nævnte Anton Topp. — Et lithograferet Portræt af hende er bevaret og hidsættes her.

2. Frederikke Sofia Nyholm,

født 1771 og død Aaret efter.

3. Else Kathrine Nyholm,

fødtes 18. April 1779 og blev den 2. Januar 1811 viet til Retsaktuar Peder Pederstamme Pedersen, født 13. November 1755, der efter en gammel Familietradition skal have været en naturlig Søn af Frederik Vte og Frøken Warnstedt, og gjort sin Hustrus Bekendtskab medens de begge konditionerede i Grev Schulins Hus, han som Huslærer, hun som Kammerjomfru. Han blev senere Ejer af et stort Glasværk i Holsten, men døde 14. Oktober 1848 efter at have mistet sin Formue, efter hvad der fortælles, ved den samme Mand, der hjalp hans Svoger Juvelér Nyholm af med sine Penge. Hans Hustru døde den 23. April

1851. En af deres Døtre blev gift med Forstkandidat og Godsejer Avgust v. Wardenburg i Slesvig.

4. Anna Kathrine Elisabeth Nyholm,

født 9. Februar 1782, død 19. December 1846.
Hun blev den 3. Maj 1818 gift med Bagermester Johan Frederik Kristjan Dehn i Helsingør, som afgik ved Døden den 13. Maj 1861.

FJERDE AFDELING.

Tredje Slægtled fra Jokum Nielsen.

I.

Slaglille Linjen.

4.

Johannes Schrøder Nyholms og Anna Maria
Wegges Børn.

a) Ingen Sønner. b) Døtre.

1. Sofia Frederikke Brigitte Nyholm,
født den 13. Juli 1791, død den 5. December 1834,
ægtede den 26. Maj 1816 Sognepræst for Kallehave
Menighed i Sjællands Stift Karsten Nikolai
Meldal¹⁾, født den 6. August 1767, død den 8.
Maj 1833, fra hvem de danske Meldaler, deriblandt
Vice-Admiral Julius Meldal, Rønnerne i Skaane,
Paderne og fl. nedstamme.

2. Charlotte Kathrine Elisabeth Nyholm,
Tvillingsøster til den førnævnte, død den 25. Ok-
tober 1855, forblev ugift. Hun styrede Huset for
sin Fætter, Kaptajn F. Hammershaimb (jvfr. oven-

---

¹⁾ Om denne Familie Meldal er i Slægt med den tidligere
nævnte fra Norge stammende er mig ubekendt.

for), efterat dennes Hustru var omkommen ved at styrte ud af et Vindve i Store Fiolstræde kort før Datterens Giftermaal med senere Bankdirektør, Etatsraad K. Nyholm. Hun var et ejegodt, stilsfærdigt Menneske, altid rede med Deltagelse og gode Raad, naar der var noget i Vejen, især for Familiens yngre Medlemmer. Blandt disse eller rettere blandt alle, som kendte hende, gik hun bestandig under Navnet „Tante Lotte“.

5.

**Kristjan Frederik Nyholms og Anna Margrethe
Grandjeans Børn.**

a) Sønner.

1. Kristjan Frederik Nyholm

blev født den 31. Maj 1800. Hans længste Tid faldt i Aarhus, hvor han var ansat som Assistent ved Nationalbankens derværende Filialkontor og ejede et Hus i Nærheden af Stortorvet. Han var ugift, men havde legitimeret en Søn, ligeledes kaldet Kristjan Frederik, født den 14. December 1845, men havde den Sorg at miste denne, der i alle Maader tegnede til at slægte sin brave Fader og Farfader paa, af Tyfus paa Frederiks Hospital den 10. Juli 1865, netop som han var kommen ind til København for at forberede sig til dansk juridisk Eksamen. Han overlevede dog ikke længe Tabet af dette Barn, som var det eneste, der bandt ham til Livet, og afgik ved Døden den 6. Juli 1867 i Aarhus.

Uagtet den mindre fremtrædende Stilling, han indtog, nød Kristjan Frederik Nyholm ualmindelig

Agtelse blandt sine Bysbørn paa Grund af sin vel bekendte Dygtighed og strenge Retskaffenhed som Embedsmand, medens hans fordringsløse og elskværdige Personlighed erhvævede ham mange hengivne Venner. Som Avditør ved 3. Dragonregiment, der garnisonerede i Aarhus, lærte jeg ham at kende fra Efteraaret 1856 og mindes med Tak og Vemod, hvor kærlig han modtog mig, den langt yngre Slægtning, som han hidtil aldrig havde set, og stedse havde gæstfri Plads aaben for mig i sit Hjem med Deltagelse og gode Raad under Livets forskellige Tilskikkelser.

b) Døtre.

1. Else Brigitte Nyholm,

født den 17. Juni 1782, død den 28. Januar 1818, blev den 11. Februar 1802 gift med Forvalter paa Krænkerup i Fyen Rudolf Frederik Piil, født den 7. Marts 1773, død den 17. Januar 1826. De have efterladt sig et talrigt Afkom, spredt over alle Verdensdele og ved dem ere Medlemmer ogsaa af Familierne Jespersen, Larsen og Dørr blevne indgiftede i Familien.

Medens saaledes de 2de Sønner Johannes Schrøder og Kristjan Frederik Nyholm ikke have efterladt sig mandlige Efterkommere, gælder dette dermed ikke om Sønnerne Kristoffer og Lars Kristjan, der have havt mange baade Sønner og Døtre, og det vil derfor for Oversigtens Skyld anbefale sig i Slaglille Linjen atter at udsondre Nyborg Grenen α : Kristoffer Nyholms, og Thurebyholm Grenen α : Lars Kristjan Nyholms agnatiske Afkom.

A.

Nyborg Grenen.

6.

Kristoffer Nyholms og Beate J. Würnfeldts Børn.

a) Sønner.

1. Frederik Wurnfeldt Nyholm,

opkaldt efter sin Morfader paa Leerbæk, blev født den 18. Marts 1780, medens Forældrene endnu boede i Sæby, og hjemmedøbt den 4. Søndag efter Paaske i samme Aar; blandt Fadderne nævnes hans Mormoder „velædle Madame Karen Sørensdatter, sal. Friderich Wurnfeldts Efterleverske“. Han kom tidlig til Søs og var heldig nok til at faa Tjeneste under det asiatiske Kompagni, hvis Handel den Gang endnu ikke var helt afblomstret. Han blev hurtigt forfremmet til betroede Poster og nød stor Tillid og Yndest hos sine foresatte, men hans Helbred synes ikke at have været det bedste, og hans Sind, sagtens som Følge deraf, noget tungt. Derom vidner saaledes et Brev, dateret „Skibet Holsten, Helsingørs Rhed, den 24. April 1806“ — det sidste min Fader, som af alle hans Brødre stod ham nærmest, modtog fra hans Haand — i hvilket han bl. a. skriver: „Mit Humør er meget slet, og jeg finder mig ikke fornøjet i den Cirkel, jeg her er i. Men jeg er her nu en Gang og maa udholde. Lev vel kære Broder og glem ej Din til Døden hengivne Broder F. W. Nyholm.“

Fra Kalkutta i Bengalen sendte han, der imidlertid var bleven Kaptajn i Kompagniets Tjeneste, og nu tænkte paa at forlade denne, sin efterhaan-

den opsparede Formue hjem til Danmark i Anvisninger paa Banken i Amsterdam, men gav sig selv ombord paa et andet Skib, som i Marts Maa-
ned 1809¹⁾ gik under paa Højden af St. Mouritz. Hans Forældre bleve hans Hovedarvinger, da intet Testament var oprettet, men et anseligt Beløb (30,000 Rdlr.) tilfaldt hans Forlovede²⁾. Hvorledes den gamle Præst i Nyborg anbragte og meget snart derefter tabte sin arvede Formue er ovenfor blevet meddelt.

2. Kristoffer Nyholm

fødtes den 10. April 1781 paa Sjællands Odde. I sit 12te Aar, da Forældrene vare komne til Søllerød, sendtes han til Kathedralskolen i Roskilde, hvor paa den Tid J. H. Tauber var Rektor. Sammen med tvende jævnaldrende Kammerater, den senere Provst Daniel Smith i Stege og Sognepræst Borcksenius i Alleslev, sattes han besynderligt nok i Huset hos Stiftsskarpretteren Ingermann. Valget var imidlertid ikke saa galt endda, thi Kosten var god og rigelig, Omgængelsen venlig, og der var foruden dem i Huset en stor, stærk Islænder Vigfusson — af den Slags Disciple, der, som Pér Degn

---

¹⁾ I Stamtavlen af 1849 angives han at være omkommen paa Havet i 1808.

²⁾ Frøken Nikoline Petrine Hjelte, født 16de April 1786, blev efter sin Forlovedes Død, den 28de Oktober 1816 gift med Justitsraad Henrik Lavrentius Schiwe, blev Enke 13de Januar 1839 og døde den 8de Oktbr. 1851. Hendes Formue var ved hendes Faders Omhu i Behold ved hendes Ægteskabs Indgaaelse, men gik tabt under de trange Tider i Tyverne.

siger, lod sig rage 2 Gange om Ugen — og han værgede i Skoletiden mandig sine smaa Husfæller mod de andre store Drenges Overgreb, men krævede rigtignok til Gengæld ubetinget Lydighed hjemme. Selve Skarpretteren¹⁾, hvis Embede paa hin Tid gav mere Sysselsættelse end nu til Dags, skildres som en „lille original halvtydsk og helt gammel Mand, der sang tyske Salmer Morgen og Aften og holdt Hest og Vogn, hvormed han aarlig drog Stiftet rundt for at indkræve Mestermandspenge.“

I April 1799 dimitteredes Kristoffer Nyholm til Universitetet med Udmærkelse til Artium, det næste Aar tog han anden Eksamen med bedste Karakter og den 20. April 1804 theologisk Attestats med Karakteren Laudabilis et quidem egregie og de hæderligste Vidnesbyrd om Flid og sædelig Vandel.

I det første Par Aar efter Embedseksamen besøgte han flittig og med meget Udbytte det pædagogiske Seminarium under den lærde Moldenhawer og underviste i Metropolitanskolen; men i Oktober Maaned 1806 kaldtes han til Adjunkt ved den lærde Skole i Nykøbing paa Falster, hvis Rektor

---

¹⁾ Jvfr. „Daniel Smiths Erindringer“, meddelte af hans Svigersøn Sognepræst Thrap i Kristjania i Kirkehistoriske Samlinger III 4de Bd. Side 670 og flgd., hvor ogsaa findes en vistnok overdreven streng Døm over de daværende roskildske Skoleforhold og særlig over Skolens Rektor. — Min afdøde Fader satte i hvert Fald megen Pris paa ham og knyttede med hans Søn, den senere Direktor for Sorø Akademi Erik Tauber, et Venskabsforhold, der varede for hele Livet. Hermed kan sammenlignes Henrik Steffens Skildringer i „Was ich erlebte“.

var den ansete Dr. fil., senere Etatsraad, Søren Bloch. Af de mange daværende begavede Disciple skal fremhæves Brødrene Hage, Digterne Poul Møller og Kristjan Winther, Grev Raben, J. H. Bredsdorff, til hvem Nyholm alle kom i et Venskabsforhold, der varede langt ud over Skoletidens Grændser. Han kom til at bo hos Enken efter den i Aaret 1801 afdøde Sognepræst Rasmus Højberg for Frørup i Fyn, Sofie Frederikke, f. Noragge, der senere blev hans Svigermoder, og hos hvem ogsaa Poul Møller og Kr. Winther vare i Huset¹⁾. Efter nogle møjsommelige Aar, det var jo under den ulykkelige Krig med England, hvor den i Forvejen knappe Gage paa Grund af Seddelpengenes hastig synkende Værdi blev aldeles utilstrækkelig til Livets Fornødenheder, og hvor uformuende Embedsmænd maatte gribe til alskens Sideerhverv, hvis de overhovedet vilde leve — Nyholm for sit Vedkommende underviste, foruden i sine Skolefag: Dansk, Geografi og Historie, tillige privat i Svømning og drev Kornforretning med afvekslende Held, — havde han, hvis Hu stedse havde staaet til at se fremmede Lande og fremmede Folkefærd, den Lykke i 1815 at blive udnævnt til Feltpræst ved det Tropicorps, som fra dansk Side deltog i Frankrigs Besættelse efter Slaget ved Waterloo, og tillige den endnu større at blive forlovet med sin senere Hustru Jakobine Kristjane Høyberg, født 1. Juni 1798, hvem han havde set opvokse

---

¹⁾ Jvfr. Nik. Bøgh: „Kristjan Winther“ 1893 Side 59 og flgd.

fra Barn af i hendes Moders Hus, og efterhaanden var kommen til inderlig at elske.

Under Opholdet i Frankrig, hvor han havde Standkvarter i Omegnen af Bouchain, i et Tidsrum af over 3 Aar, foretog han saa ofte hans Tid og Midler tillod det, Udflugter ikke blot i selve Landet, men til de skønneste Egne i Norditalien, Schweiz, Belgien og Sydtyskland, og her var det ogsaa, han fik Lejlighed til under livsfarlige Omstændigheder at redde en Soldat af Kontingenten fra at drukne i den rivende Strøm i Scheldefloden, en Handling, der af Frederik VI belønnedes med Medaillen for ædel Daad, og forøgede den Yndest og Velvilje, han alt foruden havde vundet hos sine Foresatte, lige fra den øverst befalende, Prinds Frederik af Hessen, og sine Kammerater¹⁾.

Kort efter Hjemkomsten fra Frankrig blev Nyholm beskikket til Sognepræst for Helsing og Valby i Nordsjælland og hjemførte endnu samme Aar den 25. Avgust 1819 sin Hustru til sin hyggelige Præstegaard, som han delvis havde ombygget, og hvis nydelige Haveanlæg skyldes ham, og med hans Hustru fulgte hendes kærlige, trofaste

---

¹⁾ Jvfr. saaledes „General Müllers Erindringer“ i Museum 1891 Side 252 og flgd.. Bataillonens „Fyen“s Officerskorps, til hvis Afdeling den reddede Mand henhørte, forærede ham en meget smuk og værdifuld Sølvsuccerskaal i Empire Stil med passende Indskrift, og Medaillen overrakte ham med stor Højtidelighed af selve Prindsen. — Frimurerlogen for Bouchain, af hvilken han tidligere var bleven Medlem, foranstaltede en Fest for ham og tildelte ham en høj Grad.

Moder (født 28. Maj 1775), hvem først Døden den 6. Januar 1851 for nogle faa Uger skilte fra den Datter, med hvem hun i over et halvt Aarhundrede havde delt onde og gode Dage. I Helsingør forblev de i 7 lykkelige Aar, indtil han i 1826 udnævntes til sin Faders Eftermand som Sogne- og Garnisonspræst i Nyborg. „Gid jeg“, skriver han i Nyborg Kirkes Kaldsbog, „var vedbleven paa hint skønne Sted mellem den godmodige og elskelige Menighed, men Omhu for en talrig Børneflokk kaldte mig hid; men desværre da mine Søner skulde til at besøge den lærde Skole, blev denne tværtimod Menighedens almene Ønske nedlagt“¹⁾.

I Nyborg henlevede han og hans Hustru en lang Aarrække vekslende med Lys og Skygge. Nyholm var en varm Ven af Frihed og Fremskridt paa alle Omraader. I Fattigvæsenets Optræden fik han gennemført en hidtil ukendt Humanitet, det kommunale Skolevæsen lykkedes det ham, der var saa heldig at have Fyens Guvernørs, den senere Kong Kristjan VIII's Øre, at faa bragt paa en saare anerkendelsesværdig Fod, skøndt han, som af det ovenfor anførte fremgaar, ikke formaaede at forebygge Latinskolens Inddragelse, og Byens gamle Kirke, hvis Indre i Tidernes Løb var blevet forsømt og forfalden, blev ved hans kraftige Medvirkning undergivet en omfattende Restavration, hvorved den blev lys og luftig, og

---

¹⁾ Sammenlign hermed den ovenanførte, næsten lige lydende Udtalelse af hans Fader om Flytningen fra Søllerød til Nyborg.

dens skønne arkitektoniske Forhold kom til sin Ret. Hans Hovedinteresse var dog her som i Helsing Naturen. Af en noget udenfor Byen, Kaldet tilhørende Mose- og Agerlod med en liden Skovbevoksning fremtryllede han i nogle faa Aar en storartet Park med en beskeden Sommerbolig, hvilken under Navnet „Præstens Vænge“ blev til Prydelse for Byen og Glæde for dens Indvaanere, som til enhver Tid havde ubindret Adgang til den. Fremmede, som om Sommeren passerede Nyborg, maatte ud at se den, og den har gentagende Gange blandt sine Gæster talt saa ophøjede besøgende som Kongerne Kristjan VIII og Frederik VII, medens de vare Fyens Guvernører. I Aarene 1841—42 fik han i Forbindelse med nogle ligesindede Venner stiftet et Forskønnelsesselskab og gjorde som dettes Formand nogle Anlæg dels i „Ladegaardsskoven“, dels i „Teglværksskoven“, hvilke begge vandt almindelig Anerkendelse for deres Skønhed og ansporede Nabogodsejerne (Juelsborg og Holkenhavn) til Efterligning. Det førstnævnte Anlæg er ligesom tildels „Præstens Vænge“ nu „en saga blott“, men det sidstnævnte („Teglværksskoven“) holdes fremdeles i Hævd og vidner om hans Smag og Foretagelsesaand.

Iøvrigt var Nyborg Præstegaard i hine Aar et aabent Hjem for mangfoldige tilrejsende Venner og Frænder, som her fandt en gæstfri Arne, der oplevedes ved begge Ægtefællernes høje Dannelse og Husfruens hjærtevindende Væsen, thi, som det hedder i Nyborg Kirkes tidligere nævnte Kaldsbog, — tilføjet af hans Eftermand — „hun var en særdeles aandrigh Kone, og det nyholmske Hus staar hos man-

SOGNE- OG GARNISONSPRÆST I NYBORG
KRISTOFFER NYHOLM DEN YNGRE
I HANS 37TE AAR.

ge, ja hos alle dem, der besøgte det, som et Samlingssted for Intelligents, et venligt Tilflugtssted for Poesi og alt aandeligt Liv.“ Men heller ikke de fattige eller forladte fandt Dørene stænget, og ingen, tør jeg sige, forlod Præstegaarden uden Hjælp og Trøst i Raad og Daad fra Præsten og hans Hustru eller dennes Moder, som, skøndt selv henvist til en saare ringe Pension, dog aldrig fattedes Midler, hvor det galdt om at lindre Nød eller aftørre en Taare.

Den 21. Februar 1851 bukkede hans Hustru under for en langvarig Sygdom, der tilsidst gik over til Tæring, og dermed var ogsaa den gamle Mands Livslyst forbi. Vel levede han endnu nogle Aar med nogenlunde Helbred, foretog sine sædvanlige Sysler hjemme og ude, holdt endog den 17. Oktober 1856 sit 50aarige Embedsjubilæum under megen Deltagelse fra Land og By, men „Gnisten“ manglede, og Døden var ham en Befrielse, da han den 26. Januar 1859 om Morgenens fandtes stille hensovet. Aftenen forinden havde han endnu siddet op sent og læst for sine to hjemmевærende Døtre i „Alex. v. Humboldts Rejser i Centralamerika“.

Han fulgtes til Graven af et talrigt Følge fra nær og fjærn og jordfæstedes lige som sin Hustru, dennes Moder og 3 forudgangne Børn paa Assistentens-Kirkegaarden i Nyborg under en af ham selv plantet Hængeask med et simpelt Jernkors under¹⁾.

Af hans Ydre som yngre giver den hostrykte

---

¹⁾ I „Berlingske Tidende“ Nr. 26 for 1859 findes en af Familiens mangeaarige Ven, Overlærer C. Langberg, med megen Varme forfattet Nekrolog over den afdøde, og i

Gengivelse af et i Paris 1815 i Kobber stukket Portræt et godt Billede. Endnu til det sidste havde han bevaret en kraftig Holdning, en stærk, skinnende hvid Haarvækst og næsten alle sine Tænder. Ihvorvel han i Modsætning til sin Hustru var aldeles umusikalsk, besad han et ualmindeligt smukt og klangfuldt Organ og var i det hele en velbegavet Taler. Han var i religiøs Henseende hverken Grundtvigianer eller Pietist; hans Yndlingsmaksime var: „Vis mig din Tro af dine Gærninger“. Blandt Frimurerne indtog han en ansét Stilling.

3. Johannes Schrøder Nyholm,

opkaldt efter Farbroderen var født i Munkebjergby Præstegaard den 10. Juli 1783. Han havde ikke Anlæg til at studere, skøndt han ingenlunde manglede gode Evner, men gik til Landvæsenet. Her viste han sig dygtig nok og havde det Held at komme i forskellige gode Tjenester, hvor han ved sin store Redelighed og Duelighed vandt sine Anvenderes Yndest og tillige kunde samle sig noget til bedste. Saaledes var han bl. a. en Tid lang Avlsstyrer og Forvalter hos en velhavende Møllerenke, der, om han havde villet, gerne havde ægtet ham; og vistnok fra 1. Mai 1819 i Følge særlig, smigrende Anmodning fra Kammerherre Holstein-Rathlou Forvalter paa Rathlousdal (Hads Herred i Aarhus Amt), hvor han forblev i flere Aar. Han giftede sig aldrig og trak sig, da han havde fyldt

---

Nyborg Kirkes oftere nævnte Kaldsbog har Sognepræst Svalmø, der i 6 Aar var hans Kapellan, sat ham et smukt Eftermæle.

sit 60. Aar, ud af alle Forretninger og levede som Privatmand, men rigtignok bebyrdet med hyppige Kommissioner fra den hele talrige Slægt, i Reglen bosat i København, dog med mindre Afbrydelser, under hvilke han havde Ophold hos sine Brødre snart i Præstegaarden i Nyborg, i hvilken sidste By han en Tid lang endog ejede et Hus, som han udlejede, snart paa en af Agentens Ejendomme og senere især om Sommeren hos sin Fætter Kristoffer Nyholm paa Baggesvogn, til hvem han fortrinsvis havde sluttet sig. Bag et noget koldt og tilknapet Ydre og et stundom gnavent og frastødende Væsen, forbundet med en ofte hensynsløs Maade at udtrykke sig paa, skjulte han et kærligt Hjærte og et nøjsomt Sind. Mange ere de, baade Slægtninge og Fremmede, som han har bistaaet af sine surt erhvævede og langtfra betydelige Midler, og mange ere de, som han paa anden Maade har ydet Tjenester — ofte med liden Paa-skønnelse — uden at spare Tid og Møje eller tage noget Vederlag. „Han gav for selv at undvære“, staar der paa hans Gravsten, paa Garnisonskirkegaarden i København, rejst af Etatsraad Nyholms yngste Søn Oskar, hvem han efterlod det meste af sin Formue; Indskriftens Mening, at han ofte har undværet, hvad han ellers selv kunde sætte Pris paa, for at kunne hjælpe og understøtte andre, indeholder ikke mere end den fulde Sandhed.

Han døde paa Frederiks Hospital rolig og stille, men ved fuld Samling den 16. Februar 1868.¹⁾

---

¹⁾ Da Præsten paa Dødslejete meddelte ham Alterens Sakramente, ytrede han bl. a. i sin Indledningstale: „Husk,

4. Jokum Severin Nyholm

blev ligeledes født i Munkebjergby den 30. Oktober 1785 og lige som Broderen Kristoffer sendt til Roskilde Skole i Huset hos Skarpretteren. Som Barn var han noget særindet og skal af og til være gaaet hjemmefra, under Tiden endog Dage ad Gangen uden at Forældrene rigtig vidste, hvor han egentlig var henne, men han havde ganske ualmindelige Evner og vilde maaske kunne have gjort en glimrende Karriere, hvis han ikke som ung Student i København, hvor han levede under temmelig knappe Kaar, var kommen i uheldigt Selskab og havde faaet Venner, der ikke altid øvede den bedste Indflydelse paa ham. — Forøvrigt fortælles der mange morsomme Historier fra hans Studentertid, der vidne lige saa meget om hans gode Hoved og Hjærte som om hans Ligegyldighed for vedtagne Former og Etikettehensyn.

Efter til Overraskelse for sine nærmeste, som troede, at han endnu havde langt tilbage, at have taget medicinsk Lægeeksamen i Aaret 1810¹⁾ — derimod underkastede han sig aldrig den kirurgiske Prøve, efter Sigende fordi han havde lagt sig ud med vedkommende Professor, skøndt han netop besad et overordenlig godt Haandelag for kirurgiske Operationer — med al Hæder og derefter gjort Tjeneste ved forskellige Hospitaler, ned-

---

at De, som vi alle, har været en stor Synder“; det lod den gamle rolig passere, men da Præsten senere gentog det, blev han ærgerlig og afbrød ham med de Ord: „Ja, det har De jo allerede én Gang sagt mig, uden at jeg har benægtet det“.

¹⁾ Examen medicum rigorosum, som det hedder i Datiens Sprog.

satte han sig, vistnok i 1814, da den hidtidige Læge Dr. Randrup blev forflyttet, som praktiserende Læge i Nykøbing paa Morsø og ægtede den 22. Marts 1816 Dorothea Margrethe Vandborg, født den 26. August 1792, en Datter af Proprietær Vandborg til Frøslev Gaard.

Nyholm erhvævede sig hurtig Ry langt ud over Øens Grændser som en ypperlig Læge, skarptseende og snarraadig, og blev som Menneske afholdt for sit gemytlige, ligefremme Væsen og sin aabne Haand. At han stundom brugte stærke Ord, buldrede løs og skældte ud, tog ingen ham ilde op; det, vidste man, hørte med til hans Natur og formindskede ikke hans Patienters Tillid og Hengivenhed. — Men der var i Byen kun liden Næring for Aanden; af Selskabelighed var der nok, men af svirende udskejende Beskaffenhed, som let kunde blive farlig for en Mand med hans Fortid i København og fyrige Temperament. Det var et gammelt Ord paa den Tid i Nykøbing, at „vilde man der træffe en Mand ædru, maatte man komme til ham inden Kl. 9 Formiddag“, og var der end selvfølgelig heri megen Overdrivelse, peger dog allerede den blotte Tilværelse af et saadant Sagn hen paa en lidet lystelig Omgangstone. Hvorom al Ting er, saa gik det efterhaanden tilbage med Nyholm, hans lyse Aand omtaagedes, idet han blev greben af en dyb og uhelbredelig Melankoli, og han endte sit Liv, der en Gang tegnede saa rigt, den 4. November 1834 paa Sindssygeanstalten ved Roskilde, paa hvis Kirkegaard han ligger begravet.

Hans Enke, der blev efterladt i smaa Kaar med 4 Børn, døde den 16. August 1855.

Det vedtrykte Silhuet af Jokum Nyholm skal være særdeles ligt.

5. Nikolaj Nyholm.

Ogsaa han er født i Munkebjergby den 16. August 1788, men hans Barndom og Opvækst faldt i Søllerød Præstegaard, hvis hele daværende Indretning og Udseende han endnu i sine sidste Leveaar nøje mindedes. Som ganske ungt Menneske kom han efter sin Konfirmation i Handelslære i København, maaske hos den Grosserer Anthon Topp, der senere blev Kaptajn i Livjægerkorpset, og som paa den Tid synes at have været hele Familiens Opmand. Den unge Nikolaj blev selv optagen i Korpset og deltog under sin Tjeneste i dette bl. a. i Livjægernes bekendte Udfald mod Englænderne 1807 i Classens Have; om sine ved denne Lejlighed øvede Krigsbedrifter talte han aldrig senere uden et Smil.

Han besad kun liden Boglærdom; uagtet sine mange Rejser i Udlandet, drev han det aldrig videre end til at kunne snakke lidt Tydsk, og det endda, som han selv sagde, bedst ved Tegn og Haandbevægelser, men han var hurtig fattende og kvik; han lod sig aldrig forbløffe eller forknytte¹⁾,

---

¹⁾ Han lod sig ikke som andre rejsende skræmme af Adgangsforbud eller Advarselopslag og fik derfor mere at se end de fleste, og kom næsten altid godt fra det. En Gang kunde det dog nær gaaet ham galt. Han kom til Neapel under den Ophidselse, der herskede efter Kong Bombas (Frants II's) Fordrivelse af Viktor Emanuel, og

PRAKTISERENDE LÆGE
JOKUM NYHOLM

topmaalt Sangviniker som han af Naturen var, og raadede over en ganske usædvanlig Menneskekundskab og Forretningsevne.

I Nyborg, hvor, som af det foregaaende vil vides, hans Fader havde været Sognepræst siden Aarhundredets Begyndelse, bosatte han sig ogsaa selv for nogle faa Aar; men her vilde det ikke ret gaa ham efter Ønske. Han opgav derfor sin Forretning og forlod Byen, som han selv senere ofte har fortalt, med en Kapital af 8 Specier i Sølv i Lommen, for andensteds at prøve Lykken ved at forhandle Varer, som han selv opkøbte og lod transportere med sig. Det var Jylland, som blev hans Tumbleplads, og fra nu af fulgte næsten uafbrudt Held hans naturlige Dygtighed. Efter i nogle Aar at have drevet en indbringende Købmandshandel i Vejle kunde han, der imidlertid havde ægtet Oberstlieutenant Lautrups Enke Charlotte Sidelmann¹⁾, i Aaret 1823 for 12,500 Rdr. købe

---

da han, som alt var over 70 Aar gammel, efter Sædvane streifede om alene, kom han i Nærheden af Kastellet ned paa et Territorium, hvortil Adgangen under meget høj Straf var forbudt. Her blev han greben og ført for Vagtkommandøren, og da han prøvede paa at forklare sig med nogle tyske Brokker, blev han mistænkt for at være en østerrigsk Spion og fængslet, og først næste Dag lykkedes det hans forskrækkede Familje ved Konsulens Hjælp at faa ham frigiven.

¹⁾ Hun var Datter af en Præst og havde 27de Oktbr. 1806 ægtet Oberstlieutenant Lautrup, f. 1749, d. 15de Januar 1811, og havde i sit Ægteskab med denne en Søn ved Navn Kristjan, der blev Proprietær, og en Datter Frederikke, gift med en Proprietær Friis og Moder til Landskabsmaleren H. Friis.

Herregaarden Haraldskær¹⁾. Hans Ægteskab, som var barnløst, var imidlertid ikke lykkeligt og endte efter faa Aars Forløb med Skilsmisse, skøndt Ægtefællerne efter denne vedblev at staa paa en venlig Fod med hinanden, og Nyholm ved flere Lejligheder trolig understøttede Stedbørnene.

Efter i 1827 atter at have solgt Haraldskær for 40,000 Rdr. og foretaget en længere Tids Rejse købte han, som havde faaet Titel af Agent, under hvilken han blev bedst kendt baade blandt Familien og Fremmede, det skønt liggende Petersholm ved Vejle og indgik her den 21. December 1832 Ægteskab med Mathilde Kathrine Erasmie Ammitzbøll, født den 25. Oktober 1808, Datter af Proprietær H. Ammitzbøll. I 1838 solgte han Petersholm og flyttede til Skaarupgaard ved Aarhus, som han havde købt af Statskassen og igen afhændede i 1847, hvornæst han tilforhandlede sig den gamle Hovedgaard Oxholm paa Øland, hvilken han besad fra 1847—52. Samtidig ejede han en Gaard i København, først i Kronprindsessergade, senere i Bredgade ved Siden af Hotel „Føniks“ samt Landstedet „Venneminde“ paa Jagtvejen. Dette sidste solgte han efter nogle Aars Forløb og købte nu det dejlige „Aggershvile“ ved Vedbæk, hvilket han senere overdrog sin Datter,

---

¹⁾ Oberstlieutenant Lautrup, som havde faaet Haraldskær i sit første Ægteskab med Proprietær Schmidts Enke, der havde arvet den efter sin første Mand, fik i 1799 Rentekammerets Tilladelse til at udstykke Gaarden, som han i 1806 efter Hustruens Død for 68,500 Rd. Ct. solgte til Proprietær Johannes Rahr, der i 1823 maatte afhænde den til Nyholm for 12,500 Pd. Sølv jvfr. Trap II 248.

da hun var bleven gift med Grev Sponneck. Kort før den sidste slesvigske Krig var han bleven Ejer af Tapdrup ved Kristjansfeld i Sønderjylland, men afhændede denne Gaard efter Fredslutningen 1864, hvorefter han købte Nørregaard ved Skive i Salling, hvilken han efter kortere Tids Forløb overdrog sin næstældste Søn. Da han omsider trak sig tilbage fra Landvæsen og Ejendomsspekulation, kunde han endvidere præsentere sin ældste Søn som Ejer af Tammestrup ved Skanderborg og sin yngste som Ejer af Dueholm ved Nykøbing; -- en smuk Afslutning paa en Begyndelse med 8 Speciesdaler!

Som Godsejer hørte Agenten til den Kathedori, der af Datidens Agrarer kaldtes „Herregaardsslagtere“. Overalt hvor han kom frem, fulgte Udbredelse af Selvejendom ved Salg til Fæsterne i hans Spor; thi han indsaa tilfulde, at dette var lige saa meget i hans egen som i Fæsternes og Statens Interesse. For saa vidt var han altsaa en Fremskridtsmand, men ellers var han en fuldblods Tilhænger af „l'ancienne regime“ og havde hverken Sympathi eller Forstaaelse for Forandringerne i 1848—49, Grundloven eller Bondevennerne. Tscherning var ham en Pæl i Kødets, og „Fædrelandet“ og „Dagbladet“ kom ikke indenfor hans Døre, hvorimod han hilsende Augustforeningens Stiftelse med glad Forventning.

Skøndt han som en „self made“ Mand og af Naturanlæg ret godt forstod at vurdere Penges Betydning i Livet, havde han dog tillige et kærligt Hjærte, og hans Pung var aldrig lukket for virkelig Nød, eller hvor det gjaldt om at understøtte

Folk, der viste Vilje til at arbejde sig frem i Verden. Han var Medstifter af det nyholmske Familielegat og ydede et anseligt Bidrag til dets Oprettelse, men ved Siden deraf har han givet mange baade yngre og ældre af Familien en trofast og virksom Haandsrækning.

For sin egen Person var han i højeste Grad nøjsom; de tarveligste Retter vare ham gode nok; Øl eller Brændevin nød han saa godt som aldrig. Men gæstfri var han, naar man vilde tage til Takke med, hvad han bød, og hver Søndag havde han forskellige af sine yngre og ældre Slægtninge, naar de opholdt sig i Hovedstaden, samlede ved sit Bord. Han var en stor Børneven og havde en for ham ejendommelig, spøgefuld Maade at omgaas dem paa. En livlig L'hombre eller Whist enten hjemme eller i Kongens Klub, af hvilken han var et selvskreven Medlem saa vel som af det kongelige Skydeselskab, satte han lige til det sidste megen Pris paa. Han var ikke musikalsk, og heller ikke hørte han ret godt, men gik dog især i sine ældre Aar af og til i Theatret, naar der blev givet Operaer; fordi han, som ofte plagedes af Søvnløshed, „kunde sove saa dejligt, naar Musikken begyndte at spille op“.

Han døde den 21. Oktober 1874, efter at Kræfterne i længere Tid havde været i Aftagende, men ved fuld Bevidsthed og Aandsklarhed. Hans trofaste Hustru, der overlevede ham til den 15. August 1884, manglede aldrig et venligt Smil eller deltagende Ord for sine unge Gæster og vil leve i taknemmeligt Minde hos de mange, for hvem hun og Agenten aabnede deres Hjem. Begge hvile de

AGENT OG GODSEJER
NIKOLAJ NYHOLM
I HANS 76DE AAR

nu paa Garnisonskirkegaard i samme Gravsted som den forudgangne Onkel Johannes.

Over Agenten, af hvem her hidsættes et Fotografi, taget, da han var over 70 Aar, findes en kort Nekrolog i Berlingske Tidende for Oktober 1874.

6. Andreas Kristjan Nyholm,

født i Søllerød Præstegaard den 26. August 1790, kom lige som sin ældste Broder tidlig til Søs. Efter adskillige Langfarter den halve Verden rundt var han vendt tilbage til København kort efter det engelske Overfald 1807 og Flaadens Tab. Da den danske Regering paa den Tid pressede befarent Mandskab til Orlogstjeneste, skjulte han sig en Tid lang paa sin Slægtnings, den tidligere nævnte Garver K. F. Nyholms Pakloft; men det blev ham tilsidst for kedsommeligt, og han meldte sig da som frivillig, og da han var stor og kraftig og en rask Sømand, forfremmedes han hurtig til Maa-nedslieutenant og fik Befaling over et Kaperfartøj. En Kaperkaptajns Liv gaar op og ned, og har det end til sine Tider været knapt for Nyholm og hans Mandskab, har jeg dog som Barn hørt gamle Folk fra Kystbyerne om Storebelt fortælle om, hvor flot han til andre Tider havde det, hvorledes han kunde øse Penge ud med begge Hænder og ikke var bange for, naar det skulde være, at tænde sin Pibe ved en af de rigtignok kun lidet værdifulde Pengesedler.

Af Krigseventyr oplevede han adskillige. — En Gang blev saaledes han og hans Mandskab Krigsfanger, og deres Skude erobret efter en hidsig Kamp i Østersøen mod en engelsk Korvet. De

interneredes tillige med flere andre Ulykkesfæller i Ystad, hvor de nød en temmelig haard Behandling. Efter nogle Maaneders Forløb lykkedes det imidlertid en Snes Stykker af dem med Nyholm i Spidsen at faa deres Vogtere berusede og at undfly i en Baad, de forinden havde vidst at sikre sig, og hvormed de styrede ad Bornholm til. Men tæt under Land blev de bemærkede af en engelsk Krydser og atter gjorte til Fanger¹⁾. Der viste sig imidlertid umiddelbart derefter til deres store Glæde en Flotille af danske Kanonbaade under Opronning. Der blev gjort klart Skib paa den engelske Fregat, hvis Navn var „Afrika“, Fangerne sendtes ned i Lasterummet, og en hidsig Træfning begyndte, hvorunder Fangernes Haab steg. Men da rejste der sig en pludselig Brise, der fyldte Fregattens Sejl, saa den undslap Kanonbaadene og naaede ind under den svenske Kyst og gik til Malmø for at reparere. Herfra blev Fangerne dog kort efter udvekslede, og Nyholm fik straks en ny Kom-

---

¹⁾ Jeg har i det efterfølgende benyttet en Fremstilling, der har været optagen i „Aarhus Amtstidende“ og „Folkets Avis“ for 3die Septbr. 1879, og som altsaa fremkom, medens Andreas Nyholm endnu levede, og ikke er bleven modsagt af denne. Thi der gives ogsaa en anden Beretning, hvorefter Flygtningene bleve opbragte af et dansk Skib, der antog dem, trods deres danske Tale og Protest, for undvegne Engelskmænd, og afleverede til Tvangsarbejde paa Bremerholm, hvorfra de først efter nogle Dage befriedes ved, at Nyholm tilfældig genkendtes af et Par af sine Brødre, der kunde bevidne hans Identitet. Denne Version lyder imidlertid temmelig usandsynlig og fortjener næppe Tiltro.

mando, under hvilken han bestod en hæderlig Fægtning ud for Bornholm med en fjendtlig Korvet.

Efter Fredsslutningen med England gik han atter til Koffardis og havde efterhaanden tjent saa meget, at han selv ejede det Skib, han førte¹⁾. I November 1820 ankrede han op paa Københavns Rhed for at overvintre, men lod sig for en meget høj Fragt friste til trods den fremrykkede Aars-tid at føre en Ladning Vin til Trondhjem. Da Vinden netop blev meget gunstig, lettede han Anker, stolende paa, at hans Ven og Fætter, Gros-serer Topp, hvem han havde leveret Præmiebe-løbet, ufortøvet vilde tegne Assurancen — der skal have udgjort over 20,000 Rdlr. — paa hans Far-tøj. Men ulykkeligvis glemte denne at gøre dette, og imedens var Nyholm i Skagerak bleven over-falden af en orkanagtig Storm, under hvilken Far-tøjet forgik, og han selv og hans Mandskab med Livsfare reddedes og indbragtes til Kristjania. Her erfarede han Fætterens utilgivelige og uoprettelige Glemsomhed og saa Frugten af saa mange Aars Slid og Flid med et Slag forspildt.

Han gav imidlertid ikke tabt, men slog sig med rask Beslutsomhed fra Søvæsenet til Landvæsenet. Efter et Par Aars Læretid forpagtede han først Ørumgaard ved Vejle, hvor han den 10. April 1823 giftede sig med Frederikke Kristjane Grand-jean, født 9. Maj 1799, vistnok en Slægtning af Fru Nyholm paa Løjtved, og forblev i 5 Aar.

---

¹⁾ Det fremgaar dog af et af hans Faders Breve til Dok-tor Jokum Nyholm, at han endnu i Novbr. 1818 fór som anden Styrmænd.

Efter et Par kortvarigere Forpagtninger — Brejninggaard og Slumstrup i Ringkøbing Amt — fik han endelig i Aaret 1832 den Statskassen tilhørende Herregaard Bjørnsholm¹⁾ ved Løgstør i Forpagtning. Her tilbragte han, der sad paa ret gunstige Vilkaar fra Statskassens Side, i alt 36 Aar, almindelig afholdt som han var paa Grund af sit frejdige og omgængelige Væsen. Men i 1868 besluttedes det af Regering og Rigsdag at afhænde Bjørnsholm, og da Nyholm ganske manglede Midler til at købe den, maatte han flytte til Hyllestedgaard ligeledes ved Løgstør, som ejedes af ham og hans ældste Søn i Forening. Han var jo da allerede en gammel Mand, men levede dog her endnu en Aarrække, stærk paa Sjæl og Legeme, naar undtages en tiltagende Svækkelse af Hørelsen. I 1879 blev han optagen som Æresmedlem af Vaabenbrødrenes Forening i Løgstør og Omegn og fik ved den Lejlighed offentlig²⁾ den Lov, at han var „en i høj Grad agtet og ansét Mand, der har vidst at samle en stor Vennekreds omkring sig.“ Den 18. April 1881 endte han sit lange Liv paa Hyllestedgaard i sit 91de Aar; sin Hustru havde han allerede mistet den 19. Oktober 1864.

7. Holger Wilhelm Nyholm

blev ligesom sin ovenanførte Broder født i Sølle-

---

¹⁾ Bjørnsholm — det gamle berømte Vitskøl Kloster og Abbedi — var 1573 gaaet over i privat Eje. I 1808 købtes det af J. K. de Mylius til Estruplund for 208,000 Rdlr., men han ødelagdes ved de lave Kornpriser og maatte i 1828 afstaa det til Statskassen.

²⁾ „Aarhus Amtstidende“ for 3die Septbr. 1879.

ANDREAS KRISTJAN NYHOLM
FORFAGTER AF BJØRNHOLM
I HANS 78DE AAR

rød, den 18. November 1792, og kom i Nykøbing Skole, hvor hans Broder Kristoffer nu var Adjunkt. Han var ligeledes i Huset hos Præsteenken Højberg og dimitteredes i Aaret 1811 med bedste Karakter. I 1816 blev han theologisk Kandidat med samme Karakter og endnu inden Aarets Udgang ansat som Adjunkt ved den lærde Skole i Frederiksborg, der havde huset saa mange af hans Forfædre, og 2 Aar efter i November 1818 kaldedes han til Sognepræst for Valløby og Taarnby¹⁾. Den 28. Maj 1819 ægtede han sit Søskendebarn Georgine Nyholm, Datter af Justitsraaden paa Thurebyholm, født 3. April 1795 og havde i de første Aar af sit Ægteskab enkelte yngre Mennesker, der iblandt 2de af sin Hustrus Brødre, Kristoffer og Karl i Huset. I 1832 befordredes han til Sognepræst for Haarlev og Himlingøje og i 1846 atter her fra til Højelse og Lellinge ved Køge. Paa det sidstnævnte Sted holdt han i November 1868 sit 50aarige Præstjubilæum, i hvilken Anledning han blev Ridder af Dannebrog og modtog mange Beviser paa sine Menigheds Hengivenhed. Aaret efter, den 28. Maj 1869 fejrede han og hans Hustru deres Guldbryllup, omgivne af Børn og Børnebørn, Frænder og Venner. — Efter sin Hustrus Død den 18. Oktober 1872 tog han sin Afsked og bosatte sig

---

¹⁾ I et Brev af Novbr. 1818 til Sønnen Jokum skriver den gamle Præst i Nyborg: „Vilhelm bliver i Dag (20de Novbr.) ordineret til Sognepræst for Valløby, hvilket den ædle Moltke bestemte ham ved Dronningen, 2 Timer før han døde“. Jvfr hvad ovenfor er bemærket om Grev Joakim Moltkes Forhold til Justitsraad Nyholm, med hvis Datter Vilhelm var forlovet.

som pastor emeritus i København, hvor han bortkaldtes ved en rolig Død den 28. September 1881, næsten 90 Aar gammel.

Saa vel i Haarlev som især i Højelse udfoldede Onkel Vilhelm og Tante Sine, som hun løjerlig nok altid kaldtes i Familien, uagtet hendes rette Navn var Georgine, en ægte nyholmsk Gæstfrihed, og stor var Glæden, naar den nys opførte, rummelige og hyggelige Præstegaard med den venlige Have i de skønne Naturomgivelser fyldtes af ungdommelige, muntre Feriegæster, som her fik Lov til frit at tumle sig og hengive sig til Landlivets baade materielle og ideelle Nydelser; men ikke mindre velkommen var ogsaa den ældre Slægt- og Vennekreds.

Præsten var en høj, kraftig Skikkelse med prægtigt Haar, en sund Ansigtifarve og et klogt Udtryk; han var en vel begavet Prædikant, hvis Røst gik til Marv og Ben, og en utrættelig Sjælesørger, hos hvem, saa vel som hos hans brave, forstandige Hustru, ingen af Menigheden forgæves søgte Hjælp eller Raad. — Han havde et ejendommeligt, stedse velvilligt, men til sine Tider tillige noget ironiserende Væsen, saa at man ikke altid var sikker paa, om han talte i Spøg eller Alvor. Han brugte ofte særegne Betegnelser for Ting og Personer, bizarre men træffende, plejede at anvende Skemte- eller Øgenavne, som dog aldrig vare saarende for de paagældende, og var ikke bange for en Gang imellem at give sine yngre Gæster Nødder at knække. I det hele var han en saare sympathetisk Personlighed, og der var i sin Tid mange, som mente i ham at have fundet Originalen til

SOGNEPRÆST
HOLGER VILHELM NYHOLM
I HANS 76DE AAR

den af Henrik Scharling i „Ved Nytaarstid i Nøddebo Præstegaard“ saa tiltalende skildrede Landsbypræst.

8. Karl Peter Nyholm,

født 19. Avgust 1801, død 4. Oktober 1809 og begravet paa Nyborg gamle Kirkegaard.

b) Døtre.

1. Karoline Brigitte Nyholm,

født 9. September 1782, død 1. Marts 1849. Hun havde i sin Opvækst været i Huset hos Præstefolkene i Hersted-Øster og Vester (se ovenfor), der havde ønsket at adoptere hende som deres eget Barn; men da hendes Fader blev forflyttet til Nyborg, begyndte Moderen at længes efter hende, og hun maatte tilbage til Forældrene. Her blev hun den 9. November 1809 gift med Sognepræsten for Svaninge i Fyen Andreas Engberg, født 1. Avgust 1777, død 25. Oktober 1820. Destoværre blev han et Par Aar før sin Død sindsforvirret — i det tidligere, i Anmærkningen nævnte Brev af 1818, skriver den gamle Præst om ham: „Han synes klog i alt undtagen i at forrette de præstelige Gæringer; disse afskyr han og erklærer aldrig mere at ville befatte sig med; . . . hans Aands Fattigdom er uden Tvivl hans meste Galskab“ — og maatte fratræde sit Embede. Ogsaa hans Enke led efter hans Død af og til af periodisk Melankoli og fikse Idéer.

Af deres 4 Børn overlevede dem kun en Datter, gift med Sognepræst Boeck til Hornslet og Moder til Forfatteren Kristoffer Nyholm Boeck.

2. Dorothea Charlotte Elisabeth Nyholm

blev født 1786 i Munkebjergby. Der paahviler hendes Forældre og særlig da selvfølgelig hendes Moder et tungt Ansvar for hendes Opdragelse. Hun blev i sin Barndom og Ungdom i utilgivelig Grad forsømt, gik for Lud og koldt Vand, som man siger, og var væsenlig henvist til Tjenestetyendets Selskab. Tages tillige hele Tidsaanden og den slappe, fra Revolutionsaarene udgaaende Moral i Betragtning, var det ikke saa underligt, at hun kom paa Afveje. Det lykkedes dog at redde Skinnet og (1813) at faa hende gift med en skikkelig, men udannet og uformuende, fra Østerrig indvandret Saddelmager Johan Georg Müller, der bosatte sig i Holstebro, men dette Ægteskab blev, som det var at vente, saare ulykkeligt. Hun forlod gentagende Manden og strejffede Landet rundt. Omsider blev Ægteskabet hævet, og hun anbragt hos en Familie, der bl. a. skulde vaage over, at hun ikke tilfredsstillede sin Tilbøjelighed til stærke Drikke og Vagabondering, hvad den dog langtfra altid var i Stand til at kunne forhindre. Det var derfor en Lykke for alle, da hun endelig i 1868 bortkaldtes i sit 82de Aar. Hendes Mand, som var født 1790, og som havde giftet sig paany, døde den 23. Juli 1875.

I sit Ægteskab havde hun en Søn, Johannes Kristoffer Nikolaj, født 18. December 1813, og en Datter, Jakobine Margrethe, født 18. April 1815. Den førstnævnte opdroges i Nyborg Præstegaard hos Bedsteforældrene og senere hos Morbroderen. Han var udmærket begavet og blev sat i Latin-skolen, men hans Hu stod til Søen, og han for-

lod Studeringerne meget mod sin Onkels Ønske. Efter i nogle Aar at have faret som Matros, blev han Styrmand, giftede sig i Bjørneborg (Finland) 9. Juni 1839 med Johanne Johansen, med hvem han havde en i spæd Alder bortdød Søn, og omkom den 20. Februar 1840 ved Sprængningen af en Kanon, der affyredes til Signal eller Salut fra hans Fartøj¹⁾.

Søsteren fandt hos min Moder og Bedstemoder

---

¹⁾ Følgende underlige Hændelse er som fuld paalidelig meddelt mig af min afdøde Moder og bekræftet af min Søster Fru Sofie Hundrup og min Kusine Fru Melchior, som alle vare samtidig tilstede. — Den 20de Febr. 1840 om Aftenen mellem Kl. 10 og 11, vilde de, som den Gang delte Værelse i en lav Sidefløj af Præstegaarden i Nyborg, der vendte ud mod Kirkegaarden, begive sig til Ro, da deres Opmærksomhed vakttes ved en besynderlig Lyd, lige som om nogen med varm Haand klappede paa Ruderne, for hvilke der ikke var nedrullet. Da Lyden gentog sig flere Gange, forskrækkedes de vel noget, men havde dog Mod til at aabne Vindvet. Det havde snét stærkt tidligere paa Aftenen, men var nu klart Maaneskin. Desuagtet var der intet Fodspor at opdage i Sneen af noget Menneske eller overhovedet af noget levende Væsen, ejheller nogen Fugl var at øjne og lige saa lidt var der noget Træ, hvis Grene kunne have slaaet mod Ruderne, og Lyden havde været lige saa uhyggelig som ubegribelig. Næste Dag blev Stedet udenfor Vindvet omhyggelig undersøgt, men der var lige saa lidt som den foregaaende Aften det mindste Tegn eller Mærke i Sneen at iagttage. Min Moder optegnede Dagen, og nogle Maaneder efter indløb der Tidende om, at Kristoffer, der jo var Broder til Fru Melchior, og som stedse havde elsket min Moder, men paa hvem ingen af dem netop den Aften særlig havde tænkt, var kommen af Dage den 20de Februar omtrent ved den Tid, da Lyden var bleven hørt.

først i Helsinge Præstegaard, hvorhen hun blev bragt i sit 4de Aar, og senere i Nyborg, al den Kærlighed, hun hidtil havde savnet. Hun blev den 10. April 1843 gift med daværende Lærer ved Kommuneskolerne i Nyborg, Jørgen Didrik Melchior, født den 15. September 1816 og levede med ham, der senere, efter at have holdt sit Guldbryllup og 50aarige Embedsjubilæum, havde taget sin Afsked med Titel af Kammerraad, og som er dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn, i sin høje Alder i det lykkeligste Ægteskab, omgivet af Børn og Børnebørn. Den 22. Juli 1896 bortkaldtes hun, ligesom sin Moder, i sit 82de Aar.

3. Petrea Kathrine Florence Nyholm,

født 26. September 1798, død 10. August 1866; gift den 23. Maj 1818 med Kristoffer Aaris, født 12. Januar 1796, død 6. Januar 1867 som Toldkontrollør i København, Kammerraad og Dannebrogsmænd efter at have været ansat først i Hornbæk, senere i Svendborg, derefter i Vedbæk. Ægteskabet var ikke efter Forældrenes Ønske; thi Aaris var ved dets Indgaaelse kun Strandtoldbetjent, og de blev derfor ej heller viet fra Præstegaarden af, men i Nabosognet Vindinge. Aaris var iøvrigt lige som sin Hustru smuk af Ydre; de vare derhos begge ikke fri for at være noget letsindede og heftige, hvorfor det stundom ogsaa kom til Sammenstød mellem dem, som dog atter hurtigt udjævnedes. Han var ansat for en udmærket duelig Embedsmand og var i høj Grad greben af de i 1848 sejrende nationale og politiske Idèer, af

hvilke han lige til sin Død var en uforfærdet Tilhænger.

4. **Jakobine Beate Nyholm,**

født 9. November 1802, død 23. Marts 1832. Efter sin Moders Død styrede hun Huset for sin gamle Fader og forblev i Hjemmet ogsaa efter dennes Død hos sin Broder, indtil hun, efter at en fleraarig Forlovelse med en Officer var bleven afbrudt, i 1829 ægtede sin Fætter, Adam Nyholm paa Thurebyholm, hvorom nedenfor. Hun var som ung Pige ualmindelig smuk, men skal efter Sigende ogsaa selv ret godt have vidst det.

B.

Thurebyholm Grenen.

7.

Lars Kristjan Nyholms og hans 2de Hustruers
Børn.

a) af 1. Ægteskab med Anna Brandt.

a) Sønner.

1. Jens Brandt Nyholm,

født den 28. Maj 1792, blev ikkun 21 Aar gammel, den 22. September 1813 gift med Juline Nikoline Brandt, født den 14. Februar 1792, og begyndte som Forpagter af lille Lellingegaard under Vallø Stift, men opgav efter faa Aar denne Stilling, da Forpagtningen af Korselitze paa Falster under det klassenske Fideikommis blev ham tilbudt. Korselitze var den Gang en Gaard paa over 1000 Tdr. Land Ager, men i højeste Grad forsømt baade i Henseende til Dyrkning og Besætning. Der maatte ryddes, graves Grøfter, og Vandløb reguleres i et Omfang, som man vanskelig nu til Dags forestiller sig, og det kostede mange Penge og megen Slid, medens samtidig Priserne paa Jordens Frembringelser vare saa yderlig slette, at vor Tids mest jamrende Agrarer vilde have korset sig. Forpagterne og Ejerne rundt omkring i Landet maatte gaa fra Gaardene, og

Nyholm og hans Hustru tilsatte saa godt som alt, hvad de ejede. Men de opgav ikke Ævret og stræbte ved fordoblet Flid og Økonomi at tilbagevinde, hvad de ved Tidernes Ugunst havde tabt. Nyholm styrede personlig den hele vidtløftige Drift uden Forvalter; hver Morgen var han oppe med Solen og satte selv de talrige Arbejdere i Gang; men derfor blev Arbejdet ogsaa godt udført, og da han tillige var til det yderste retfærdig og hensynsfuld i sin Optræden, blev han æret og elsket af sine Arbejdere, som vidste, at de altid hos ham kunde finde Hjælp og Raad. Det skal i denne Forbindelse bemærkes, at der til Korselitze, som og til Gaarden Karlsfeldt, hvilken han endvidere overtog i Aaret 1835, hørte meget Hoveri. Dette fik han afløst ved Akkord for sin Forpagtningstid med Bønderne, da disse ikke vilde gaa ind paa de dem af Godsstyrelsen tilbudne Vilkaar. Alle kloge Folk spaaede, at det vilde ende med Forskrækkelse for Forpagteren; men Resultatet viste, at det kunde gaa fortræffeligt. Bønderne fandt sig vel derved; han skal ikke en eneste Gang have havt nødig at gaa for Retten med dem, faa Gaarde ere blevne bedre drevne, og Forpagteren selv blev en holden Mand. Blandt andet lykkedes det ham i væsenlig Grad at forbedre Kvægbesætningen og Hestebestanden og gennem Oprettelsen af et Stamskæferi paa over 1000 Faar at skabe en Race, hvis Uld naaede hidtil ukendte Priser, og hvis Tillægsdyr søgtes med Begærlighed hele Landet over.

I Tidernes Løb blev Nyholm, hvis Ry som en ganske usædvanlig, indsigtfuld og fremskreden

Landmand bredte sig i stedse videre Kredse, udnævnt til Kammerraad; han blev tillige Landvæsens- og Tiendekommissionær og kaldtes ved sine Medborgeres Tillid til Sæde i Maribo Amtsraad. I Maj 1848 udløb Forpagtningen af Korselitze, og han flyttede nu til den førnævnte Gaard Karlsfeldt, hvis Jordtilliggende var noget mindre, men som han havde opdrevet og forbedret paa samme Sæt som Korselitzes. — Her blev han, der hidtil næsten ikke havde kendt til Sygdom, angreben af en heftig Forkølelse, der gik over til Lungesvind-sot og døde ikkun lidt over 58 Aar gammel den 20. Juli 1850. — Hans Enke fulgte ham efter den 22. August 1853. — I deres Ægteskab havde de 2de Sønner, men ingen Døtre.

2. Joakim Godske Nyholm

fødtes den 21. Marts 1799. Han studerede i Kiel, hvor han i Aaret 1820 tog Forst- og Landmaaler-eksamen. Derefter gjorde han Tjeneste i forskellige sjællandske Skovdistrikter som Forstassistent, og var i nogen Tid Jagtsekretær hos den daværende Overjægermester, Grev Schimmelmann. I 1840 blev han Skovridder ved Silkeborg Distrikt, men forflyttedes i 1846 til Jægerspris Distrikt først som Statens, senere ved Godsets Salg til Kong Frederik VII, som dennes private Skovridder. Her forblev han, indtil han i 1858 udnævntes til Skovridder ved det 2. kronborgske Skovdistrikt og Forstander for den derværende Frøudlægningsanstalt med Bopæl paa Valdemarslund i den dejlige Egn omkring Gurre, og her endte han sine Dage som Forstraad og Ridder af Dannebroke den 12. Maj

FORSTRAAD
JOAKIM GODSKE NYHOLM

1876 i sit 77 Aar „med usvækket Interesse lige til det sidste for sit Kald og sine kære Skove“, som det vidnedes efter hans Død.

Den 2. Juli 1841 havde han ægtet Henriette Møller, født den 20. Juli 1822, død den 21. Januar 1885, med hvem han uagtet den betydelige Aldersforskel førte et lykkeligt Familieliv. Offenlig Optræden laa ikke for ham, og han nægtede gentagende at efterkomme Opfordring om at stille sig til Rigsdagsvalg. Men han og hans Hustru førte et saare gæstfrit Hus og besøgte af mange ældre og yngre, deriblandt flere med bekendte Navne, der drog af det elskværdige Hjem i den idylliske Egn og af Attraa efter at høste Belæring af Værentens store Indsigter i Skov- og Jagtvæsen. Med Kong Frederik stod han paa den bedste Fod; han nød ofte den Ære at tilbringe hele Dage ene med Kongen, idet de mødtes, i fælles Kærlighed til Jagt og Fiskeri, Friluftsliv og gamle historiske Minder. Han værdsatte Kongens mange gode Egenskaber højt, og hans Død gjorde et Indtryk paa ham, som han aldrig ret forvandt.

3. Adam Vilhelm Nyholm,

opkaldt lige som sin nys foran nævnte Broder efter en af de bregentvedske Grever, fødtes den 21. Juni 1800. Han blev Forpagter af Thurebyholm og tilflyttede den af hans afdøde Fader benyttede Lejlighed, hvorefter Moderen tog Bopæl i det tætved indrettede Enkesæde overensstemmende med Grev Joakim Moltkes Tilsagn. Han var 2de Gange gift; første Gang med sin ovenfor anførte Kusine Beate Jakobine fra Nyborg Præstegaard,

med hvem han havde et eneste kort efter Fødslens dødt Barn, og anden Gang med Kristjane Marie Bechmann, født den 16. Juni 1801, død den 10. Juli 1885, hvem han nogle Aar efter sin første Kones Død havde ægtet den 20. Juni 1839 og med hvem han ligeledes havde en Søn, der døde i spæd Alder.

I sine yngre Aar var han, der iøvrigt var en flink og driftig Landmand, en vældig Jæger, og det skulde gaa haardt til, naar han udeblev fra noget større Jagtparti endog i flere Mils Afstand fra hans Hjem. I hans ældre Aar plagedes han meget af Gigt og søgte nu af og til Adspredelse ved Kortspil, især L'hombre, hvori han var en Mester. Da han paa Grund af Gigt havde Vanskelighed ved at holde Kortene, havde han faaet sig en sindrig Maskine forfærdiget, der tildels erstattede Hænderne, og som han førte med sig, naar han tog ud i Besøg.

Fra sin kraftfulde Ungdomstid havde han erhvervet sig mange gode Venner, der lige som han selv drev Jagtsporten, og han roses almindelig for sin retskafne Tænkemaade og Hjælpsomhed. Megen Ærgrelse havde han i Aarene Fyrre af en ganske uretfærdig, i Bladene fremsat Beskyldning for at have bevirket en af sine Karles Død derved, at han skulde have tvunget denne til at svømme et Par Heste, som imidlertid bleve ustyrlige og kastede Karlen af paa dybt Vand, hvor han druknede. At dette sidste skete, er rigtigt, men Nyholm var uden Skyld deri. Han havde blot paabudt Hestenes Vanding, men intetsomhelst yttret til Karlen om, hvorledes han skulde vande dem,

FORPAGTER
ADAM VILHELM NYHOLM
TIL THUREBYHOLM

end sige givet nogen Ordre om at ride ud paa Dybet med dem.

Efter nogle Aars tiltagende Svaghed døde han den 10. September 1867.

4. Johannes Kristoffer Nyholm,

født den 24. November 1804¹⁾, blev efter et Par Aars Forberedelse hos sin Svoger, Præsten Vilhelm Nyholm i Valløby, sat i Vordingborg lærde Skole, fra hvilken han i 1822 af Rektor Suhr dimitteredes til Universitetet, hvor han Aaret efter tog 2. Eksamen. Han begyndte først paa at studere Theologi, men gik dog meget snart over til Landvæsenet, som han elskede med Liv og Sjæl. Hans første Ejendom var „Duemosegaard“ ved Frederiksborg, i hvilken hans Svigermoder, Justitsraad og Birkedommer Bangs Enke, hvis Datter, Adelaide Margrethe, født den 23. September 1806, han havde ægtet den 10. August 1827, satte nogle faa tusend Rigsdaler. — Paa denne deres første Ejendom „sultede de unge Folk“, som han selv senere udtrykte sig, men i 1830 var han saa heldig at faa den nogenlunde godt afhændet, og købte nu „Sohngaardsholm“ ved Aalborg, hvor det allerede begyndte at gaa fremad. I 1836 var han i Stand til at købe Hovedgaarden „Baggesvogn“ i Vendsyssel, der blev det egenlige Arnested for hans betydningsfulde, private og offentlige Virksomhed, og i 1847 tillige „Vrejlev Kloster“.

---

¹⁾ I Hjørring Landboforenings Jubelskrift af 1895 angives Fødselsaaret til 1803, medens alle tidligere Udgaver af Stamtavlen have 1804, hvilket sidste Aarstal ogsaa anføres i Barfods Rigsdagskalender, 1ste Aargang.

Baggesvogn, til hvilken henhørte over 200 Tdr. Htk. Bøndergods, var, da Nyholm købte den, i en ynkelig Forfatning, og kunde, som det hedder i en Beretning om hans Optræden dersteds, „til Nød sulteføde 80 Stude“¹⁾. Men i Løbet af 15 Aar opførte han 3de store Afbyggergaarde — der i blandt Kristjanshede — og holdt saa paa samme Ejendom 300 Kør, medens han bragte Vrejlev Klosters Kvægbesætning fra 70 Kør op til 200. Paa samme Tid foretog han — under Naboernes Hovedrysten naturligvis — store Plantningsanlæg, som nu alt forlængst have afgivet godt Bygningstømmer. Da man saa Resultaterne af hans Arbejde, hyldede man ham som den, man kunde takke for det vendsysselske Agerbrugs Opvaagnen, og som havde vist Befolkningen, hvorledes de store, upaaagtede Heder, der overalt mødte Øjet, ved Flid og hensigtsmæssig Behandling kunde blive virkelige Velstands Kilder. — Ved Siden heraf var han en overordenlig human Godsejer, der, saa snart Forholdene tillod det — i 1843 foregik det første Salg — begyndte at sælge til Selvejendom, og Salget gik med Fart; thi han solgte saa billigt, at „Fæsterne ofte kunde afhænde en Parcel af deres Ejendom for mere, end de havde givet for hele Gaarden“²⁾.

Men Kristoffer Nyholms Virksomhed begrænsede sig ikke til hans egen Ejendomme eller disses nærmeste Omgivelser. Det behøver knap at siges, at en Mand af hans Overlegenhed hurtig fik Sæde

---

¹⁾ Jvfr. i det hele det foranførte Jubelskrift.

²⁾ Jvfr. Jubelskriftet Side 25—26.

baade i Sogneraad og Amtsraad og der i gennem i mange Aar øvede en overvejende Indflydelse paa alle under disses Myndighed henhørende Anliggender. I 1845 var han med at stifte Hjørring Amts landøkonomiske Selskab eller Landboforening, hvis Formand han fra 1851 var gennem en Aarrække. Senere deltog han i Oprettelsen af Kreditforeningen for jydsk Landejendomsbesiddere, for hvilken hans ældste Søn nu er Direktør, og udførte mange andre Tillidshværv i Landbrugets Tjeneste, saa at det med fuld Sandhed kunde udtales i en Nekrolog¹⁾ over ham, at „han for en væsenlig Del bærer Æren for Vendsyssels landøkonomiske Opkomst“.

Medborgeres Tillid havde imidlertid kaldet Nyholm til en endnu videre Virkeplads end Vendsyssel. Valgt til Medlem af den viborgske Stænderforsamling, i hvilken han gav Møde i alle Samlingerne fra 1838—1848, sluttede han sig med Varme og Overbevisning til den frisindede og nationale Partigruppe i samme, hvorved maa erindres, at det var i de Aar, i hvilke under Kristjan VIII's Regering Ønsket om en fri Forfatning var i Færd med at gribe om sig hos Almenheden, samtidig med at Folkets Øjne for Alvor havde aabnet sig for Nødvendigheden af at bevare Sønderjyllands Forbindelse med Riget og at værne den danske Tunge mod den fremtrængende Fortydskelse. Desuden var han en ivrig og fordomsfri Talsmand for gavnlige Reformere paa alle Omraa-

---

¹⁾ Se „Hjørring Avis“ for 28de Januar 1867, optagen i „Berlingske Tidende“ Nr. 27 for 1867.

der, men især for at frigøre Landboerne for Fortidens Tryk. Paa dette Omraade arbejdede han Haand i Haand med sin Kalds- og Aandsfælle Godsejer Erik Skeel til Berkelse. Disse to Mænds Navne vare i hine Dage paa Alles Læber, og de indtog en gauske særlig Stilling i Landet nord for Limfjorden, saa at baade høje og lave fra nær og fjern tyede til dem i vanskelige Tilfælde og saa op til dem, som til deres Førere¹⁾.

Nyholm var naturligvis med blandt „de gode og erfarne Mænd“, som i 1848 indkaldtes for at afgive Bétænkning over Valgloven til den grundlovgivende Rigsforsamling, af hvilken han, lige som af den store, under 9. Februar 1849 indsatte Landbokommission, var selvskreven Medlem. Han blev derefter valgt og genvalgt til Medlem af Landsthinget, i hvilket han hyppig var Næstformand, og under den bekendte Samling 1853, da „den forenede Rigsdag“ vedtog den nye Arvelov, ved hvilken Prinds Kristjan (Kristjan IX) udvalgte til Tronfølger, havde han den Ære at indtage Formandssædet og blev i den Anledning hædret med Etatsraadstitlen.

---

¹⁾ De modtog hver især fra Kronjyderne en Sølv gave til Anerkendelse af deres frisindede Optræden i Stændersalen. Paa Nyholms Pokal var der præget følgende Inskription, forfattet af St. Stensen Blicher:

„Nyholm Proprietær!
Du har dog Bonden kær,
For ham Du løftede en mægtig Stemme!
I Stænderraad,
Din ædle Daad
Skal danske Bønder aldrig glemme!“

Jvfr. Jubelskriftet Side 74—75.

I 1859 trak han sig tilbage fra den politiske Virksomhed som Rigsdagsmand, men bevarede selvfølgelig Interessen for alle offentlige Anliggender og fulgte med Opmærksomhed alle Rørelser under disses Omraade. At han efterhaanden gled noget bort fra sit oprindelige Standpunkt og nærmede sig A. S. Ørsteds, for hvem han nærrede stor personlig Hengivenhed og Agtelse selv paa den Tid, da det var halvvejs Mode at se ned paa ham baade som Jurist og Politiker, lader sig næppe nægte; men han opgav dog aldrig ganske sin Ungdoms og Manddoms Grundanskuelser. Selv da han, som hans Søn beretter, forøvrigt meget mod sit eget Ønske, optraadte for sidste Gang paa et offentligt Møde under Grundlovskampen 1865—66¹⁾ mod sin gamle Ven og tidligere Kampfælle Tscherning, udtalte han paa Vejen derhen: „Det er Synd og Uret der begaas mod det danske Folk, som det ikke har fortjent; men der er efter min Mening nu ikke andet at gøre; thi kun derved kan Landet faa Ro“, og hans Optræden paa Mødet var saa moderat og lidet udæskende, at han bag efter fik et venligt Brev fra Tscherning, i hvilket denne bl. a. fremhæver, at „Grundlovsforandringen vil svække Tronen, og hvad han mest frygtede, Folkets Kærlighed til Kongen“. For at fuldstændiggøre Billedet af Nyholms offentlige Personlighed skal endnu blot tilføjes, at han vel ikke var nogen stor Taler, dertil var hans Foredrag for hurtigt

---

¹⁾ Mødet holdtes i Brønderslev Kro. — Den ovenanførte Beretning er meddelt af hans Søn, nuværende Kreditforeningsdirektør H. C. Nyholm.

og ikke sjældent for springende, men han hørtes desuagtet altid med megen Opmærksomhed, fordi man vidste, at han talte efter sin fuldeste Overbevisning uden Sidehensyn, og stedse gav vægtfulde Bidrag til Oplysning om de Sager, i hvilke han havde Ordet.

I 1860 havde han købt det store, prægtig ved Fursøen liggende Dronninggaard Godskompleks¹). Ogsaa her holdt han først paa „Frederikslund“, senere paa „Næsset“ et aabent og gæstfrit Hus, men det kunde dog ikke sammenlignes ved det, som i sin Tid førtes paa Baggesvogn, hvor der udfoldede sig et ægte gammeldags jydsk Herregaardsliv. Talrige vare de Venner, Slægtinge og Kendinge, ja vildt fremmede, Folk med ansete Navne i Litteratur, Kunst og Politik, men ogsaa tarveligere Folk, som indfandt sig i det muntre Hjem, hvor de modtoges af en klog og velvillig Husherre, en livlig Husfrue og et velbesat Bord. Til Gaarden, af hvis daværende Udseende Goldschmidt i sin Tid har givet en Skildring²), hørte, foruden den smukke, store Have i moderne engelsk Smag, en betydelig Skov, den nordligste i Jylland med ældgamle Træer, maleriske Hulveje og henrivende Udsigter til alle Sider, og naar Vejret var til det, og Markarbejdet ikke netop særdeles paatrængende, hørte vekslende Lystture snart til Vesterhavet, snart til Frederikshavn, snart til Skagen eller andensteds omkring i Vendsyssel til Dagens Orden. — Nu er dette forlængst forbi og Gaarden i fremmed Eje!

---

¹) Nu omdannet til Bade- og Lystetablisement.

²) Jvfr. „Dagbog fra en Rejse paa Vestkysten af Vendsyssel“ af M. Goldschmidt 1865, Side 212 og fl.

ETATSRÅD
JOHANNES KRISTOFFER NYHOLM
TIL BAGGESVOGN OG DRONNINGGAARD

Af Nyholm, saaledes som han var i sine ældre Aar, gives hosføjet et Billede, der dog kun tildels ligner; thi i Virkeligheden havde hans Ansigt et langt livligere og kraftigere Udtryk.

Han mistede sin Hustru den 17. Juni 1861 og overlevede hende indtil 28. Januar 1867, da han døde paa Baggsvogn. Dronninggaard havde han Aaret forud solgt til Grosserer Westenholz fra London. — De ligge begge begravede paa Søllerød Kirkegaard ved Siden af deres Datter Amalia og hendes anden Mand Sognepræst Jakobsen.

b) Døtre.

1. Else Brigitte Nyholm,

født 4. November 1793, død 20. August 1867, blev den 20. August 1825 gift med Læge paa Bregentved Peder Abraham Kruse, født 17. Januar 1790, død 5. Marts 1869. Af deres 3de Sønner har kun den ene, Peer, som var Landinspektør og Landmaaler, efterladt sig Afkom.

2. Georgine Nyholm,

født 3. April 1795, død 18. Oktober 1872, ægtede 28. Maj 1819 sin Fætter Sognepræst Holger Vilhelm Nyholm, om hvem ovenfor det nærmere findes anført.

3. Kathrine Sofie Vilhelmine Nyholm,

født 24. Juli 1796, død 30. December 1873, gift 1818 med en Broder til nysanførte Læge, Forpagter af Ny Lellingegaard Hans Ivar Kruse, født 20. Juli 1792, død den 29. Juni 1852 paa et Sted under Baggsvogn, som Etatsraad Nyholm havde overladt ham.

4. Charlotte Cæcilie Nyholm,

født 3. Oktober 1797, død 25. Oktober 1829, gift i Aaret 1819 med Ejler Kristjan Marcher, Forpagter af Fredsholm og Søgaard, født 4. Februar 1794, død 22. November 1871. Efter sin Hustrus Død giftede han sig paany og havde i begge Ægteskaber mange Børn. Af første Ægteskab vare bl. A. Byfogden i Maribo Karl Marcher og Chefen for Toldgrænsegensd'armeriet Oberst Kristjan Marcher; af det andet Ægteskab Lieutenant ved Husarerne Marcher hvis sørgelige Skæbne i sin Tid vakte saa stor Opsigt.

b) Af 2det Ægteskab med
Armgard Maria Hammershaimb.

a) Sønner.

5. Samuel Frederik Nyholm,

født 7. November 1806, men døde allerede den 15. Maj 1807.

6. Samuel Frederik Karl Nyholm,

et af de ædleste Skud paa vor Stamme, fødtes den 27. April 1810 og var den ældste levende Søn af sin Faders andet Ægteskab. Da hans Halvbrødre vare saa meget ældre, var dette, som han i sine „Livserindringer“ skriver, rimeligvis Aarsagen til, at han i Modsætning til sine øvrige Søskende som Barn var usædvanlig stilfærdig og indesluttet, idet han mest var henvist til sit eget Selskab. Han hang ved sin Moder med en Kærlighed, der i hans Optegnelser giver sig Udslag paa mangfoldig Maade, selv da han var bleven en gammel Mand, og hun forlængst død, hvorimod han for Faderen nærmest nærrede Ærbødighed og Agtelse; han var ikke vant

til at tiltale ham anderledes end med „De“ og sad ikke gerne ned, naar denne talte med ham. Om det daglige Liv paa Thurebyholm ved denne Tid henvises iøvrigt til den tidligere omtalte Skildring i Tillæg Nr. 4.

I Aaret 1819 var, som allerede forhen berørt, hans Søster Georgine bleven gift med sin Fætter, den Gang Sognepræst i Valløby, og der var Karl Nyholm og hans Broder Kristoffer en Tidlang, som berørt, begge til Huse for af Svogeren, der var en stor Latiner, at forberedes til den lærde Skole. Om sit Ophold dersteds er han i sine „Erindringer“ temmelig tilbageholdende; han dvæler nærmest ved sin store Hjemvé, uagtet der kun var et Par Mil fra Valløby til Thureby, og sin Lyst til alene med sine egne Tanker at strejfe om i Mark og Skov. Efter 3 Aars Forløb forlod han Præstegaarden for at optages i Latinskolen i Vordingborg. Af sine Lærere dér omtaler han med stor Hengivenhed Rektoren, Professor Suhr, og af Kammeraterne fra den Tid især Provst Tobiesen og Prokurator Aagaard fra Iselingen. I 1827 dimitteredes han med bedste Karakter til Universitetet, efter at han 3 Aar forinden havde mistet sin Fader.

Han tog i 1828 2den Eksamen ligeledes med bedste Karakter og skulde nu til at vælge sit Embedsstudium. Fra først af havde han tænkt at følge Familietraditionen og blive Præst, men skøndt han, hvad tilfulde fremgaar baade af hans „Erindringer“ og Dagbøger, i sit senere Liv af inderste Overbevisning blev en troende Kristen, følte han dog den Gang ikke det rette Kald og hjemmesøgt af allehaande Tvivl. Han bestemte sig da for Jurispru-

dentsen, men fra Begyndelsen af ikke med synderlig Iver, og det var først, da han, efter i 1829 at have overstaaet en meget alvorlig Lungebetændelse, var bleven forlovet med sin Kusine Brigitte Elisabeth Kristjane Balvig, født 12. April 1813, at han tog fat for Alvor. Allerede 3 Aar efter var han juridisk Kandidat med Laudabilis saavel til den theoretiske som til den praktiske Prøve.

Efter en kort Tid at have arbejdet som Volontær i Rentekammeret, hvor hans Svoger, den senere Departementschef Larsen, var Fuldmægtig og faaet „en grundig Afsmag for den bureaukratiske Embedsvej“, var han saa heldig at faa Fuldmagt hos Overretsprokurator Klein og et Par Aar efter hos Højesteretsadvokat Liebenberg, for hvem han bevarede Agtelse og Venskab lige til hans Død, med en efter Datidens Forhold ganske anstændig Lønning af 150 Rdlr. om Aaret. Hvad der endnu maatte mangle, supplerede han ved at manuducere, og det lykkedes ham at erhverve godt Ry som Manuduktør, saa at han herved i Forening med sin Fuldmagt tjente omtrent 800 Rdlr. aarlig. En Plan, han ved dette Tidspunkt havde næret om at gaa til Island som Sysselmand, slog Frederik VI. ganske til Jorden, idet han under Avdientsen i den Anledning paa sin sædvanlige korte Maade ytrede; „Hvad vil De paa Island? Dertil er De jo for god“, hvorved Kongen sigtede til hans Eksamenskarakter.

Nyholm troede nu imidlertid nok at turde gifte sig og ægtede da den 13. November 1836 sin Forlovede, der blev ham en trofast Hustru, hvem han overalt i sine Optegnelser omtaler med uskrømtet

Ømhed og Hengivenhed. En sørgelig Hændelse¹⁾ kastede sin Skygge over Brylluppet, der nu blev holdt i største Stilhed.

Aaret efter, i 1837, blev han Prøveprokurator og omtrent samtidig Notarius i de 32 Mænds Raad (Borgerrepræsentationen i København før 1840); i 1839 fik han kgl. Udnævnelse som Overretsprokurator og især fra 1842 tog hans Forretning et betydeligt Opsving, saa betydeligt, at han blev en af de mest ansete og benyttede Sagførere i Hovedstaden; thi han var, som det er vidnet om ham efter hans Død, „redelig, nøjagtig, flittig, paapassende og hurtig og lod sine Klienter mærke, at deres Ve og Vel for Alvor laa ham paa Sinde, og at de fuldt ud kunde stole paa ham“. Selv udtaler han, „at han ved med sig selv, at han har mildnet mangen haard Foranstaltning og mæglet mangent Forlig til begge Parters Bedste og Tilfredshed“.

Men Sagførervirksomheden er opslidende, og Nyholms Helbred var destoværre ikke stærkt. Det tog paa hans Kræfter, og han maatte, som Aarene skred, foretage hyppige og langvarige Rejser til Badesteder og et mildere Klima. Lidt efter lidt

---

¹⁾ Hans Svigermoder, den elskværdige Elisabeth Brigitte Meldal, — Datter af Pastor Meldal i Lysabild og Kristoffer Nyholm af Slaglilles Datter Nikolette Oligera (se ovenfor) — som efter sin første Mands, Toldinspektør Balvigs, Død havde ægtet Kaptajn og Regimentskvartermester F. Hammershaimb, styrtede, som tidligere omtalt, ved et ulykkeligt Tilfælde, da hun vilde ophænge noget i Kvistetagen til deres Bopæl i St. Fiolstræde (Nr. 206), ud af Vinduet og slog sig ihjel paa Stedet. — Hammershaimb var sin Hustrus Fætter, idet han var en Dattersøn af Kristoffer Nyholm i Slaglille. — De havde i deres Ægteskab ikke nogen Børn.

trættedes han ved sin Stilling, der, for saa vidt den egenlige Procedure efter det herskende Processystem angaar, af ham selv i en af hans skriftlige Opsatser ikke helt med Urette betegnes som „en Kamp mod Løgn tildels ved Hjælp af Løgn“.

Han begyndte da at sætte sig i Bevægelse for at komme bort derfra, men var ikke lige straks heldig. Han meldte sig saaledes til det ledige Birke-dommerembede paa Bregentved, men den senere saa bekendte Etatsraad Brun blev ham foretrukken. Hans Moders Død i 1859 virkede yderligere nedtrykkende paa ham, og man sporer i hans Optegnelser fra disse Aar et kendeligt Mismod. Det virkede derfor i vis Grad oplivende paa ham, da der i 1861 ved Etatsraad Hansens Død aabnede sig Udsigt for ham til at blive Direktør i Nationalbanken; men da han under Haanden erfarede, at hans gamle Principal og Ven, Liebenberg, attraaede Pladsen, trak han sig uden et Øjeblikks Betænkning tilbage, og først 4 Aar senere ved dennes Død fik han sit Ønske opfyldt, hvornæst han, som i 1860 havde faaet Titel af Kancelliraad, nu i 1866 blev udnævnt til Etatsraad.

Men Kræfterne vare da allerede udtømte! Han havde vel fra 1865 optaget sin Søstersøn, Overretsprokurator Böcher, som Kompagnon i sin Sagførerforretning, men desuagtet tog det Brystonde, hvoraf han saa længe havde lidt, i den Grad Overhaand, at han allerede i 1868 maatte opgive den ham saa kære og tiltalende Stilling i Banken.

Efter den Tid var hans Liv næsten et uafbrudt Sygeleje, og den 24. Juni 1869 bortkaldtes han efter mange og store Lidelser, dog uden egentlig umiddel-

ETATSRÅD, BANKDIREKTØR
K. S. F. NYHOLM

bar Dødskamp, omgivet af sine nærmeste, paa det af ham i 1846 byggede og siden 1849 beboede Landsted paa Gl. Kongevej, i en lang Aarrække et for Slægt og Venner, Ungdom og Livsglæde aabent Hjem. Hans Hustru solgte Stedet 1876 og flyttede ind til København, hvor hun døde den 30. Juni 1885.

Etatsraad Nyholm var af et saare vindende og tiltalende Ydre; han var høj og slank af Skikkelse, og hans store brune Øjne gav hans Ansigt Liv og Lys samtidig med at vække Sympathi og Tillid. Han havde en behagelig, dæmpet Røst, blev aldrig højmalet og var stedse behersket og værdig i sin Optræden. Der haves et stort Olieportræt af ham, malet af Monies, for Tiden i hans ældste Datters Besiddelse. Et Fotografi-Aftryk fra en noget senere Tid hidsættes her, men det giver kun en ufuldkommen Forestilling om hans virkelige Udseende, da han endnu var i sin fulde Kraft.

I det aktive offentlige Liv tog Nyholm ikke megen Del i sine yngre Aar, dertil var han for optagen af sit Sagførerhverv. Dog var han en Tidlang Medlem af Amdtsraadet for Gl. Københavns Amt, og i 1848 stillede han sig paa Opfordring til Valg til den grundlovgivende Rigsforsamling, men faldt for sin Modkandidat. Hans politiske Sympathier vare i det væsentlige med, hvad man den Gang kaldte Helstatsmændene i Modsætning til det ejderdanske Parti, og han heldede i det hele til meget konservative Anskuelser. Om Kong Frederik VII's Personlighed og Regering og om den Hallske Politik udtaler han sig i sine „Livserindringer“ med en ellers hos ham usædvanlig Bit-

terhed. Han blev dybt rystet af Ulykkerne i 1864 og blev en af Hovedstifterne eller rettere maaske Hovedmanden for Stiftelsen af „Avgustforeningen“, der hurtig fik stor Udbredelse, og hvis første Formand han blev. Det var ogsaa ham, der tidligst opdagede Jules Hansen og forskaffede ham Midler til hans Pariserrejse med de deraf flydende Konsekventser. — En anden Forening, der har haft en længere Levetid og større Tilværelsesberettigelse end Avgustforeningen, „Østifternes Kreditforening“ var han med at grundlægge i Aarene 1849—50, ligesom han i nogle Aar dirigerede den i Forbindelse med Professor Hansen, indtil han paa Grund af manglende Samstemning med denne trak sig tilbage.

Jeg skal endnu blot tilføje, at Nyholm i 1864 blev Kurator i Grev A. V. Moltkes Dødsbo med Gehejmerraad Treschov som Eksekutor, og at det under dette Hværvs Udførelse lykkedes ham at udjævne nogle juridiske Vanskeligheder, fremkomne ved, at visse Dele af Bregentved Gods ikke i sin Tid vare blevne lovformelig indlemmede i Grevskabet. At dette Resultat har været ham til stor Tilfredsstillelse, fremgaar af flere Udtalelser i „Erindringerne“, og han synes at have betragtet det som en Slags Afbetaling paa sin Families Taknemmeligheds Gæld til den grevelig moltkeske Slægt.

„Last, not least“ endelig er der i et Arbejde som det foreliggende særlig Opfordring til at minde om, at det er ham, hvem Æren for Udgivelsen af den første nyholmske Stamtavle i 1849 og Stiftelsen af det nu allerede i mange Aar virksomme

Familielegat tilkommer, idet han efter Henstilling af nuværende Direktør for den jydsk Kreditforening H. K. Nyholm satte sig i Spidsen for Indsamlingen af Legatmidlerne, affattede de oprindelige Statuter af 11. Marts 1867 og blev den første Styrelsesformand.

Nyholm udtaler selv i sine „Erindringer“, at han egentlig aldrig har elsket Jurisprudentsen som Videnskab¹⁾. Han har imidlertid foruden en Oversættelse af „Rottecks naturlige Privatret“ i 3de Hæfter København 1837, skrevet 2de Afhandlinger, den ene „om Thinglæsningens Virkninger“ i Juridisk Tidsskrift, XXVII Bd., Side 340—59, den anden i Ussings Bibliothek for Lovkyndighed, II Del, Side 658—63 „om nogle, Vekselobligationssøgsmaal vedkommende Spørgsmaal. Desuden har han — for ikke atter at nævne de tidligere anførte „Livserindringer“ og „Dagbogsoptegnelser“ og Feuilletonartiklen „Vore Fædres Tarvelighed“ samt et livligt Rejsebrev fra Meran i Tyrol, aftrykt i „Flyveposten“ for 17. Januar 1868 — i Haandskrift efterladt et større Arbejde²⁾ med Titel „Af en gammel Sagførers Erindringer“, hvoraf 3de Skitser: „Sagførerslivets Farer“, „Prokuratorkneb“ og „en Sagførers Ansvar“ have været optagne i „Ugeskrift for Retsvæsen“ Nr. 1 og 2 for 1892.

---

¹⁾ Om det juridiske Studium ved Universitetet i den med Nyholm samtidige Orla Lehmanns Ungdom udtaler den sidstnævntes Biograf, at „Fakultetet var yderst slet besat, og at Forelæsningerne alene bestod enten i aandløs Eksegese eller i tør Systematik.“

²⁾ Dette Haandskrift er i hans førnævnte Datters Besiddelse og turde fortjene at udgives.

7. Georg Ludvig Nyholm

er født den 7. Juni 1817. Naar han i Stamtavlen af 1893 betegnes som havende taget dansk juridisk Eksamen, beror dette paa en Fejltagelse; derimod købte han i 1840 Kølskegaard, en gammel Herregaard i Hjørring Amt, opført af Egebindingsværk og omgiven af Grave, og i 1867 eller 68 Vrejlev Kloster der, som tidligere anført, havde været ejet af hans Broder Kristoffer siden 1847 og betydelig af denne var bleven forbedret. Ogsaa denne Nyholm var en ansét Landmand. Af det alt flere Gange ovenfor nævnte Jubelskrift for Hjørring Amts Landboforening ses det, at han har været meget virksom saavel for Hornkvægets som Hesteracernes Forædling, og han anføres (Side 72) i Skriftet med Anerkendelse „blandt de Mænd, ved hvis Kræfter der er blevet større Arealer beplantet.“ Han døde paa Kølskegaard den 10. Januar 1891, efter at have været 2de Gange gift; første Gang den 27. April 1853 med sin Broderdatter Thekla Nyholm, født 3. September 1835, død 31. Marts 1867; 2den Gang den 19. August 1870 med Laura Abeline Vilhelmine Satterup, født 28. Marts 1852, som efter hans Død blev gift med Kaptajn Rimestad.

8. Axel Valdemar Nyholm,

født 14. Marts 1820. Han var i sin Barndom og første Opvækst ansét for at være noget sløv og lidet fremmelig, men han tog sig op med Aarene, fik Landmaalereksamen og bosatte sig paa Færøerne, til hvilke han jo gennem sin Moders og Bedstemoders Slægt var saa nøje knyttet. Den 30.

PROPRIETAIR
LUDVIG NYHOLM
TIL KØLSKEGAARD

April 1846 ægtede han Marie Mathilde Larsen, født 30. November 1815, en Søster til hans Svoger, Konferentsraad Larsen. Han døde den 18. November 1846 og ligger begravet paa Thorshavns Kirkegaard. Hans Hustru overlevede ham indtil den 22. Februar 1855, da hun døde i København, hvortil hun efter sin Mands Død var flyttet.

9. Lars Kristjan Nyholm

var den yngste af de 9 thurebyholmske Sønner og fødtes den 18. Avgust 1824, altsaa omtrent én Maaned efter sin Faders Død. Han gik lige som sine 2de, foran nævnte Brødre, i Vordingborgs lærde Skole, hvorfra han blev Student i 1842 med bedste Karakter. Han tog juridisk Attestats, uden at være synderlig begejstret for Studiet, i 1850 med Haut illaudabilis, og blev et Par Aar efter ansat i Indenrigsministeriet under sin Svoger, Departementchef Larsen. I 1860 avancerede han til Fuldmægtig i Ministeriet og blev Sekretær ved de sjællandske Jernbaner, for hvilke Larsen var kgl. Kommissarius, en Stilling, som meget tiltalte ham og gav ham Lejlighed til Rejser og til at komme i Berøring med mange forskellige Mennesker, med hvilke han ypperlig forstod at komme til Rette. I 1866 fik han Titel af Kancelliraad, og i 1870 blev han Kontorchef og 2 Aar senere Vicedirektør for den grønlandske Handel med Justitsraad Rinck som Direktør og den senere Indenrigsminister Hørring som Fuldmægtig. I Aaret 1875 blev han udnævnt til Ridder af Dannebrog. Han havde den 27. Oktober 1854 ægtet Ida Maria Smith, født 12. Oktober 1821, som da var i Huset hos hans

Broder, Overretsprokurator, senere Nationalbankdirektør Nyholm, og døde henved 58 Aar gammel den 11. Maj 1882. Hans Enke afgik ved Døden den 7. Juli 1893.

Lars Kristjan Nyholm var et lyst og skarpt Hoved og en fuldblods Voltærianer, hvad dog ikke hindrede ham i at være en meget dulig Embedsmand, elskværdig i Omgang, human og fordomsfri. Han var i det daglige Liv munter og interessant, kom meget sjelden i Sindsbevægelse og havde en særegen Gave til at vinde og paavirke yngre Mennesker, af hvilke flere især af Familien efterlignede hans Væsen og optog hans ofte paradokse Meninger og flotte Udtryksmaade, i liden Overensstemmelse med deres hele øvrige aandelige Væremaade.

Han var i flere Aar Formand for Bestyrelsen af Familielegatet.

b) Døtre.

5. Anna Maria Pauline Nyholm,

født den 14. September 1808, død den 16. Marts 1877. Hun, som var ualmindelig livlig og velbegavet og af et tiltalende Ydre og Væsen, ægtede den 13. Oktober 1832 daværende Fuldmægtig i Rentekammeret Laurentius Peter Larsen, født den 18. November 1802, død den 7. December 1875, som efterhaanden avancerede til Departementschef i Indenrigsministeriet, Konferentsraad og Kommandør af Dannebrog og Dannebrogsmænd.

6. Gunhilde Elisabeth Nyholm,

født den 27. December 1812, død ugift i København den 27. Marts 1860.

KANCELLIRAAD
LARS KRISTJAN NYHOLM

FRU FREDERIKKE NIKOLINE BØCHER
FØDT NYHOLM

7. Frederikke Nikoline Nyholm,

født den 6. April 1813. Hun ægtede den 25. Juli 1834 Fuldmægtig paa Sjællands Bispekontor Viggo Joakim Bøcher, født den 11. September 1808, død den 6. Marts 1870. Selv døde hun den 23. Marts 1889, men vil længe leve i Slægtens Erindring paa Grund af sit vennesæle Væsen, sin store Taalmodighed under forskellige Sorger og svære Lidelser, som i mange Aar bandt hende til Sygelejet, og den varme uskrømtede Interesse endelig, hvormed hun omfattede den hele nyholmske Familie. — Til dennes indre, ældre Historie besad hun et stort Kendskab, som nu destoværre er blevet begravet med hende. Hun var Moder til den nyholmske Legatbestyrelses mangeaarige Formand, Overretsprokurator Kristjan Bøcher¹⁾.

---

¹⁾ Død i Juli 1897 efter en lang, haabløs Sygdom.

II.

Karlebo Linjen.

8.

Kristjan Frederik Nyholms og Petronella
Grubbs Børn.

a) Sønner.

1. Andreas Kristjan Nyholm,

født den 8. Maj 1804, død ugift i København den 19. December 1860. Han fortsatte Faderens Forretning som Garver og roses som en særdeles dygtig Fagmand, der forstod at skaffe sig mange Venner og var rede til at bistaa andre, hvor han formaede det.

2. Jokum Nyholm

fødtes den 19. September 1806. Han drog efter sin Faders Ønske i tidlig Alder til St. Petersborg, hvor han jo havde en Farbroder (Juvélér Nyholm) bosat, for om mulig at tilegne sig Hemmeligheden ved Tilberedelsen af det saakaldte Ruslæder. Dette lykkedes ham dog ikke og efter at have forladt Rusland søgte han Arbejde i Frankrig, Schweiz og tilsidst forskellige Steder i Tydskland i sit Fag som Garver. Paa sin Vandring gennem det sidstnævnte Land naaede han ogsaa til den lille By Rothenhausen i Rhinbayern og fik her Logis hos

en velhavende Bagerenke, Kathrine Wagner, født den 7. Januar 1808. De kom efterhaanden til at synes om hinanden og bleve ægteviede den 24. Juni 1836 og samtidig skiftede Nyholm Profession og blev Bager. Han døde den 27. Oktober 1842 og hans Enke den 24. November 1879.

3. Karl Henrik Nyholm

blev født den 2. Marts 1810 og var i sine yngre Aar Handelsrejsende for det ansete kirkegaardske Firma og senere for Grosserer Hvalsø. — Som ældre tog han selv Borgerskab som Grosserer og Silke- og Klædekræmmer i København, men trak sig nogle Aar før sin Død tilbage fra Forretningen.

Han var en brav og retsindig Mand og en Ven af et lystig Lag blandt muntre Kammerater. Han var Medstifter af Familielegatet og Medlem af dets Bestyrelse indtil sin Død den 9. December 1887.

Han har aldrig været gift.

4. Anton Mikal Nyholm,

født den 26. Marts 1814, var oprindelig Kommiss hos Grosserer Hammerich, Fader til de 2 bekendte Brødre Martin og Frederik Hammerich og senere hos Oljemøller Jørgen Bech, hvis Oljemølle han ved dennes Død overtog. Han gik senere under uheldige Konjunkturer konkurs, men blev Kasserer for det Konsortium, der støttede Brødrene Drewsen under Pengekrisen i 1847. — Herved kom han i Forbindelse med disse sidste og efter at have taget Grossererborgerskab aabnede han i Forbindelse med Grosserer Frederiksen den bekendte Papirforretning ved Gammelstrand, som

endnu drives i god Gænge under Firmaet „Nyholm & Frederiksen“.

Han havde den 19. September 1846 ægtet Maria Magdalene Mortensen, født den 31. Januar 1827, død den 25. Juli 1884. Selv døde han allerede den 17. Januar 1870.

5. Nikolaj Povel Nyholm,

født den 24. Juni 1818, kom i Urtekræmmerlære i 1835 og aabnede i 1853 en selvstændig Forretning i Frederiksberggade. I 1857 tog han Borgerkab som Grosserer; men havde ikke Lykken med sig og opgav sin Virksomhed i 1862. Siden den Tid har han levet ugift i København.

6. Holger Kristjan Nyholm,

født den 17. Juli 1822, død den 18. Marts 1823.

b) Døtre.

1. Dorothea Kirstine Nyholm,

født den 26. Juni 1808, død den 2. September 1871; gift den 21. September 1832 med Rode-mester i København Kristjan Mortensen, født den 7. April 1785, død den 30. November 1841, dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

2. Frederikke Lovise Nyholm,

født den 19. Marts 1812, død ugift i København den 15. Juni 1877.

3. Maria Kathrine Nyholm,

Tvillingsøster til den foregaaende, død den 18. November 1869, blev gift den 26. Maj 1841 med

Købmand i Slagelse Martin Frederik Ellermann, født den 25. Juli 1812.

4. Emilie Mettine Nyholm,

født den 26. Marts 1814. Hun ægtede den 8. Februar 1861 Kandidat fil., Lærer i København Hans Magnus Stabell, født den 21. September 1819, med hvem hun i mange Aar havde været forlovet. Efter et barnløst Ægteskab døde de begge i April Maaned 1882, han den 18. og hun 10 Dage efter.

5. Eline Kathrine Nyholm,

født den 31. Oktober 1816, død den 7. Juni 1892, gift den 7. August 1844 med Grosserer Johan Albert Jensen i Slagelse, født den 22. December 1816, død den 22. April 1893.

6. Julie Kristjane Nyholm,

født den 22. December 1826, død den 27. April 1892 ugift. Hun var meget musikalsk begavet og blev en ansét Musislærerinde i København, lige som hun ved sit venlige Sind og sin personlige Elskværdighed vandt mange Venner i og udenfor Familiens Kreds.

FEMTE AFDELING.

Fjerde Slægtled fra Jokum Nielsen.

I.

Slaglille Linjen.

A.

Nyborg Grenen.

9.

Kristoffer Nyholms og Jakobine Kristjane
Højbergs Børn.

a) Sønner.

1. Frederik Würnfeldt Nyholm,

født den 21. Juni 1820 i Helsingø Præstegaard,
men døde i Nyborg den 28. Maj 1828 paa sin
Mormoders Fødselsdag. Han ligger begravet paa
Nyborg Assistents Kirkegaard i samme Grav som
Bedstemoderen og sine Forældre.

2. Rasmus Højberg Nyholm,

født 18. Maj 1823, død 27. Maj 1824 i Helsingø
og der begravet.

3. Rasmus Højberg Nyholm,

ligesom den foregaaende opkaldt efter sin Morfader,
Sognepræst Rasmus Højberg i Frørup, født 5. April

1828 i Nyborg, død 26. Juni s. A. og begravet i samme Grav som sin ældste Broder.

4. Carthon Kristoffer Valdemar Nyholm, fødtes i Nyborg den 30. Juni 1829, blev Elev paa Akademiet i Sorø i 1839, tog ved dette Artium og 2den Eksamen henholdsvis i 1847 og 1849 efter den ældre Ordning¹⁾ med bedste Karakter og afgik i sidstnævnte Aars Marts fra Akademiet.

I 1848 havde jeg tilligemed de øvrige 7 Akademiister i Sorø søgt om at komme ind paa Kommandoskolen i København for at deltage i Fædrelandets Forsvar, men Tscherning, hos hvem vi i den Anledning havde Avdients, afviste os glatvæk, idet han spøgende forsikrede os, „at der allerede havde meldt sig flere end nødvendigt, og at vi vilde gøre langt mere Gavn ved at læse flittig videre i Sorø“. I 1849, da der var Trang til Læger, gjorde jeg midlertidig Lazarettjeneste som Lægeassistent og kom derefter i Sommerens Løb ind til København, hvor jeg tog fat paa det juridiske Studium, som i høj Grad interesserede mig. Ved Siden deraf drev jeg æsthetiske Studier og var ikke fri for selv af og til at skrive Digte og Smaapoiesier. Jeg mistede min elskede, uforglemmelige Moder, som tidligere berørt, i Februar 1851, lidt over en Maaned efter at have fulgt min kære gamle Mormoder til Jorden, og kom destoværre for sent hjem til Nyborg

---

¹⁾ Efter den daværende Ordning, der ophørte med det Hold Akademiister, hvortil jeg hørte, toges anden Eksamen i 3 forskellige Halvaarskursus, der hver for sig sluttede med en offentlig Prøve og omfattede mange flere Fag end den saakaldte anden Eksamen ved Universitetet.

til at træffe hende i Live. — I Juni Maaned 1853, medens Koleraen rasede i København, tog jeg juridisk Attestats med Laud til begge dens daværende Prøver.

Efter nogle faa Maaneders Venten fik jeg en vellønnet, men lidet tiltalende Stilling i Københavns 1ste Raadsstuesekretariat, og jeg foretrak snart at opgive den og at indtræde som ulønnet Volontær i Kultusministeriet under den elskværdige Kontorchef Justitsraad Joncquières, idet jeg ernærede mig ved at manuducere til juridisk Embedseksamen. I Juni Maaned 1856 opnaaede jeg at blive udnævnt til Avditør med Garnisonssted ved 3dje Dragonregiment i Aarhus, og den 13. August s. A. blev jeg forlovet med Rosaline Schrøder — som længe havde været min Flamme — født den 19. Juli 1834, Datter af Kaptajn og Hofjuveler Konrad Schrøder og Hustru Luise Lundberg. Allerede næste Aar den 1. August 1857 kunde jeg hjemføre hende som min Hustru til Altona, hvorhen jeg imidlertid var bleven forsat som Garnisons- og Gensd'armeriavditør. Her levede vi, skøndt i en Slags Udlændighedstilstand, nogle saare lykkelige Aar, og her fødtes vore 2de ældste Børn. Men i Marts 1862 kom vi til min Hustrus store Fryd tilbage til København, idet jeg forflyttedes didhen som Brigadeavditør med Titel af Overavditør, og Aaret efter udnævntes jeg til Assessor i Københavns Kriminal- og Politiret. To Aar efter, den 12. August 1865, ramtes jeg haardt, idet jeg mistede min elskede og elskelige Rosaline, en Maaned efter vort yngste Barns Fødsel, og der fulgte nu en mørk Tid for mig og vore Børn.

Dog Skæbnen var mig atter god! Den 12. Juli 1867 blev jeg i Trefoldigheds Kirken i Kristjania viet til min kære nuværende Hustru Jenny Augusta Risting, født 28. Maj 1844 i Drammen, Datter af Grosserer og Skibsrheder Jonas Risting og Hustru Gustava Ørby, og hun blev mig en trofast og kærlig Ægtefælle og Moder for mine Børn, af hvilke dog det yngste døde før vort Bryllup; selv har hun i vort Ægteskab havt 2de Børn. I 1876 blev jeg Assessor i Landsover- samt Hof- og Stadsretten og Aaret efter Ridder af Danebroge; i 1881 Assessor i Højesteret, 1888 Danebrogsmand, og i 1894 ved Kronprinsens Sølvbryllup Kommandør af Danebroge.

I det politiske Liv har jeg deltaget, siden jeg den 5. Marts 1864 fik Sæde i Rigsraadets Folkething for Svendborg Amts 1. Valgkreds (min Fødeby Nyborg) og den 7. Juni 1864 i Rigsdagens Folkething for samme Kreds. Min Modkandidat, den brave Niels Larsen fra Frørup blev senere en af mine Stillere. I Rigsdagen fik jeg i Forening med Professor N. C. Frederiksen og senere Departementschef M. Gad dannet det saakaldte Mellemparti, der væsentlig bestod af Bønder og Landboere, henved 30 i Tallet, og som en Tidlang ikke uden Held søgte at tage Stilling mellem det national-liberale Parti og Venstre. Personlig kæmpede jeg for Juni Grundlovens uforandrede Bevarelse, saa længe jeg paa nogen Maade ansaa det for forsvarligt, og den Omdannelse af Landstinget, der omsider gennemførtes ved Kleins, J. A. Hansens og Frijs-Frijsenborgs forenede Kræfter og fik sit Udtryk i Grundloven af 28. Juli 1866, var mig

lige fra Begyndelsen imod, da jeg frygtede den der i gennem fremkaldte Tvedeling af Vælgerfolket. Jeg har et Par Gange været Viceformand i Thinget, havt Sæde i mange Udvalg, og valgtes af Thinget til Medlem af den første, nedsatte parlamentariske Kommission, som skulde undersøge Forholdene ved Vallø og Vemmetofte Klostre. I 1872 faldt jeg imidlertid i Nyborg for Anders Tange og var uheldig i mine Forsøg paa atter at komme ind i Rigsdagen dels i Helsingør 1873 mod General Thomsen, dels Aaret efter i Bogense mod Klavs Berntsen. Men i 1884, da Provisoriepolitikken begyndte at kunne vejres, tog jeg virksom Del i den i Frederiksberg Valgkreds rejste Bevægelse mod det estrupske Ministerium og fik i 1885, med senere Generalauditør Steffensen som Modkandidat, Sæde i Folkethinget for Kredsen, hvilken jeg dog atter tabte i 1888, da Krigsminister Bahnsen stillede sig imod mig. Efter den Tid har jeg ikke søgt Valg, men kun gennem Pressen med og uden Navn deltaget i Kampen mod Provisorismen og søgt at vække Stemning for at faa de Grundlovsparagraffer, hvis Vrangfortolkning er bleven benyttet til Støttepunkt for hin Politik, omdannede saaledes, at fremtidig Misbrug kan undgaas, og for en anden og mere betryggende Sammensætning af Rigsretten.

Foruden i den foranførte parlamentariske Kommission har jeg efter Udnævnelse af Regeringen havt Sæde dels i 2de Kommissioner til Undersøgelse af formentlige Misbrug ved det militære Varedepot, medens jeg endnu var Auditør, dels senere i den store Forsvarskommission, hvis

Frugt blev Hærloven af 6. Juli 1867 og derefter i de 2de Kommissioner, som henholdsvis i 1868 og i 1892 ere blevne nedsatte med det Hværv at gøre Forslag til den civile og kriminelle Rettergangs Omdannelse og Nævningers Indførelse.

I Familielegatets Oprettelse har jeg deltaget som Medindbyder og siden dets Oprettelse siddet i dets Bestyrelse.

Om mine forskellige Skrifter, som det her vilde blive for vidtløftigt at opregne, henvises til Bogfortegnelser og Opsatser af andre desangaaende.

5. Axel Nyholm

fødtes i Nyborg den 20. Maj 1834. I sit 12te Aar kom han paa Akademiet i Sorø, men paa Grund af en Konflikt med en af Lærerne blev han nogle Aar senere taget derfra og sat i den lærde Skole i Ribe, i hvis umiddelbare Nærhed (Vestervedsted) hans Svoger og Søster vare Præstefolk.

Efter endt Skolegang i Ribe¹⁾ dimitteredes han i 1853 til Universitetet med bedste Karakter og blev i 1859, faa Dage efter sin Faders Død, statsvidenskabelig Kandidat med Laudabilis i alle Fag.

---

¹⁾ Under Opholdet her havde han, som det berettes i „Nyborg Avis“, „sidst i Juni Maaned (1851) været ude at svømme i Ribe Aa. Da han var i Færd med at klæde sig paa hørte han Angstskrig, der lød som ude fra Aaens Dybde. Hurtig klædte han sig atter af, sprang ud, svømmede hen til Stedet og kom netop i yderste Tid, idet 2de Drengue kæmpede mod Døden med den sidste Anstrængelse. Med Livsfare lykkedes det ham at bjærge dem begge og at faa dem tildels i afkræftet Tilstand bragte i Land“.

I samme Aar blev han forlovet med sin brave, gamle Rektor, Professor Bendsens smukke og elskværdige Datter Maria, men denne Forbindelse hævedes destoværre efter nogle Aars Forløb. Efter at have gjort Tjeneste i Generaltolddirektoratet og ved Københavns Toldsteder samt under Krigen i 1864 som Intendant ved 17. Regiment, blev han i Aaret 1870 udnævnt til Toldkontrollør og i 1880 til Toldforvalter for Maribo-Bandholm Toldkreds, hvilken Stilling han, som ugift, endnu indtager.

b) Døtre.

1. **Sofia Beate Nyholm,**

født den 7. Maj 1822 i Helsingø Præstegaard. Hun ægtede den 10. April 1848 den hidtidige Katheket i Nyborg, Karl Vilhelm Hundrup, født 4. April 1807, der s. A. var bleven kaldet til Sognepræst for Vestervedsted i Sønderjylland. Midt under Krigen maatte de drage derover og tilligemed deres trofaste Sognefolk døje Ærgrelse og ublu Krav af slesvig-holstensk og tydsk Indkvartering, medens Præsten truedes med Afsættelse og Indespærring i Rendsborg, fordi han ej vilde kundgøre den provisoriske Regerings Anordninger. Efter Krigen gik det bedre; de havde gode og venlige Naboer, og, skøndt Egnen er bar og skovløs lige ude ved Vesterhavet, som Sognet ligger, og stundom udsat for Stormflod, lykkedes det dog min Søster, der havde arvet sin Faders Sands for Havevæsen, i ganske faa Aar at skabe en nydelig Have. I 1860 forflyttedes Præstefolkene til Menighedens store Sorg til Rønninge og Rolfsted i den smukke Egn i Fyen ved Rønninge Søgaard, og her, hvor Slægt og Ven-

ner altid modtoges med aabne Arme og den fattigste af Sognefolkene var en velkommen Gæst, fejrede de først deres Sølvbryllup og senere 25 Aars Jubilæum under almindelig Tilslutning og med mangfoldige Beviser paa Deltagelse. I 1886 tog Præsten sin Afsked og flyttede ind til Frederiksberg, hvor han havde begyndt sin Ungdoms Virksomhed som Lærer ved det værniske Institut, og hvor han ogsaa døde den 11. Juli 1888. Hans Hustru overlevede ham til 19. Marts 1893. Deres ualmindelig lykkelige, mere end 40 aarige Ægteskab, var barnløst.

2. Maria Kirstine Nyholm,

født 26. April 1825, var efter sin Faders Død i Huset hos sin Søster og nysanførte Svoger. Hun lever nu ugift i København.

3. Ida Malvine Nyholm,

født 4. Avgust 1826, var i mange Aar Lærerinde saa vel i Norge som i Danmark og er nu Konventualinde i Slagelse Kloster.

4. Erasmie Frederikke Nyholm,

født 12. September 1830, gift 13. September 1866 med Grosserer Daniel Gottschel Asser, født 29. Juni 1830, der oprindelig havde sin Forretning i Paris, men efter Krigen 1870 tog Bopæl i London. I deres Ægteskab have de havt 2de Sønner og 3de Døtre.

5. Laura Jakobine Nyholm,

født 23. December 1836, død 26. Marts 1837.

10.

**Jokum Severin Nyholms og Dorothea Margrethe
Vandborgs Børn.**

a) Sønner.

1. **Kristoffer Nyholm,**

født 9. Februar 1817. Han blev en meget ferm og dygtig farmaceutisk Kandidat og var ansat paa forskellige Apotheker, bl. a. ogsaa paa Apotheket i Drammen. Uheldigvis kom han med al sin virkelige Begavelse og vindende Hjærtens Godhed tidlig paa Afveje og stod trods alle Forsøg, baade med det gode og med det onde, ikke til at redde. Han døde i 1875 ugift og underholdt af sine Sødskende, svækket til det yderste paa Sjæl og Legeme.

2. **Valdemar Nyholm,**

født den 2. Marts 1821, blev Købmand, senere tillige en kort Tid Brygger, samt Vejer, Maaler og Vrager i sin Fødeby, Nykøbing paa Mors. Han ægtede den 19. November 1844 Dorothea Kirstine Steenberg, født 6. Marts 1821. Han var en baade driftig og fremadstræbende Mand, men Lykken vilde ikke føje ham, og da han døde den 29. Avgust 1869, var det gaaet meget tilbage for ham i økonomisk Henseende. Hans Enke efterlevede ham til 14. November 1893.

3. **Laurids Kristjan Nyholm**

blev født den 27. Avgust 1823 og begyndte efter en tarvelig Skoleundervisning i Nykøbing, sin Løbebane paa den statelige Byfoged og Justitsraad Rummeloffs Kontor. Han var derefter i nogle Aar

HOFJÆGERMESTER
LAURIDS KRISTJAN NYHOLM

Kontorist i Thisted, først paa Amtstuen senere hos Amtmanden, fra hvilket Tidspunkt af sit Liv han med stor Paaskønnelse mindedes Justitsraad Aagaard og Baron Rosenkrands og deres Familier.

Paa Grund af hans ualmindelige Evner blev det besluttet, at han skulde til København og tage dansk juridisk Eksamen, og ved Slægt og Venners Bistand lykkedes det da ogsaa at faa ham afsted til Hovedstaden, hvor han efter vel overstaaet Præliminæreksamen fik et lidet Værelse i sin Farbroders, Agentens, Gaard i Kronprindsessegade. Men det laa ikke for ham at blive Jurist; han var et sjelden mathematisk anlagt Hoved og stræbte opad. Han fik Lyst til at gaa til den militære Højskole. Hans første Trin paa denne ny Vej vare dog ikke heldige; han nødsagedes endogsaa til i 1846—47 at forlade København og overtage en Huslærerplads i Munkebjergby, i sin Bedstefaders tidligere Præstegaard, hos Pastor Lund; men han tabte ikke Modet. I 1848 tog han trods alle Profetier om det modsatte, sin Adgangseksamen til Højskolen med Glands og blev først Artilleriofficer, i hvilken Egenskab han gjorde Tjeneste paa Als under Major, senere General, Jonquières, men blev syg og kom paa Lasarettet, og senere Ingeniørofficer, hvilket sidste passede bedre til hans Anlæg og Individualitet, som slet ikke egnede sig for Gamasketjeneste.

Efter kortere Tids Tjeneste her i Byen, kommanderedes han i 1854 til Jylland som Vejofficer navnlig i Thisted Amt og paa Morsø. Herved fik han Lejlighed til at forny Bekendskabet med Godsejer, Justitsraad Gjedde til Højris og Glomstrup

og hans Hustru Gertrude, født Nyborg, og dette førte atter til hans Forlovelse med den blide og yndefulde ældste Datter Maren Gjedde, født 11. Juni 1838. Den 22. September 1857 stod deres Bryllup paa Glomstrup med gammeldags jydsk Festlighed og Gammen.

Herefter forblev han i flere Aar ved Vejvæsenet i Jylland paa forskellige Steder, bl. a. i længere Tid i Holstebro og erhvævede sig efterhaanden Navn som en duelig og indsigtfuld Ingeniør ikke blot i det egenlige Vejfad, men ogsaa i Konstruktionsfaget, særlig med Hensyn til Vandbygningsvæsenet, medens han samtidigt førte et lykkeligt Liv inden Døre. Men saa kom Krigen 1864 og gjorde brat Ende paa alt dette; Vejarbejderne ophørte, Familien sendtes bort, og Nyholm maatte, reddende Vejkkassens Midler, flygte foran Fjenden, indtil han naaede at slippe om Bord paa et Dampskib, hilset til Afsked af et Par tyske Kugler, men Kassen fik han lykkelig afleveret i København.

Han var nu efterhaanden avanceret til Kaptajn i Ingeniørkorpset, og da han altid havde næret Interesse for de offentlige Anliggender, og sad inde med usædvanlige Indsigter i hele det militære og civile Vand- og Vejbygningsvæsen, stillede han sig i Aaret 1866 ved Folkethingsvalget for Thisted Amts første Valgkreds, men blev slaaet af Proprietær Hasselbalck. Han stillede sig imidlertid atter sammesteds i 1869, og denne Gang sejrede han med 4 Stemmers Overvægt over Knud Dybro. I Folkethinget sad der i Tidsrummet fra 1866—

72 3 Fætttere af Navnet Nyholm¹⁾, som alle stod „Venstre“ nær, men Kaptajnen var maaske i Virkeligheden den radikaleste af Tænkesæt, ihvorvel han i sine offentlige Udtalelser stedse var hensynsfuld og moderat.

Nyholm var nu bleven garnisoneret i Hovedstaden og havde bygget sig en Villa foran paa Strandvejen, stor nok til at rumme hans stadig voksende Børneflokk. Han rev sig dog af og til løs og foretog længere eller kortere Rejser; bl. a. havde han megen Tilfredsstillelse af en Tur til Egypten, hvor han havde det Held at gøre personligt Bekendtskab med Suezkanalens geniale Bygmester, som den Gang stod i sin Berømmelses Zenith, og efter hvem han opkaldte en af sine Døtre Fernanda Lessepa.

Men hverken Militærtjenesten eller Rigsdagsvirksomheden vare tilstrækkelige for hans rastløse Arbejdsiver. Allerede paa et tidligere Stadium af sit Liv havde han syslet med Tanken om at skaffe Vest-Jylland gode, dybe og rummelige Havne baade for Fiskerierne og den egenlige Søfart, og til denne Tanke vendte han nu med forøget Energi tilbage. Han udarbejdede saaledes Forslag til en Havn ved Hirtshals og paa dertil given Foranledning 2de andre Forslag til Havneanlæg paa Vestkysten, ledsagede af detaillerede Beregninger. Men skøndt i det mindste den ene (Viksøprojektet) af disse Planer²⁾, hvilke iøvrigt alle vakte megen In-

---

1) Fra 1866—69 Proprietær H. C. Nyholm og Kriminalretsassessoren, og 1869—72 den sidstnævnte og Kaptajnen.

2) Den anden af Planerne gik ud paa Anlægget af en Kanal og Nødhavn ved Ringkøbing. Han har udførlig frem-

teresse, kunde glæde sig ved Billigelse af en paa dette Omraade saa enestaaende sagkyndige Autoritet som den bekendte hollandske Ingeniør Conradt, kom dog intet til Udførelse, dels paa Grund af manglende, tilstrækkelige Pengemidler, dels paa Grund af den daværende danske Vandbygningsdirektørs haardnakkede og ensidige Modstand til stor Græmmelse og Ærgrelse for Nyholm¹⁾). Mere Held havde han derimod med sin Plan til Anlægget af en Bane over Holbæk til Kallundborg, paa hvilket han fik Koncession i Forbindelse med Etatsraad Juel. De kom dog ikke selv til at udføre Arbejdet, men maatte, meget i alt Fald mod Nyholms Ønske, overlade det til et Konsortium under den almægtige Tietgen, der imidlertid til Gengæld maatte betale dem en klækkelig Affindelsessum, hvad der foranledigede nogle skarpe, men yderst uretfærdige og med Styrke tilbageviste Angreb paa Nyholm i Bladene. Ogsaa et Iuddæmningsarbejde iværksatte han i Forening med et Par andre Mænd ved Thisted Noer, men dette viste sig ikke synderlig rentabelt.

Imidlertid havde han, der i Aaret 1875 havde

---

stillet dette Projekt i et Skrift, affattet paa Engelsk: „A preliminary project for a canal between the Ringkøbing fjord and the North-Sea in connexion with a harbour of refuge and the reclaiming of land by way of embarking the grounds in the Ringkøbing fjord“. København 1863.

¹⁾ I en Artikel i „Vort Land“ for 24de Juni 1897, i hvilken de forskellige Vestkysts Havneprojekter anføres, nævnes for Nyholms Vedkommende 1862 en Plan til en Havn ved Hvide Sande med Kanal gennem Holmslands Klit (Udg. 2 Mill. Kr.) og 1867 2 Planer til Havn ved Hirtshals.

taget sin Afsked og i 1878 var bleven udnævnt til Hofjægermester — Ridderkorset havde han allerede tidligere faaet — ved sin Svigermoders velvillige Bistand tilkøbt sig den for sine dejlige Naturomgivelser bekendte Herregaard Bangsbo, tæt ved Frederikshavn. Bygningerne vare gamle og temmelig forfaldne; han tog derfor straks fat paa at ombygge flere af Økonomibygningerne; men Stuehuset, der hvilede paa flerehundreaarige Kældere, de gamle Bispefængsler, med alentykke Mure, men som nu var saa faldefærdigt, at Gulvene i enkelte Værelser maatte afstives med Jernstøtter, naaede han ikke at faa ombygget, ihvorvel han havde tilvejebragt smukke Tegninger dertil efter en nøje gennemtænt, af ham selv forfattet Plan. — Foruden Bangsbo købte han efter sin Svigermoders Død en Gaard i Amaliegade ved Siden af Kronprindsens Palæ, i hvilken han, som den første i København, thi senere have mange fulgt Eksemplet, anbragte Jerngitterværk foran Indgangsporten, saaledes som det hyppig ses i Paris.

I de senere Aar havde Nyholm af og til skran-tet og klaget sig, men da han i Reglen hurtigt forvandt sine Onder, ændsede han det ikke videre, hvad ogsaa var Tilfældet med hans nærmeste, idet man mere skrev hans Klager paa hans stundom temmelig hypokondre Sinds end paa virkelig legemlig Svagheds Regning. Men i Foraaret 1882 tog hans Ildebefindende en alvorlig Vending; han lod sig indlægge paa Frederiks Hospital, og der døde han den 7. Juni; Obduktionen viste, at han havde lidt af en indad vendt Byld i Leveren, og

at denne i det hele længe havde været angreben. Hans elskelige Hustru fulgte ham efter den 5. Marts 1884. Begge ligge de med deres forudgangne Børn begravede paa Garnisonskirkegaarden ved København.

Wulf, der iøvrigt ikke synes at nære nogen Sympathi for Familien Nyholm, skriver dog om dette Medlem af denne i sin Rigsdags Aarbog:

„Hans Minde vil blive agtet og æret af alle Partier“!

b) Døtre.

1. Anna Dorothea Nyholm,

født den 21. Januar 1819, der, som Skolebestyrerinde i sin Fødeby Nykøbing, har vundet almindelig Agtelse og Velvilje og været en trofast Støtte for sine mange Broderbørn, ugift.

2. Beate Jakobine Nyholm,

født den 5. Juli 1822, død den 16. Oktober s. A.

11.

Nikolaj Nyholms og Mathilde Kathrine Erasmie Ammitzbølls Børn.

a) Sønner.

1. Hans Markussen Nyholm,

født 20. Oktober 1833 paa Petersholm, død 1838 og begravet paa Vejle Kirkegaard.

2. Anton Jakob Coucheron Nyholm

født 30. Oktober 1837. I sit 11. Aar kom han paa Akademiet i Sorø. Efter nogle faa Aars Ophold dér kom han til Landvæsenet, som han lærte

hos forskellige af sine ældre, vel erfarne Slægtninge. I Aaret 1862 blev han Ejer af Flinterupgaard ved Kallundborg og, efter at have solgt denne i Aaret 1866, af Tammestrup ved Skanderborg. Den 30. September 1862 havde han ægtet Maria Schibsbys, født 28. August 1833, Datter af Købmand Schibsbys i Hjørring, hvem han mistede den 20. August 1890. Selv døde han efter flere Aars tiltagende Svaghed og Afkræftelse den 22. Marts 1896 og ligger begravet paa Ousted Kirkegaard ved sin Hustrus Side. Han var i sin kraftigste Tid ansét for en meget dulig Landmand.

3. Hans Kristoffer Nyholm,

født 22. December 1838, gik i v. Westens Skole i København og kom efter sin Konfirmation til Lybæk for at uddannes til Handelen. Ved sin Hjemkomst blev han kort Tid før Sundtoldens Afløsning ansat i Øresunds Toldkammer og arbejdede derefter i forskellige større Forretninger i Hovedstaden. I Aaret 1863 den 28. August ægtede han Emilie Henriette Risting, Søster til Højesteretsassessor Nyholms 2den Hustru, født 28. August 1841.

Han var imidlertid et Par Aar efter sit Ægteskab bleven Ejer af Nygaard ved Strandvejen, som han havde afkøbt Kaptajn Wulff, og hvis Udstyknings til Villakvarter han paabegyndte. Senere overtog han sin Faders Ejendom Nørgaard i Salling med et betydeligt Jordtilliggende. Men hans egentlige Hu stod til Forretningslivet og da navnlig Skibsrederiet, og da der frembød sig en gunstig Lejlighed for ham til at blive korresponderende

Rheder og Direktør for det helsingørske Dampskibsselskab, bosatte han sig i Helsingør, først i nogle Aar paa „Bergmandsdal“, som han derefter afhændede til Hofdame, Frøken Oxholm, senere paa „Skandsen“, som han selv byggede, men atter solgte til Over-Hofmesterinde Bille Brahe, og endelig paa „Fredsholm“. Efter mange Aars Ophold i Helsingør, hvor han bl. a. fejrede sit Sølvbryllup i 1888, flyttede han til København, stadig bevarende sin Stilling som Direktør. Han har tillige i flere Aar været italiensk Vicekonsul, er Meddirektør for de danske Cikoriefabriker, har deltaget i Stiftelsen af det „danske Lloyd“, og bor paa det saakaldte „Indelukke“ ved Harsdorffsvej, hvilket han delvis har ombygget. Efter Overretsprokurator Bøchers Død er han indtraadt i Familielegatets Bestyrelse.

4. Nikolaj Nyholm,

født 20. Oktober 1840, død 13. Januar 1843.

5. Nikolaj Nyholm,

er født den 29. Februar 1844 paa Skaarupgaard men kom allerede i sit 2det Aar til København, hvor hans Forældre da tog Ophold paa „Venne-minde ved Jagtvejen. I sit 10de Aar kom han i v. Westens Skole og tog i 1862 første Del af Artium. Men det kneb med at faa anden Del, og han blev da i Krigsaaret 1864 anbragt i Pension hos Professor, Rektor Bendtsen i Ribe for ad denne Vej at blive privat dimitteret. Om sit Ophold her „hos disse grundbrave og elskværdige Mennesker“, som han kalder hele den bentsenske Familie, udtaler han sig med den største Anerkendelse, og

han fik da nu ogsaa i 1865 Artium i dens Helhed med en god anden Karakter. Men dermed var ogsaa hans akademiske Studier til Ende. „Tre Uger efter, at jeg som ung Student var kommen hjem igen og ret skulde nyde Livet i København som saadan, fortæller han i et kortfattet Rids af sit Levnet, fik jeg af Fader Ordre til at følge med ham til Jylland, hvor han købte Dueholm paa Mors til mig, og jeg blev altsaa Herremand i en ung Alder og uden at have lært, hvorledes jeg skulde være dette.“

Her, hvor han den 4. Juli 1873 blev gift med Olivia Wulff, en Datter af den foran nævnte Kaptajn Wulff og Hustru Maria Nielsen, født 8. December 1849, forblev han indtil 1875, da han med betydelig Avance solgte Gaarden til Kammerjunker Hedemann, hvorpaa han, efter kortere Tids Ophold i København, i 1876 købte Næbbegaard ved den romantiske Sjæl Sø, ikke langt fra Hørsholm, men her mistede han allerede Aaret efter den 16. Februar 1877 sin unge, elskværdige Hustru, der i sit Ægteskab var bleven Moder til en Søn og en Datter. I 1883 solgte han Næbbegaard og købte den mindre Ejendom Ørnegaard ved Gentoft, hvor han siden den Tid har boet med sine 2de Børn uden at indgaa nyt Ægteskab.

Han er en stor Ven af at rejse og gøre Udflugter, og da han tillige er munter og selskabelig anlagt, er det med god Skel, at „Jydsk Forening“ har valgt ham til sin Formand, en Post han nu allerede i en Aarrække til almindelig Tilfredshed har beklædt. Iøvrigt er det kun en Sandhed, naar her tilføjes, at han ved sit gemytlige Væsen og

sin velvillige, fordringsløse Karakter har erhvervet sig mangfoldige Venner langt udover den nævnte Forenings Kreds.

b) Døtre.

1. **Mathilde Nikoline Nyholm**

fødtes den 23. Marts 1836 paa Petersholm. Den 24. Maj 1855 ægtede hun Premierløjtnant i Gardehusarerne Grev Karl Valdemar Sponneck, født 7. Oktober 1821 og fik af Faderen — som alt berørt — Aggershvile, hvilken de dog temmelig snart afhændede, hvorefter de havde forskellige mindre Ejendomme dels i Jylland, dels i Sjælland. Hun havde den Sorg af 3de Sønner at miste den ældste, Nikolaj, i hans 7de og den næstældste, Theodor i hans 23de Aar. Dette sidste Tab overlevede hun kun i kort Tid og døde i Foraaret 1894. Hun ligger begravet paa Søllerød Kirkegaard tillige med begge sine forudgangne Børn.

12.

**Andreas Kristjan Nyholms og Frederikke
Kathrine Grandjeans Børn.**

a) Sønner.

1. **Karl Laurentius Würnfeldt Nyholm,**

født 9. November 1827, var efter Konfirmationen en Tidlang paa Bjørnsholms kongelige Godskontor og lærte derefter Landvæsenet. I 1849—50 gjorde han Tjeneste som Menig ved Randers Dragoner og deltog i flere Smaatræfninger. Efter Krigen blev han Forvalter hos sin Fader, indtil denne den 1. Maj 1868 fratraadte Forpagtningen af Bjørnsholm. Han flyttede da til Hyllestedgaard ved Løgstør,

som han havde købt. Her døde hans Fader, som tidligere berørt, og her døde han ogsaa selv ugift den 13. December 1873.

2. Johannes Edvard Avgust Nyholm

blev født den 17. Avgust 1837 paa Bjørnsholm. Efter at have været Forvalter paa forskellige større Gaarde, bl. a. ogsaa hos Justitsraad Gjedde paa Højris og paa Nørgaard hos Farbroderen, Agenten, overtog han Forpagtningen af Hovedgaarden „Odden“ i Vendsyssel tæt ved Vesterhavet fra 1872—80. Efter Forpagtningens Udløb flyttede han, som allerede den 11. April 1866 var bleven gift med sin Kusine Brigitte Charlotte Vilhelmine Nyholm fra Højelse Præstegaard (se nedenfor) med Familie til København, hvor han i 2 à 3 Aar drev en Detailforretning med Landvæsensprodukter paa Kristjanshavn. Men i 1883 blev han ansat som Bestyrer for det da oprettede Renovationskompagnis Jordejendomme med Bopæl ved Lersøen, og senere paa Hedehusgaarden ved Roskilde, hvorhen Kompagniet har forflyttet sin Forretningsdrift.

3. Vilhelm Kristjan Grandjean Nyholm,

født 13. Februar 1842, kom i 1851 paa en privat Realskole i Kolding, som bestyredes af hans Svoger Kand. fil. Krogsgaard. I Januar Maaned 1864 tog han dansk juridisk Eksamen med bedste Karakter og blev den 15. Februar 1865 ansat som Fuldmægtig paa det for de efter Fredsslutningen 30. Oktober 1864 i Kongeriget indlemmede slesvigske Sogne nyoprettede Herredskontor i Kolding,

nu Kolding Herred, i hvilken Stilling han, som i Aaret 1890 blev udnævnt til Kancelliraad, siden den Tid er forbleven. Den 7. Maj 1869 ægtede han Jessine Petrine Petersen, født den 7. November 1843.

b) Døtre.

1. **Jakobine Kathrine Nyholm,**
født 7. Juni 1823, død ugift den 26. April 1860.

2. **Kristoffine Nyholm,**
født 7. December 1824 lever ugift og nyder Klosterforsørgelse i Aarhus.

3. **Frederikke Kristjane Nyholm,**
født 9. Januar 1826, gift 3. August 1851 med Kand. fil., Skolebestyrer i Kolding Emil Hans Harald Krogsgaard, født 13. Februar 1820, død 8. September 1872.

4. **Andrea Adelaide Nyholm,**
født 28. August 1829, død i September s. A.

5. **Andrea Adelaide Eleonora Nyholm,**
født 15. September 1830, lever ugift i København.

6. **Josefine Vilhelmine Brigitte Nyholm,**
født 15. Januar 1832, gift 22. April 1852 med Kand. fil., Kommunelærer og Kantor ved Straffeanstalten paa Kristjanshavn, Johan Ludvig Strarup, født 24. December 1825, død 19. Januar 1889.

7. **Alvilde Emilie Juliane Nyholm,**
født 25. November 1834, død 25. December 1885,

gift 9. Maj 1857 med Apotheker i Sæby Frederik Ludvig Bruun, født 23. September 1823.

8. Emma Elisabeth Henriette Nyholm,
født 31. Maj 1835, død ugift den 9. Oktober 1855.

13.

Holger Vilhelm Nyholms og Georgine
Nyholms Børn.

a) Sønner.

1. Lars Kristjan Nyholm,
født den 23. Marts 1820, død den 22. Oktober 1821.

2. Lars Kristjan Kristoffer Nyholm
fødtes den 26. Oktober 1821 og blev Student fra Metropolitanskolen i København i 1840 med bedste Karakter, tog 2den Eksamen Aaret efter med samme Udfald og theologisk Attestats 1845 med Haud illaudabilis I. Fra 1846 var han Huslærer forskellige Steder i Jylland, indtil han i 1849 blev personnel Kapellan, først i Aagerup, saa i Jersie (Sjælland) og endelig i Klemensker paa Bornholm. I 1854 blev han Katheket i Nibe, hvor han den 1. Avgust 1857 ægtede Anna Nikolette Brodera Wibro, født den 25. Januar 1837, Datter af Konsul J. P. Wibro og Hustru J. Wibro, f. Winkel, og Søster til hans nedennævnte Broders Hustru. Fra Nibe forflyttedes han i 1862 som Sognepræst for Hvilsager og Lihme Menigheder, derfra atter i 1872 til Gunderup og Nøvling, i hvilke Sogne Baptisterne paa den Tid vare eller rettere havde

været meget udbredte -- Nyholm konfirmerede der bl. a. 2 Personer paa over 25 Aar og døbte 10 mellem 14 og 20 Aar — og tilsidst i 1877 til Frørup ved Nyborg. Her forblev han i 17 Aar og tog i 1894 sin Afsked og flyttede til København, hvor han derefter har boet med sin Familie.

3. Marius Vilhelm Nyholm,

født 13. Januar 1825, gik tidlig til Landvæsenet og ejer f. T. Gaarden Hellumlund i Børglum Herred paa den saakaldte jydsk Aas, under hvis Drift han har havt mange Vanskeligheder af forskellig Art at kæmpe med. Den 12. Februar 1867 blev han gift med Ane Jensen, født den 5. Januar 1843, men mistede hende efter et tiaarigt Ægteskab den 22. Juli 1877.

5. Georg Vilhelm Nyholm

blev født den 13. Juni 1828 i Vallø By og ligesom sin nedenfor anførte Broder Karl i tidlig Alder sat i v. Westens Skole i København og i Huset hos den bekendte Politiker, Skoleinspektør Frederik Frølund paa Kristjanshavn. Han blev Student i 1848 og theologisk Kandidat i 1854 med Haud illaudabilis I; men længe forinden, allerede i Juni 1849 var han bleven ansat som Lærer ved Københavns Kommuneskoler og avancerede i 1858 til Overlærer, i hvilken Stilling han den 17. Maj 1860 ægtede Søsteren til sin Broders nysanførte Kone, Kristine Adolfine Wibro, født den 17. Januar 1842. I Februar 1866 udnævntes han til Inspektør for Hindegadens og i 1869 for Suhms-

gadens Friskole, men i 1883 for Kristjanshavns Betalingsskole. Her holdt han i Februar 1891 under almindelig Anerkendelse sit 25aarige Jubilæum som Skoleinspektør og udnævntes til Ridder af Dannebrog. Siden 1879 har han tillige været Værge for Trinitatis Kirke og Medlem af Inspektionen for denne.

5. Karl Cilius Nyholm,

født 30. Juni 1830, blev efter nogen Tids Skolegang i København (se ovenfor) Elev paa Vajsenhus Apotheket, og da han havde taget farmaceutisk Attestats, Ejer af Apotheket i Skanderborg, hvis smukke Have under hans Hænder yderligere forskønnedes. Den 21. Avgust 1877 holdt han Bryllup med Andrea Maria Schjelde, født 6. December 1850. Han har senere solgt Apotheket og siden 1889 privatiseret i København.

6. Jakob Würnfeldt Nyholm

fødtes 29. April 1832 i Haarlev Præstegaard. I 1848 begyndte han at lære Landvæsenet hos sin Morbroder, den ovenfor omhandlede Kammerraad J. B. Nyholm paa Korselitze; 2 Aar senere blev han dennes Avlsfuldmægtig paa Karlsfeldt og efter hans Død i 1850 Bestyrer af nævnte Ejendom under hans Søns, Justitsraad Nyholms Overledelse.

I 1855 satte han Benene under eget Bord, idet han købte Bolbygaard (Selvejergaard Nr. 16) paa 12 Tdr, Htk. i Klemensker Sogn paa Bornholm og ægtede den 17. Avgust 1859 Barbara Kristine Maria Rømer, født 28. Januar 1830, Dat-

ter af Lieutenant og Forstkandidat Rømer og Hustru Mariane Jespersen. Omtrent 20 Aar efter i 1875 solgte han med betydelig Fordel Bolbygaard og købte for 96000 Kr. Hovedgaarden Bjørnekær (11³/₄ Tdr. Htk.) i Kær Herred ved den store Vildmose, hvilken Gaard endnu er i hans Besiddelse.

Paa Bornholm tog han livlig Del i det offentlige Liv. Han var i en halv Snes Aar Medlem af Øens landøkonomiske Forening og fra 1859—68 dennes Formand; ved sin Bortflytning blev han da ogsaa som Paaskønnelse af hans Virksomhed for denne -- Medlemsantallet fordobledes under hans Bestyrelse og steg til omtrent 700 — udnævnt til Foreningens Æresmedlem og paa anden Maade hædret. Som Medlem af Klemensker Sogneraad og Formand i dette Sogns i sin Tid bekendte, saakaldte „Udmarkssag“, der havde affødt en Proces for Højesteret, lykkedes det ham at forskaffe Sognet ca. 150 Tdr. Land af „Højlyngen“ til Skovplantning og en forholdsvis betydelig Kapital. Tillige var han Jordboniteringsmand og Landvæsenskommissær lige til 1875 og i mange Aar ligeledes Taksationsmand for Østifternes Kreditforening.

I Jylland har han derimod ført et mere tilbages trukket Liv, og foruden den Sorg at miste sin eneste Søn, der studerede Theologi, havt forskellige ved de uheldige Tidskonjunkturer fremkaldte økonomiske Vanskeligheder at overvinde.

7. Holger Hother Nyholm,

født 1. Januar 1838, død den 14. Marts s. A.

b) Døtre.

1. **Anna Jakobine Nyholm,**

født 26. Juni 1823, død den 16. Maj 1895 i Huset hos sin Søn, Provst Sørensen, Seminarieforsøger i Jellinge. Den 29. Juni 1852 blev hun gift med Skolelærer Johan Ludvig Matthiesen Sørensen i Vig ved Nykøbing paa Sjælland, født den 6. Juli 1816, der endnu i sin høje Alder lever hos sin foranførte Søn.

2. **Brigitte Vilhelmine Nyholm,**

født 1. Avgust 1826, død 9. December 1834.

3. **Juline Adelaide Nyholm,**

født den 1. April 1834 lever ugift i København.

4. **Brigitte Vilhelmine Charlotte Nyholm,**

født 22. Juni 1836, gift 11. April 1866 med sin ovenanførte Fætter Johannes Edvard Avgust Nyholm, se under denne.

B.

Thurebyholm Grenen.

14.

Jens Brandt Nyholms og Juline N. Brandts Børn.

a) Sønner. b) ingen Døtre.

1. Jens Laurids Kristjan Nyholm

fødtes den 6. December 1814. Han gik i Nykøbing lærde Skole, hvorfra han dimitteredes med bedste Karakter i 1834 og underkastede sig theologisk Embedseksamen med Haud illaudabilis I i Aaret 1840. Han benyttede dog ikke denne Eksamen, men lagde sig ligesom Flertallet af sin Slægt efter Landvæsenet og blev efter en kort Tids Uddannelse Ejer af Gaarden „Liselund“ i Maglebrænde Sogn paa Falster, hvis Jorder, ca. 300 Tdr. Ld. Ager og 50 Tdr. Ld. Skov, han ved egen Dygtighed og sin kyndige Faders Vejledning efterhaanden bragte i fortrinlig Stand med udmærket Besætning, hvorhos han forsynede den helt igennem med ny Bygninger. Han var i mange Aar Landvæsens- og Tiendekommissær, indtil sin Død Medlem af Sogneraadet og sad i Amtsraadet, saa længe hans aftagende Kræfter tillod det. Han blev og-

JUSTITSRAAD, GODSEJER
L. NYHOLM

saa Medlem af den store Dige Kommission som blev nedsat efter Stormfloden i 1870.

Af Regeringen hædredes han med Udnævnelse til Justitsraad og Ridder af Dannebrog, og af sine Arbejdere og Underordnede var han, der i al sin Færd var hensynsfuld og velvillig, i høj Grad afholdt og agtet. En af hans tidligere Forvaltere skriver bl. a. om ham: „Jeg vil altid staa i livsvarig Gæld til denne ualmindelig hæderlige og retsindige Husbonde, saavel, tilføjer han, som til hans hæderlige Broder Anton,“ Ejer af Frederiksdal ved Naskov, om hvem straks nedenfor.

Justitsraad Nyholm var gift 2de Gange: 1ste Gang den 19. Juli 1844 med Kathinka Maag, født 18. September 1816, Datter af Overretsprøkurator Maag og Søster til hans Broders Kone. Efter hendes Død den 24. August 1851 ægtede han Mariane Bøgvad, født 27. Oktober 1815. — Han afgik ved Døden den 28. December 1884, og skal endnu blot tilføjes, at han varmt har interesseret sig for Tilvejebringelsen af Midler til Familielegatet, af hvis Bestyrelse han i flere Aar var Medlem.

Hans Enke overlevede ham indtil den 13. December 1895.

2. Anton Martin Julius Nyholm,

er født den 1. August 1816 og havde Huslærer i Hjemmet (Korselitze) til sit 17de Aar, hvorefter han tog fat paa Landvæsenet, først i et Par Aar under sin Faders, senere et Aars Tid under sin Farbroders, Kristoffer Nyholms Vejledning paa Søngaardsholm. Den paafølgende Vinter hørte han

Forelæsninger paa Veterinærskolen og polyteknisk Læreanstalt og drog derefter over til Godset Wahrensdorff i Holsten for at uddanne sig videre i sit Fag under Godsejer Schwerdtfeger, som paa den Tid stod i Ry for at være en af Holstens videst fremskredne Landmænd. Opholdet dér var, som Nyholm selv beretter: „ikke blot interessant og lærerigt, men tillige meget behageligt, da alle Familiens Medlemmer vare brave og venlige Mennesker, der behandlede mig ganske, som om jeg hørte dem til;“ man var den Gang endnu ikke bleven „Dänenfresser“ i Holsten. Foraaret derpaa blev han i sit 23de Aar Bestyrer af Gaarden Karlsfeldt, og var der i 9 Aar, indtil Faderen købte og overdrog ham Gaarden „Frederiksdal“ i Sandby Sogn nær Nakskov.

Denne gamle Hovedgaard, der i Middelalderen førte Navnet „Grimsted“, og som havde et meget betydeligt Tilliggende — $83\frac{1}{2}$ Td. Htk. foruden Fæstegods — var, da Nyholm overtog den, i en ubeskrivelig Grad vanrøgtet, idet den i den sidste halve Snes Aar forud havde været i Hænderne paa et Par Tyskere, der havde ladet alt falde sammen. Det var ikke blot Jorderne, paa hvilke der maatte tages grundig fat, men ogsaa Bygningerne, og vel stod Ydermurene af den i 1756 opførte Hovedbygning i nogenlunde usvækket Styrke, men alt det indvendige truede med Sammenstyrning og maatte aldeles ombygges; men han veg ikke tilbage for Arbejdet og Bekostningerne og fik den tilsidst i en saadan Stand, at den, da han i 1890 solgte den til Godsejer Le Maire, var en af de bedste og smukkeste Gaarde paa hele Lolland.

GODSEJER
ANTON M. J. NYHOLM

Nyholm, som den 5. Oktober 1847 var bleven gift med Maria Theresia Maag, født 25. September 1822, forlod efter Gaardens Salg Lolland, hvor han i mere end 30 Aar havde været Medlem af Sogneraadet, i adskillige Aar ogsaa dets Formand, og i over 25 Aar Landvæsenskommissær. — Han har taget Bopæl paa Bylowsvej nær Landbohøjskolen og er Medlem af Familielegatets Bestyrelse.

15.

**Joakim Godske Nyholms og Henriette Møllers
Børn.**

a) Sønner.

1. Kristjan Andreas Nyholm

blev født den 14. Juni 1842 og i Aaret 1860 dimitteret fra Frederiksborg Skole med bedste Karakter, tog Aaret efter anden Eksamen med samme Udfald og begyndte at studere Kemi og Medicin. I 1864 meldte han sig som Frivillig og gjorde indtil 1. Januar 1865 Tjeneste i Artilleriet som Officersaspirant, hvorefter han genoptog sine Studier, men maatte paa Grund af nedbrudt Helbred atter afbryde disse og tage ud paa Landet som Huslærer for paany at vinde Kræfter.

I Aaret 1871 fik han Ansættelse som Assistent ved de jydsk-fynske Jernbaner og gjorde som saadan Tjeneste ved forskellige Stationer i Jylland, bl. a. som tilsynshavende ved Limfjordsoverfarten og Ekspedient ved Frederikshavn-Gøtheborg Ruten. I 1876 fik han Plads som Godsekspedient ved Svendborg Banestation og flere private Dampskibsselskaber og i 1882 sin nuværende Stilling som

Stationsforvalter i Faaborg. — Den 18. Juni 1876 ægtede han Emma Dorothea Georgine Houmann, født 18. April 1847.

2. Manfred Henrik Joakim Nyholm,

født 27. Marts 1847 paa Jægerspris, tog i 1864 den udvidede Præliminæreksamen ved Universitetet og var derefter Forvalter paa forskellige Gaarde i Jylland indtil 1870, da han, som fra Barndommen af, paa Grund af sin Faders Stilling, havde været fortrolig med Livet i Skovene, erhvervede kgl. Forst- og Jagt-Lærebrev. I 1872 fik han Ansættelse i Sverige som Skovbestyrer og i 1877 købte han Planteskole-Ejendommen „Topheden“ i Vendsyssel. Her opnaaede han efterhaanden et særdeles godt Ry som Forstmand og fik som Skovrider under Voergaard Tilsyn med Skovvæsenet paa flere omliggende større Gaarde, ligesom han tillige er Skovrider for de private Plantager under Hedeselskabet i Vendsyssel, for Tiden 120 Stkr. med omtrent 5000 Tdr. Land. Den 20. Juli 1878 ægtede han Kristjane Ferdinandine Georgine Nyholm, født 20. Juli 1855, en Adoptivdatter af den tidligere anførte Godsejer Ludvig Nyholm til Kølkegaard.

3. Valdemar Nyholm,

født 16. Maj 1854, død 2. Januar 1855.

4. Johannes Nyholm

fødtes den 27. April 1858, kom til Søs i 1873, blev 2 Aar efter Søkadet, i 1879 Sekond- og i Marts 1881 Premierlieutenant i Søetaten. Siden

1893 har han været Formand i Sølieutenantsselskabet, Marinens gamle sømilitære Foredragsforening, stiftet i 1784, og af hvilken Størstedelen af Flaadens Officerer ere Medlemmer. Han er dekoreret med den græske Frelserens Orden.

Den 22. Januar 1884 ægtede han Dagmar Nyholm, født den 4. Juli 1859, Datter af hans Fætter, Kreditforeningsdirektør H. K. Nyholm i Viborg og er f. T. kommanderet som Postskibskapitajn til Korsør. I Sommeren 1897 avancerede han til Kapitajn i Søetaten.

b) Døtre.

1. Maria Kirstine Nyholm,
født 27. Marts 1844, død ugift 9. Avgust 1863.

2. Laura Nyholm,
født 20. Marts 1846, lever ugift i Huset hos sin Broder, Skovrider Nyholm.

3. Anna Henriette Nyholm,
født 18. Januar 1856, lever ugift som Musiklærerinde i Helsingør.

16.

Adam Vilhelm Nyholms og hans 2de Hustruers
Børn.

a) af 1ste Ægteskab med Jakobine Nyholm.

1. Harald Nyholm,
født 20. Februar 1830, død den 20. Marts s. A.

b) af 2det Ægteskab med Kristjane Maria Bechmann.

2. Kristjan Jakob Nyholm,
født 4. Juni 1841, død 3. April 1842.

Ingen Døtre i noget af Ægteskaberne.

**Johannes Kristoffer Nyholms og Adelaide
Margrethe Bangs Børn.**

a) Sønner.

1. Hans Kristjan Nyholm

blev født paa Sohngaardsholm den 29. April 1834 og besøgte først Latinskolen i Aalborg, senere det v. Westenske Institut i København. Sit Liv som Landmand begyndte han med en kortvarig Forpagtning af en Afbyggergaard under Baggesvogn, hvorefter han overtog Driften af Vrejlev Kloster, hvilken han beholdt fra 1853—67, da han ved sin Faders Død arvede Baggesvogn, medens Vrejlev Kloster købtes af Farbroderen Ludvig. Baggesvogn solgte han i 1880 og købte Ellinggaard ved Frederikshavn, men afhændede atter denne i Aaret 1890 til sin ældste Søn.

Han havde fra sit Fædrehjem modtaget livlig Interesse for alle Landboanliggender og kom snart ligesom sin Fader til at indtage en fremtrædende Stilling i sin Kreds. Han var Sogneraadformand, Amtraadsmedlem og Landvæsenskommissær i over 25 Aar samt i en Aarrække Medlem af Amtsskoledirektionen. I 1870 valgtes han til Formand for Hjørring Amts Landboforening og beklædte denne ansete Post indtil 1878, og efter i mere end 25 Aar at have været Repræsentant i nørrejydske Landejendomsbesidderes Kreditforening valgtes han i Aaret 1889 til Direktør for denne, hvornæst han som Følge heraf tog Bopæl i Viborg. I Aaret 1871 under Kongens store Jyllandsrundrejse udnævntes han til Ridder af Dannebrog.

Nyholm har imidlertid ogsaa taget virksom Del i det politiske Liv. Allerede i 1861 stillede han sig til Valg for Hjørring Amts 4de Valgkreds i Vrejlev, men faldt for sin Modkandidat, og i 1864 i Hjørring Købstad for 3die Valgkreds med samme Udfald, men i 1866 valgtes han for sidstnævnte Valgkreds og tog Sæde i Rigsdagen. Mærkeligt nok stillede han sig ikke ved Valgene i 1869 og holdt sig i adskillige Aar ganske tilbage, men i 1881 meldte han sig atter til Valg og sejrede den 24. Maj i Frederikshavn (Hjørring Amts 1ste Valgkreds), og nu havde han igen en Del Aar Sæde i Folkethinget.

Ved sin første Indtræden i 1866 sluttede han sig til det den Gang indflydelsesrige Mellemparti, af hvilket han hurtig blev et velsét Medlem. Under sin senere Rigsdagstid fra 1881 af traadte han derimod efterhaanden helt over til Venstre, men dette var en naturlig Følge dels af, at Mellempartiet i 1872 var bleven fuldstændig sprængt, dels af at Højre mere og mere gled bort fra Grundloven for tilsidst at havne i Provisorismen. Som saa mange andre kunde Nyholm ikke være med til dette Mummespil, og han havde da, naar han ikke vilde indtage et ensomt Særstandpunkt, intet Valg. Det er derfor storlig Uret, naar Wulf i sit tidligere anførte Skrift om Rigsdagsmedlemmerne bebrejder ham at have sveget sit oprindelige Standpunkt. Det er tværtimod en Ære for ham, at han ikke vilde gaa med til, hvad han maatte anse for et Grundlovsbrud. Den nysnævnte Forfatter, som i det hele fra sit udprægede Partistandpunkt fælder en umotiveret og streng Dom over ham, maa

imidlertid udtrykkelig indrømme, at „Nyholm er et godt Hoved og taler let“, samt erkende, at han „har indlagt sig Fortjeneste ved sin Virksomhed i Amtsraadet og for Landboforholdene.“

Den 21. Juli 1854 ægtede han Kristjane Lavrette Schibsbj, født 20. Juni 1829, Søster til Anton Nyholms Hustru paa Tammestrup.

Han har Hovedfortjenesten for Oprettelsen af det „nyholmske Familielegat“; thi det var ham, der gav Bankdirektør K. Nyholm Impulsen dertil; selv ydede han et betydeligt Pengetilskud, var Medindbyder og har lige fra først af havt Sæde i dets Bestyrelse.

2. Oskar Nyholm,

født 15. Maj 1844, kom efter at være undervist i Hjemmet tidlig til Landvæsenet og havde forskellige Forpagtninger, indtil han efter sin Faders Død i 1867 overtog Afbyggergaarden „Kristjanshede“ som Ejendom. Her blev han den 20. Marts 1868 viet til Karoline Mathilde Johanne Dorothea Koops, født 24. Avgust 1844 og boede i omtrent 6 Aar. Men i 1873 solgte han den og købte Toftegaard ved Frederikshavn. Denne Ejendom beholdt han dog kun i 3 Aar, hvorefter han i de 3 paafølgende Aar tog Bopæl i Frederikshavn og endelig siden 1879 med sin Familie har havt Ophold i Hovedstaden.

b) Døtre.

1. Charlotte Amalie Luise Nyholm,

født 22. Juni 1829, død 15. Marts 1896 i København. Hun blev den 16. Septbr. 1853 gift med

Kand. fil., Proprietær Frederik Rottbøll, født 29. Septbr. 1828; men deres Ægteskab var ulykkeligt, og hun blev skilt fra ham i 1859 og ægtede den 12. Septbr. 1862 Sognepræsten for Søllerød Menighed Jakob Kristjan Jakobsen, født 8. Juni 1811, men hun blev allerede den 13. Marts 1863 Enke. Den 19. Septbr. 1868 endelig indgik hun nyt Ægteskab med Købmand i Berlin Karl Gustav Reischel, født 7. April 1836, hvem hun havde lært at kende paa en Udenlandsrejse, og som efter Brylluppet bosatte sig i København, hvor han døde den 1. Januar 1876.

Af ingen af sine Ægteskaber efterlod hun Børn.

2. Thekla Adelaide Kristofa Nyholm,
født 3. September 1835. Hun blev den 25. April 1853 gift med sin Farbroder, Proprietær Georg Ludvig Nyholm til Kølskegaard, om hvem ovenfor er handlet, men døde allerede den 31. Marts 1867.

18.

**Samuel Frederik Karl Nyholms og Elisabeth
Kathrine Brigitte Balvigs Børn.**

a) Sønner.

1. Vilfred Nyholm

blev født den 25. Januar 1838 og tog dansk juridisk Eksamen i Januar 1863 med 2den Karakter. Efter at have prøvet forskellige Stillinger, bl. a. ogsaa paa Grønland, blev han, der iøvrigt i flere Retninger ikke var uden Begavelse, og et personligt elskværdigt Menneske, Assistent i et af Kontorerne under Magistraten, men bortkaldtes ved

Døden den 8. Marts 1890. Han var gift 1ste Gang med Karoline Nathalie Jakobine Brun, den 15. Oktober 1872, men hans Hustru, som var født i 1850, døde allerede efter 3 Aars Ægteskab den 1. November 1875. Den 16. November 1876 indgik han nyt Ægteskab med Maria Vilhelmine Varberg, født den 24. August 1851; men overlevede ogsaa hende, der afgik ved Døden den 19. Februar 1881.

2. Arthur Nyholm,

født 5. April 1840, uddannede sig til Landmand paa en større Gaard i Nærheden af Aarhus og deltog som Sekondlieutenant i Krigen 1864. Senere, da han var bleven Ejer af „Hovedgaard“ i Ørritslev Sogn mellem Horsens og Skanderborg, ægtede han den 16. Juni 1865 Johanne Vilhelmine Mariane Leth, født 13. August 1846. Efter at have solgt sin jydsk Ejendom købte han Gaarden „Hyltarp“ ved Svedala Station i Skaane. Her døde hans Hustru den 22. Maj 1896. Senere har han solgt sin Ejendom og taget Bopæl i København.

3. Thorkil Nyholm,

født den 5. Januar 1842. Han tog dansk juridisk Eksamen i 1861 med bedste Karakter, og blev i Foraaret 1867 Godsforvalter og Inspektør paa Grevskabet Lethrabort, en Stilling, som han endnu indtager. Aaret efter den 4. November 1868 ægtede han Kristjane Olivia Kretz, født den 18. August 1847, Datter af kgl. Palæforvalter Kretz. I Aaret 1877 fik han Bevilling til endvidere at

drive Sagførervirksomhed og i 1892 udnævntes han i Anledning af sit 25-aarige Jubilæum som Godsbedsmand til Justitsraad. Han er en i sin Kreds saare agtet og afholdt Personlighed og har i mange Aar været Medlem af Sogneraadet for Onslev og Allerslev. Hans Ægteskab er barnløst.

4. Edgar Nyholm

fødtes den 7. Januar 1848 og blev Student fra Snekløths Skole paa Vesterbro i 1866. Den 2. Juli 1874 tog han juridisk Embedseksamen med 2den Karakter og blev i 1877 Overretssagfører, hvorefter han indtraadte i sin Faders juridiske Arvtagers og sin egen Fætters, Overretsprokurator Bøchers Forretning som Fuldmægtig og Deltager i dennes Virksomhed, hvilket Hværv han med Held og Dulighed har udfyldt under dennes i de senere Aar stærk tiltagende Svagelighed, hvilket har medført, at han efterhaanden er kommen til at indtage en ledende Stilling, og nu efter Bøchers Død er Forretningens Indehaver.

Han blev den 5. Maj 1876 gift med Engel Margrethe Berg, født den 28. November 1855, Datter af Postmester Berg i Skelskør, og har nu i flere Aar været Medlem af og fra Sommeren 1897 Formand for Familielegatets Bestyrelse.

5. Kristjan Balvig Nyholm,

født 16. Juni 1850, kom i sit 14de Aar, i 1864, i Handelslære i Slagelse og derefter for sin videre Uddannelses Skyld til Lybæk. Ved sin Hjemkomst herfra var han i nogle Aar Handelsrejsende, men etablerede derpaa, idet han tog Borgerskab som

Grosserer, en større Manufakturforretning paa Østergade. Men væsenlig paa Grund af Misligheder fra en Mands Side, der skuffede hans altfor store Tillidsfuldhed, maatte han efter faa Aars Forløb gøre Opbud med Tab af alt, hvad han ejede. — Han er nu Prokurist i en større Manufakturforretning paa Østergade.

b) Døtre.

1. Elisabeth Nyholm,

født 24. November 1843, Klosterfrøken i Vemmetofte, der i Væsen, Tænkemaade og Interesse for alt, hvad der vedkommer Familien, staar sin afdøde Fader saare nær. Det er, som alt berørt, ogsaa i hendes Værge, at hans efterladte Erindringer og Manuskripter saa vel som hans af Monies malede Portræt befinder sig. Hun lever i København.

2. Armgard Nyholm,

født den 19. Februar 1846, gift 16. Maj 1873 med Kaptajn i Flaaden William Richardt Leopold Hoffmann, født 20. Februar 1848.

3. Franciska Charlotte Nyholm,

født 1. December 1851, gift 12. Juni 1874 med Frederik Herschend, praktiserende Læge i Kallundborg, født 8. Marts 1848.

4. Gunhilda Karola Nyholm,

født 24. Oktober 1852, gift 7. Marts 1891 med Grosserer og Forlagsboghandler Axel Kristjan Frederik Phillip Thaarup, født 9. August 1852, bosat i København.

19.

Georg Ludvig Nyholms og hans 2de Hustruers
Børn.

a) af 1ste Ægteskab med Thekla Adelaide Nyholm.

a) ingen Sønner. b) Døtre.

1. Kristjane Ferdinandine Georgine Nyholm,
adopteret Barn, født 20. Juni 1855, gift 20. Juli
1878 med den tidligere nævnte Skovrider Man-
fred Nyholm.

2. Johanne Maria Elisabeth Nyholm,
født 23. Juni 1860, gift 15. Marts 1879 med Bræn-
deriforpagter Frederik Vilhelm Berthelsen, født
18. Juli 1853. De drog til Amerika for at prøve
Lykken, men ere senere vendte tilbage til Fædre-
landet.

3. Thekla Ludovika Nyholm,
født 30. Marts 1867, gift 1. April 1889 med Forst-
mand i Argentina Jakob Enemark, født den 24.
Januar 1862.

b) af 2det Ægteskab med Lavra Abeline Vilhelmine
Satterup.

a) Sønner.

1. Georg Ludvig Nyholm,
født den 2. Oktober 1879.

b) Døtre.

4. Jane Maria Elisabeth Nyholm,
født den 28. Februar 1875.

5. Armgard Johanne Luise Nyholm,
født den 28. November 1876.

6. Luise Georgia Nyholm,
født den 30. Maj 1878.

20.

Axel Valdemar Nyholms og Maria Mathilde
Larsens Børn.

a) Sønner. b) ingen Døtre.

1. Axel Valdemar Nyholm,
født 17. Marts 1847 paa Færøerne, blev Student
og tog 2den Eksamen. Han traadte derefter i Jern-
banevæsenets Tjeneste og er nu Stationsforvalter,
Vejer og Maaler samt Postekspeditør ved Arden
Station i Hindborg Herred, 2 Mil fra Hobro. Han
har den 20. Maj 1873 ægtet Mathilde Frede-
rikke Kathinka Mahrt, født 24. Oktober 1843.

21.

Lars Kristjan Nyholms og Ida Marie Smiths
Børn.

a) Sønner.

1. Karl Nyholm,
født 2. Januar 1858, død 9. Maj 1860.

2. Jens Laurids Nyholm,
født 21. December 1859, død 6. November 1861.

3. Lars Kristjan Nyholm,
født 3. April 1867, død 5. April 1886.

b) Døtre.

1. Armgard Kristjane Brigitte Nyholm,
født den 24. September 1856, lever ugift som Kom-
munelærerinde i København.

II.

Karlebo Linjen.

22.

Jokum Nyholms og Kathrine Wagens Børn.

a) Sønner.

1. Karl Julius Nyholm,

født 1838 i Rothenhausen, drog i ung Alder til Amerika og har nu Købmands- og Assuranceforretning i Filadelfia. Han er den 8. Januar 1861 bleven gift med Emilie Guthmann, født den 11. Juli 1838.

b) Døtre.

1. Emilie Luise Nyholm,

født 2. Januar 1837, død 21. Avgust s. A.

2. Elena Johanne Dorothea Nyholm,

født den 28. Oktober 1840, død 4. Februar 1842.

23.

Anton Mikal Nyholms og Maria Magdalene
Mortensens Børn.

a) Sønner.

1. Jørgen Peter Bech Nyholm,

født 18. Avgust 1854, død 17. Oktober 1856.

2. Kristjan Frederik Nyholm,

Tvillingbroder til den nysanførte, er ansat som kgl. Postbud i København og har den 4. Juli 1884 ægtet Klara Antoinette Mikaelson, født den 3. Oktober 1860.

3. Lavrids Johan Nyholm,

født den 18. April 1862, lærte Urmagerprofessionen, men døde allerede den 5. Avgust 1882; ugift.

b) Døtre.

1. Anna Margrethe Nyholm,

født den 6. Oktober 1847, gift 5. November 1870 med Dr. fil. Erhard Frederik Winkel-Horn, født 19. Juli 1845, men atter skilt fra ham den 24. November 1886. Hun har erhvævet sig Navn som Oversætterinde.

2. Ingeborg Kristjane Nyholm,

født den 18. Juni 1850, død den 10. November 1887. Hun ægtede den 15. Juni 1873 Dyr læge, Baron Frederik Balthazar Nikolaus Andreas v. Eggers, født den 5. September 1848, død den 11. Marts 1887, af hvilket Ægteskab flere Børn ere i Live.

SJETTE AFDELING.

Femte Slægtled fra Jokum Nielsen.

I.

Slaglille Linjen.

A.

Nyborg Grenen.

24.

Carthon K. V. Nyholms og hans 2de Hustruers Børn.

a) af 1ste Ægteskab med Rosaline Schrøder.

a) Sønner.

1. **Holger Kristoffer Konrad Karl Hundrup Nyholm** fødtes 15. Avgust 1860 under Forældrenes Garnisonering i Altona. Knap 5 Aar gammel mistede han sin Moder og var en Tidlang et svageligt Barn, men kom under sin Stedmoders fortræffelige og forstandige Tilsyn efterhaanden til Kræfter. I sit 12te Aar kom han ind paa Akademiet i Sorø, hvorfra han dimitteredes i Aaret 1878 med bedste Karakter. Aaret efter tog han 2den Eksamen med Udmærkelse og blev i 1884 juridisk Kandidat med Haud illaudabilis (85 Points). Hans Lyst havde imidlertid fra Barndommen af staaet til Militærvæsenet, og han mødte derfor umiddelbart efter overstaaet Eksamen som Kavallerirekrut i Jægersborg, hvor han gennemgik Skolen. Derfra kom han ind paa

Officersskolen, blev Sekondlieutenant i Marts 1886 og Premierlieutenant samme Efteraar ved 4de Dragonregiment i Næstved. Derefter tilendebragte han i Aarene 1889—91 et Kursus ved Ride- og Beslagsskolen og efter et ligeledes 2-aarigt Kursus i Officersskolens ældste Afdeling tog han i 1893 Stabs-eksamen. Han gjorde nu en kort Tid Tjeneste ved 5te Dragonregiment i Randers, men forsattes under 16. Juli 1893 til Garde-Husarregimentet under Oberst Hegermann Lindenkrone, hos hvem han i 1894 ansattes som Adjudant. — Ved Kronprindsens Sølvbryllupsfest i 1894 blev han udnævnt til Kammerjunker.

Den 6. Maj 1892 ægtede han Hedevig Bruns, født 7. Oktober 1872, Datter af Jægermester Bertram Bruns og Hustru Elisabeth Gyldenstjerne-Sehsted.

Han har ydet Bidrag til militære og sportslige Tidsskrifter og Blade og taget ivrig Del i Væddeløbene ved Eremittagen, ved hvilke han bl. a. i 1889 vandt Lensgreve Raben-Lewetzaus Ærespris og i 1891 den af Foreningen for den ædle Hesteavl's Fremme udsatte Pris.

b) Døtre.

1. Luise Jakobine Kristjane Højberg Nyholm, født i Altona den 19. Avgust 1858, ugift, Klosterfrøken i Vemmetofte.

2. Rosaline Maria Schrøder Nyholm, født paa Nygaard ved København den 17. Juli 1865 en Maaned før sin Moders Død, levede kun til 29. Januar 1867 og begravedes hos sin Moder paa Garnisonskirkegaarden i København.

b) af 2det Ægteskab med Jenny Avgusta Risting.

a) ingen Sønner. b) Døtre.

3. Gustava Nyholm,

født paa Nygaard ligesom sin foranførte Søster, den 28. April 1868, gift den 2. Juli 1895 med Grosserer Albert Berendsen, født den 25. Marts 1860. Han var Konsularagent for Frankrig, dekoreret som „officier de l'instruction publique“ og en af Stifterne af „alliance française“ her i Byen af hvis Bestyrelse han var et virksomt Medlem. Han havde en af Hovedstadens største Jern- og Glasforretninger og var i flere Aar Medarbejder af Grosserersocietetets aarlige Børsberetning. — Efter et smertefuldt Sygeleje bortkaldtes han den 15. Avgust 1897.

4. Ellen Sofia Karoline Nyholm,

født paa Villa Nr. 33 ved Strandvejen den 10. Marts 1872, Klosterfrøken i Vemmetofte.

25.

**Valdemar Nyholms og Dorothea Kirstine
Steenbergs Børn.**

a) Sønner.

1. Jokum Johan Busk Severin Nyholm,
født 19. April 1847, død 9. Maj s. A.

2. Jokum Johan Busk Severin Nyholm,
fødtes 23. Maj 1852 og kom meget ung til Søs med et af Konsul H. K. Nyholms Skibe, viste sig i alle Maader paalidelig og dygtig og blev tidlig

Skibsfører. Den 19. Maj 1882 ægtede han Anna Johanne Dolleriis, født 18. Januar 1860, men den 21. November 1891 druknede han ved Barkskibet Galatheas Undergang ved Vankouvers Ø. — Han var et bravt Menneske, en kærlig Søn for sin Moder og Broder for sine Sødskende, hvem han efter Evne understøttede, naar de trængte.

3. Johan Busk Nyholm,

født 17. April 1854, er Pakhusforvalter hos Grosrerer Frants Adolph i København og blev den 31. Maj 1884 gift med Gyrithe Pauline Gundel, født 27. Juli 1862.

4. Laurids Kristjan Nyholm,

født 9. Marts 1856, kom ligesom Broderen Jokum tidlig til Søs og blev i ung Alder Skibsfører, men omkom ved Dampskibet Viktorias Forlis i Østersøen den 13. December 1891, altsaa næppe 1 Maa- ned efter sin fornævnte Broder. Den 6. Oktober 1886 var han bleven gift med Olivia Faurschou, født 31. Juli 1853. Det hedder i en kort i Bladene optagen Dødsberetning om ham, at „han var en kyndig og erfaren Sømand og et i alle Retninger bravt Menneske“.

5. Theodor Nyholm,

født 17. Maj 1861, blev Sekondlieutenant i Infanteriet og tog Maskinisteksamen, efter at have uddannet sig i Maskinbyggeriet i Helsingør. Han fik saa Ansættelse i Kongostatens Tjeneste, men bortreves allerede under 27. Januar 1891 af Klimatfeberen. Ugift.

6. Johannes Nikolaj Andreas Vilhelm Nyholm, født 4. Maj 1866, var en Tidlang i Huset hos Mathilde Sponnek og voksede op sammen med hendes Søn Theodor, kom saa i Boghandlerlære i Trydes Forretning, senere hos Papirhandler Levison, og har i 1895 etableret en Papir- og Kortforretning paa Gl. Torv. Han ægtede den 5. Maj 1896 Oktavia Laura Jensen, født den 16. November 1869.

b) Døtre.

1. Ellen Margrethe Nyholm, født 25. Juni 1850, gift den 12. Maj 1894 med Tandlæge Didrik Galthen Gjedde i Nykøbing paa Mors, født den 16. Februar 1865.

2. Dorothea Frederikke Klaudine Henninga Nyholm, født 22. September 1863, ugift, Lærerinde i Nykøbing paa Morsø.

26.

Laurids Kristjan Nyholms og Maren Gjeddes Børn.

a) Sønner.

1. Didrik Galtrup Gjedde Nyholm blev født den 21. Juni 1858 under Forældrenes Ophold i Jylland og fulgte dem til København, hvor han sattes i Borgerdydskolen og blev Student med bedste Karakter i 1876. Aaret efter tog han 2den Eksamen med samme Udfald. Juridisk Atte-

stats fik han i 1882, ligeledes med bedste Karakter (105 Points), og kort derefter Ansættelse paa Højesteretsadvokat Nellesmanns Kontor, medens han samtidig arbejdede som Volontær i Justitsministeriet. Dette sidste gennemgik han, der endnu, før han blev Kandidat, havde fulgt sin Moder til Ajaccio, hvor hun for sit Helbreds Skyld tilbragte Vinteren 1880—81, hurtig fra Grad til Grad og naaede i 1895 til at blive Kontorchef, men allerede i Begyndelsen af det følgende Aar udnævntes han til Assessor i Landsover- samt Hof- og Stadsretten i København. Foruden som udmærket Jurist nød han tillige Ry for sin ualmindelige Sprogfærdighed og blev i den Anledning bl. a. Medlem af Bestyrelsen for den førømtalte „alliance française“ i København, ligesom han har været en fleraarig Medarbejder ved et af vore større Blade. Den 12. November 1896 beskikkedes han til paa den danske Stats Vegne at tiltræde den saakaldte „blandede Domstol“ i Ægypten med Titel af Etatsraad, og er for Tiden stationeret i Mansourah. Han er dekoreret med den japanesiske „opgaaende Sols“ Orden. Ugift.

2. Anders Gjedde Nyholm,

født 2. Juli 1861 i Holstebro og i Juli 1878 Student fra Borgerdydskolen i København med bedste Karakter. Næste Aar begyndte han den militære Løbebane som Menig, gennemgik Officersskolens yngste Afdeling i 1880—81 og dens næstældste Afdeling i 1882—83, blev Sekondlieutenant i Ingeniørkorpset i Foraaret 1883 og Premierlieutenant i samme Korps den 1. Oktober 1883. Der-

efter var han Elev i Officersskolens ældste Klasse fra 1883—87 og tog Afgangseksamen i Foraaret 1887. Den 1. Oktober 1893 blev han Lærer i Krigsbygningskunst i Officersskolens næstældste og under 1. Oktober 1895 i samme Fag i Skolens ældste Klasse. Han har under Kaptajn Hansens Overledelse deltaget i Anlægget og Bygningen af Søfortet paa Middelgrunden og 2de Gange havt Udkommando til Udlandet, 1ste Gang i 1891 til Frankrig, Nederlandene og Tydskland for at studere Maskiner og Konstruktioner af Interesse for Fortets Bygning, 2den Gang i 1895 til Østerrig, Rumænien, Italien og Rusland (Kavkasuslandene) for at gøre sig bekendt med disses Krigsbygningvæsen. Om sine Rejser og deres Udbytte har han holdt Foredrag i det krigsvidenskabelige Selskab. I Februar 1897 udnævntes han til Kaptajn. Han er Medarbejder i det af Kaptajn Blangstrup redigerede „store nordiske Konversationsleksikon“.

Han ægtede den 6. April 1888 Mary Eva Karla Fog, født 1. December 1867, Datter af Generallieutenant Fog.

3. Holger Joakim Nyholm,

født 2. Oktober 1862, blev Student fra Borgerdydskolen i 1881 og tog juridisk Attestats i 1890 med 2den Karakter (85 Points). 2 Aar senere blev han Assistent i Revisionsdepartementet og i 1894 tilige i Overformynderiet. Han er ugift.

4. Gertron Louis Nyholm,

født 18. November 1863, død 5. April 1864.

5. Gertron Louis Theodor Nyholm,
født 6. Juli 1865, død 5. December 1869, begravet
paa Garnisonsskirkegaard i København.

6. Johannes Nikolaj Nyholm
fødtes 20. December 1867 i Thisted. Han blev
Student fra Borgerdydskolen i Juli 1886 med bed-
ste Karakter, Sekondlieutenant i Fodfolket i Marts
1889 og Premierlieutenant den 1. Oktober s. A.
Han har garnisoneret i Helsingør og nu i Køben-
havn.

Den 12. Oktober 1895 ægtede han Klara Emi-
lie Maria Dyrland, født 13. Maj 1875, Datter
af Overretssagfører Dyrland i København.

7. Kristjan Valdemar Nyholm,
født 30. Juni 1872 i København, tog Præliminær-
eksamen ved Universitetet i 1891, blev Sekond-
lieutenant i Fodfolket den 28. Marts 1895 og Pre-
mierlieutenant den 1. April 1896. Han gør for
Tiden Tjeneste ved 9de Regiment i København,
efterat have været garnisoneret i Viborg, og er
ugift.

8. Jens Alfred Vandborg Nyholm,
født 31. Avgust 1873 i København. Han blev Stu-
dent fra Latin- og Realskolen i Birkerød i Juli 1893
med bedste Karakter, tog 2den Eksamen i Juni
1894 og studerer nu Jura.

9. Kristoffer Würnfeldt Nyholm,
født 8. Januar 1876, er for Tiden ansat i Køb-
stædernes Brandassurance-Kontor i København.

10. Karl Frederik Vandborg Stjernhjelm Nyholm, født 13. September 1878, har taget Artium i 1896 med bedste Karakter og studerer Jura.

b) Døtre.

1. Dorothea Margrethe Vandborg Nyholm, født 1. Januar 1860, Klosterfrøken i Vemmetofte, har trofast styret Huset for sine mange yngre Sødskende og beredt dem et kærligt Hjem efter Forældrenes Død.

2. Fernanda Lessepa Nyholm, født 26. Oktober 1866, Klosterfrøken i Vemmetofte.

3. Gertrude Kirstine Nyholm, født 19. Juni 1869, var forlovet med Premierlieutenant i Flaaden Emil Frederik Bauditz Wessel, født 27. September 1863, men døde efter en Operation for en Underlivssygdom 22. August 1894. Hun er begravet hos Forældrene paa Garnisonskirkegaard i København.

4. Anna Byrgesen Nyholm, født den 25. Februar 1871, Klosterfrøken i Vemmetofte.

27.

Anton Jakob Coucheron Nyholms og
Maria Schibsbys Børn.

a) Sønner.

1. Lars Nikolaj Kristjan Nyholm, født 28. Januar 1864 paa Flintrupgaard, lærte Landvæsenet som Forvalter paa forskellige Gaarde,

bl. a. paa Øregaard og købte i 1894 Gaarden Testrup ved Horsens. Han ægtede den 24. Maj 1895 Kristine Vilhelmine Pauline Paasch, født 6. November 1874, en Datter af Fabrikant Paasch i Horsens.

2. Holger Johannes Nyholm,

født 15. Juni 1871, var, efter at have taget Præliminæreksamen, en kortere Tid i Boghandler Salmonsens Forretning i København, men gav sig derefter til Landvæsenet og er for Øjeblikket Forvalter paa Valbygaard ved Slagelse. Han er ugift.

b) Døtre.

1. Marie Luise Nyholm,

født 8. Oktober 1866, død 28. samme Maaned.

28.

**Hans Kristoffer Nyholms og Emilie
Henriette Ristings Børn.**

a) Sønner.

1. Ivar Andreas Nikolaj Nyholm,

født 2. Juni 1864 i København, kom i Birkerød Latin- og Realskole i 1874. Han blev Student i 1882 gennem Borgerdydskolen og tog 2den Eksamen i 1883. I 1886 blev han Sekondlieutenant i Artilleriet. Aaret efter traadte han over i Forplejningskorpset og blev Reserve-Intendant først ved 7de Regiment i Frederits fra 1887—90, derefter ved 3dje Regiment i København, indtil han under 15. Februar 1895 efter egen Begæring hjemsend-

tes. Han er nu Generalagent for Brandforsikringsbolaget „Norrländ“ og Kontorchef og Kasserer for Livsforsikringselskabet „Standard“ (Edinburgh).

Den 29. Oktober 1891 ægtede han Ingeborg Jørgensen, født 21. Avgust 1871, Datter af Apotheker Jørgensen i Frederits.

2. Viggo Johannes Nyholm,

født 31. Maj 1873, uddanner sig til Murer og Arkitekt.

b) Døtre.

1. Mathilde Gustava Nyholm,

født 1. Juli 1866 paa Nygaard ved København, død af Skarlagensfeber den 19. April 1872 under et Ophold paa Strandvejen Nr. 33. Hun er begravet paa Garnisonsskirkegaarden hos sine Bedsteforældre.

2. Anna Luise Nyholm,

født 30. Oktober 1867 paa Nygaard, gift den 18. Oktober 1890 med Assurancedirektør og Repræsentant for „Standart“ i Skandinavien, Sekondlieutenant i Artilleriet Billy Karl Vilhelm Thalbitzer, født 27. Avgust 1865, Ridder af Vasa Ordenen.

3. Harriet Emilie Nyholm,

født 15. Juni 1869, gift 23. Maj 1891 med Premierlieutenant af Fodfolket Karl Johan Galster, født 31. Oktober 1863, Adjutant ved 1ste Bataillon.

Nikolaj Nyholms og Olivia Wulffs Børn.

a) Sønner.

1. Ove Nikolaj Nyholm,
født 11. Marts 1876 uddanner sig som. Førstmand.

b) Døtre.

1. Ellen Nyholm,
født 25. Juni 1874; ugift.

Johannes Edvard Avgust Nyholms og
Charlotte Nyholms Børn.

a) Sønner.

1. Andreas Vilhelm Nyholm,
født 2. December 1869, død 13. Maj 1871.

2. Karl Cilius Nyholm,
født 6. December 1871, har taget Seminarist-Eksamen i 1894 og vikarierer for Tiden ved de offentlige Skoler i København; ugift.

3. Andreas Vilhelm Nyholm,
født 22. December 1872, er siden 1894 Forvalter paa Egeberggaard ved Nykøbing paa Sjælland; ugift.

b) Døtre.

1. Georgine Holga Nyholm,
født 9. April 1867, Kommunelærerinde; ugift.

2. **Vilhelmine Andrea Kristjane Nyholm**,
født 29. Maj 1868, gift 24. November 1888 med
Sognepræst Jens Peter Jeppe-Jensen i Hund-
strup ved Thisted, født den 24. Januar 1863.

3. **Holga Andrea Nyholm**,
født den 5. Januar 1876, død 18. Avgust 1877.

4. **Thora Brigitte Nyholm**,
født 7. Januar 1877, lever ugift i Hjemmet.

31.

**Vilhelm Kristjan Grandjean Nyholm og Jessine
Petrine Petersens Børn.**

a) Sønner.

1. **Holger Valdemar Grandjean Nyholm**,
født 6. November 1873 og dimitteret til Universi-
tetet i 1892 fra Kolding Latin- og Realskole med
bedste Karakter. Han studerer Medicin.

b) Døtre.

1. **Emma Andrea Frederikke Nyholm**,
født 19. Januar 1870, har taget Lærerindeeksamen
og er for Tiden Privatlærerinde i Frederikshavn;
ugift.

2. **Anna Vilhelmine Nyholm**,
født 29. Marts 1872, har taget Præliminæreksamen
i Kolding og er forlovet med Postekspeditør Han-
sen i Nørre Snede.

Lars Kristjan Kristoffer Nyholms og
Nikolette Wibros Børn.

a) Sønner.

1. Holger Vilhelm Nyholm,

født 28. Februar 1862, tog 20 Aar gammel Landinspektøreksamen med bedste Karakter, gennemgik derefter Officersskolens næstældste Klasse og blev Premierlieutenant i Fodfolket 1885 samt Brigadeadjutant. Medens han gjorde Tjeneste i denne Egenskab i 1888, styrtede han med Hesten og blev overkørt af en Kanonvogn. Som ved et Vidunder slap han derfra med Livet, men hans ene Ben blev kvæstet for bestandig. Efter derpaa i nogen Tid at have gjort Tjeneste i Krigsministeriet, afgik han efter eget Ønske fra Militæretaten i 1893, og blev endnu samme Aar ansat som Assistent ved Landbohøjskolen, fra hvilken Stilling han under 29. September 1894 forfremmedes til Lektor ved Skolen.

Den 18. Maj 1895 indgik han Ægteskab med Thora Laura Vilhelmine Strandgaard, født 5. Januar 1863, Datter af Distriktslæge Strandgaard paa Amager.

2. Johannes Peter Nyholm,

født 31. December 1863, tog Missionæreksamen i 1890 og ordineredes Aaret efter til Missionspræst. Den 14. Oktober 1892 ægtede han Ellen Maria Bartsch, født 24. Avgust 1865, Datter af Bogholder Bartsch, og afgik som Missionær til Kina, men maatte allerede det følgende Aar vende til-

bage til Danmark, da hans Hustru viste sig ude af Stand til at taale det derværende Klima. Han arbejder nu i den indre Missions Tjeneste i Hjørring.

3. Søren Winkel Nyholm,

født 26. September 1866, kom paa Akademiet i Sorø, hvorfra han dimitteredes i 1886 med bedste Karakter, og tog det følgende Aar 2den Eksamen med Udmærkelse. I 1892 blev han theologisk Kandidat med Haud illaudabilis I., samme Aar personel Kapellan hos sin Fader i Frørup og i 1895 Sognepræst for Vildbjerg, Timring og Nøvling Menigheder i Viborg Stift. Ugift.

4. Valdemar Nyholm,

født 5. Avgust 1868, blev i 1890 farmaceutisk Kandidat med bedste Karakter. Han var derefter i nogle Aar Medhjælper paa forskellige Apotheker, men blev fra 1. Januar 1896 ansat som Tekniker i de danske Sukkerfabrikers Tjeneste. Ugift.

b) Døtre.

1. Kristjane Georgine Nyholm,

født 27. Juli 1858, Lærerinde ved Frøken Kruses Institut i Frederiksberg Allé; ugift.

2. Anna Nyholm,

født 14. November 1859, var først Diakonisse, derefter Sygeplejerske under det røde Kors og gjorde som saadan Tjeneste paa Epidemihospitalet i Frederiksberg, hvor hun døde i sit Kald den 20. September 1892.

3. Helene Nyholm,
født 18. December 1860, Sygeplejerske ved Frederiks Hospital i København; ugift.

4. Holga Georgine Nyholm,
født 5. Maj 1871, lever ugift hjemme hos Forældrene.

33.

Marius Vilhelm Nyholms og Ane Jensens Børn.

a) Sønner.

1. Georg Kristjan Nyholm,
født 19. Marts 1869, har lært Landvæsnet og er Mejerist; ugift.

2. Jens Holger Nyholm,
født 19. Marts 1869, Forvalter; ugift.

3. Carl Julius Nyholm,
født 24. Avgust 1872, død 20. Juni 1874.

b) Døtre.

1. Vilhelmine Nyholm,
født 21. September 1870; ugift.

2. Maria Nyholm,
født 20. April 1874; ugift.

3. Elna Nyholm,
født 16. Februar 1876, ugift.

Georg Vilhelm Nyholms og Kristine
Adolfine Wibros Børn.

a) Sønner.

1. Georg Holger Nyholm,
født 24. Juni 1861, død den 19. December 1869.

2. Ivar Kristjan Wibro Nyholm,
født 5. Januar 1867, blev Student 1886 med bedste Karakter og tog i 1891 theologisk Attestats med Haud illaudabilis I. Han er siden 1. Oktober 1892 Lærer ved Københavns Kommuneskoler og ægtede den 25. Marts 1893 Rigmor Kjær, født den 29. Juni 1869, Datter af Raadmand, Grosserer Kjær paa Kristjanshavn.

3. Jakob Johan Georg Vilhelm Nyholm,
født 20. Oktober 1868, død 16. Januar 1870.

4. Holger Nyholm,
født 22. Marts 1871, tog Artium og 2den Eksamen med bedste Karakter og er nu ansat under Marineministeriet.

b) Døtre.

1. Kristjane Johanne Nyholm,
født 8. Maj 1863, har taget Lærerindeeksamen og er siden 1889 ansat ved Københavns Kommuneskoler; ugift.

2. Georgine Vilhelmine Kristine Nyholm,
født 15. Maj 1865, ægtede 3. December 1892 Di-
rektør for Holbæks Amts Andelsslagteri Aleksan-
der Poulsen, født den 2. Februar 1858.

3. Maria Nikolette Vilhelmine Nyholm,
født 4. September 1874, død 9. November 1895.

35.

Karl Cilius Nyholms og Maria Schjeldes Børn.

Have adopteret.

1. Margrethe Frederikke Vilhelmine Nyholm,
født den 22. Juni 1882.

36.

Jakob Würnfeldt Nyholms og Barbara K. M.
Rømers Børn.

a) Sønner.

1. Holger Vilhelm Nyholm,
født 27. April 1860, dimitteret fra Aalborg lærde
Skole med bedste Karakter i 1878, begyndte at
studere Theologi, men døde den 25. Januar 1881
af Blindtarmsbetændelse.

b) Døtre.

1. Margrethe Maria Nyholm,
født 19. September 1861, Lærerinde ved Køben-
havns Kommuneskoler; ugift.

2. **Kathinka Georgine Nyholm,**
født 23. Februar 1863, har taget Lærerindeeksamen; ugift.

3. **Andrea Kristine Nyholm,**
født 23. Marts 1866, gift den 22. Juli 1892 med Jökum Uldal, født 24. Juli 1860, Landmand i Amerika.

4. **Barbara Juline Nyholm,**
født 5. Avgust 1866, død 13. Maj 1870.

B.

Thurebyholm Grenen.

37.

Jens Laurids Kristjan Nyholms og hans
2de Hustruers Børn.

a) af 1ste Ægteskab med Kathinka Maag.

a) Sønner.

1. Jens Brandt Nyholm,

født 5. April 1845, er Inspektør over de Tornèrhjelmske Godser i Skaane, med Bopæl paa Augagaard ved Gunnartorps Station ved Helsingborg. Han blev den 29. Juli 1870 gift med sin Kusine Mette Kathrine Elisabeth Maag, født 2. Marts 1845.

2. Julius Nikolaj Nyholm,

født 29. September 1848, Ejer af Liselund ved Stubbekøbing og Forpagter af Karlsfeldt. Den 19. Maj 1876 ægtede han Kristine Kathrine Vilhelmine Hostrup, født 16. Oktober 1853, Søster til hans nedennævnte Svoger fra Wintersborg paa Lolland.

b) Døtre.

1. Mette Maria Nyholm,
født 28. Maj 1847, gift 6. November 1874 med
Godsejer Julianus Hostrup til Wintersborg, født
den 4. April 1848.

b) af 2det Ægteskab med Mariane Bøgvad.

a) ingen Sønner. b) Døtre.

2. Anna Nyholm,
født 5. Juni 1855, gift 5. August 1879 med Pro-
prietær Avgust Henrik Otto Frederik Ho-
strup Schulz, født 18. Marts 1855, død 3. De-
cember 1893.

3. Margrethe Nyholm,
født 13. Juli 1858, gift den 14. Marts 1896 med
Peter Theodor Madsen, Byfoged og Borgmester
i Vejle, født den 25. November 1848.

38.

Anton Martin Julius Nyholms og Maria
Therese Maags Børn.

a) Sønner.

1. Jens Laurids Nyholm,
født 7. Maj 1855, død 24. Maj s. A.

2. Julius Marius Nyholm,
født 27. November 1856, død 14. Marts 1862.

b) Døtre.

1. **Kathinka Ludvika Jensine Nyholm**,
født 17. November 1858, gift 9. Juni 1886 med
sin Fætter Lars Kristoffer Nyholm til Elling-
gaard, se nedenfor.

2. **Armgaard Maria Kristine Nyholm**,
født 5. Marts 1860, gift 7. Oktober 1879 med
Ejeren af Marienborg ved Nakskov, Lieutenant
Johan Nikolaj Theodor Ingomar Ammitz-
bøll, født 20. Oktober 1842, død den 16. Novem-
ber 1886. Selv døde hun den 20. Juni 1891, ef-
terladende 2de Døtre, som opdrages hos deres
mødrene Bedsteforældre i København.

39.

**Kristjan Andreas Nyholms og Emma D. G.
Houmanns Børn.**

a) Sønner.

1. **Johan Peter Nyholm**,
født 22. Januar 1878, har taget Præliminæreksa-
men og siden 1894 havt Plads som Bankassi-
stent.

2. **Karl Kristoffer Nyholm**,
født 28. Oktober 1883.

3. **Jens Joakim Nyholm**,
født 24. Avgust 1887.

b) Døtre.

1. Kristjane Emilie Nyholm,
født 27. Oktober 1880.

2. Henriette Luise Nyholm,
født 5. Avgust 1882.

40.

Manfred Henrik Joakim Nyholms og
Kristjane F. G. Nyholms Børn.

a) Sønner.

1. Joakim Nyholm,
født 18. Juli 1880.

2. Ludvig Nyholm,
født 30. November 1881.

3. Jens Laurids Nyholm,
født 9. Februar 1883.

4. Kristjan Nyholm,
født 20. Maj 1884, død 29. s. M.

5. Adam Nyholm,
født 9. Juni 1885.

6. Karl Nyholm,
født 29. Juni 1886.

7. Valdemar Nyholm,
født 1. Avgust 1887.

8. Kristoffer Nyholm,
født 30. Juli 1888.

9. Lars Kristjan Nyholm,
født 6. September 1889.

b) Døtre.

1. Henriette Ludvika Nyholm,
født 22. Juli 1879.

2. Ellen Kristjane Nyholm,
født 8. November 1891.

3. Karen Maria Nyholm,
født 29. Maj 1894.

41.

Johannes Nyholms og Dagmar Nyholms Børn.

a) Sønner. b) ingen Døtre.

1. Svend Halvor Nyholm,
født 31. Avgust 1886.

2. Helge Nyholm,
født 6. December 1892.

42.

Hans Kristjan Nyholms og Kristjane
Schibsbys Børn.

a) Sønner.

1. Lars Kristoffer Nyholm,
født 21. Juni 1855, kom tidlig til Landvæsenet og
købte, efter at have været et Par Aar Forpagter,

i Aaret 1886 sin Faders Ejendom Ellinggaard ved Frederikshavn. Han ægtede den 9. Juni 1886 sin foran nævnte Kusine Kathinka Nyholm, født 17. November 1858. Deres Ægteskab har hidtil været barnløst.

2. Johan Kristjan Nyholm,

født 5. September 1866 har siden 25. Juli 1889 været ansat som Postekspedient, f. T. i Nyborg. Han ægtede den 4. Maj 1897 Mariane Petrea Skovsted, født den 18. Avgust 1873 i København, Datter af Stationsforvalter Skovsted.

3. Karl Nyholm,

født 8. April 1868, Mejerist og Landmand; ugift.

b) Døtre.

1. Adelaide Maria Nyholm,

født 24. Maj 1857, død 10. Februar 1861.

2. Dagmar Nyholm,

født 4. Juli 1859, gift 22. Januar 1884 med sin Faders Fætter, Premierlieutenant i Flaaden, Johannes Nyholm, se under denne.

3. Adelaide Maria Nyholm,

født 8. April 1861, død 2. Maj s. A.

4. Hertha Nyholm,

født 15. April 1865, ugift.

5. Maria Nyholm,

født 25. Oktober 1875; ugift.

Oskar Nyholms og Mathilde J. D. Koops Børn.

a) Sønner.

1. Johannes Kristoffer Nyholm

fødtes 1. Maj 1870, blev Student i 1888 med bedste Karakter og tog Aaret efter 2den Eksamen med Udmærkelse. Han var derefter i 3 Aar selsat paa Konstruktionsstuen hos Burmeister & Wain og drog, efter at have aftjent sin Værnepligt, i 1893 til Zürich for i dens berømte, polytekniske Skole at uddanne sig videre som Civil-Ingeniør. I 1895 tog han Diplomeksamens 1ste Del med Udmærkelse og i 1897 2den Del med samme Udfald. Han er nu ansat under Stadsingeniøren i Zürich ved Tunnelarbejdet under Simplon.

2. Karl Kristjan Nyholm,

født 27. December 1877, død 11. September 1878.

b) Døtre.

1. Thekla Helene Nyholm,

født 24. December 1868, død 29. Januar 1880.

2. Adelaide Mathilde Nyholm,

født 10. Januar 1872, Lærerinde; ugift.

3. Charlotte Amalie Nyholm,

født 27. December 1877, har taget Præliminærekksamen i 1895; ugift.

Vilfred Nyholms og hans 2de Hustruers Børn.

a) af 1ste Ægteskab med Karoline N. J. Bruun.

a) Sønner.

1. Holger Nyholm,

født 8. December 1874, har været opdraget hos sin Farbroder Arthur Nyholm i Skaane og lærer for Tiden Snedkerhaandværket i Ystad.

b) Døtre.

1. Gerda Nyholm,

født 22. Juli 1872, død i spæd Alder.

b) af 2det Ægteskab med Maria Vilhelmine Varberg.

Ingen Sønner og adopteret Datteren.

2. Agnes Laura Nyholm,

født 3. April 1873, gift 12. September 1895 med Postekspedient Victor Berg i Skjelskør.

Arthur Nyholms og Johanne V. M. Leths Børn.

a) Sønner.

1. Axel Leth Nyholm,

født 11. April 1866, kom i Apothekerlære, bl. a. paa Apotheket i Næstved, og blev Kand. farmaciæ nogle Aar senere. Han var en kort Tid Medudgiver af det æsthetiske Tidsskrift „Ny Jord“. Senere har han bo-

sat sig som Materialist og Købmand paa Fanø og der opført en Badevilla. Han ægtede den 10. August 1893 Dagmar Elisa Madsen, født den 10. Februar 1869, Datter af Købmand Madsen i Horsens.

b) Døtre.

1. Elna Nyholm,
født 18. Juni 1870, gift 17. Oktober 1896 med
Købmand Johan Frederik Nors i Horsens.

46.

Edgar Nyholms og Engel Margrethe
Bergs Børn.

a) Sønner.

1. Knud Nyholm,
født 13. Juni 1877, har taget Artium i 1895 og
Aaret efter 2den Eksamen, begge med bedste Ka-
rakter, og studerer nu Jura.

b) Døtre.

1. Johanne Brigitte Nyholm,
født 21. Juni 1879.

47.

Axel Valdemar Nyholms og Mathilde
F. K. Mahrts Børn.

a) Sønner.

1. Axel Valdemar Nyholm,
født 24. April 1874.

b) Døtre.

1. Henriette Kristjane Nyholm,
født 21. September 1875.

2. Vilhelmine Maria Mathilde Nyholm,
født 5. Oktober 1877.

II.

Karlebo Linjen.

48.

Karl Julius Nyholms og Emilie Guthmanns Børn.

a) Sønner. b) ingen Døtre.

1. Karl Nyholm,
født 16. Maj 1862, død 24. Maj 1863.

2. Theodor Nyholm,
født 19. September 1866, død 24. December 1869.

49.

Kristjan Frederik Nyholms og Klara A.
Mikaelsens Børn.

a) Sønner. b) ingen Døtre.

1. Anton Mikael Nyholm,
født 9. April 1885.

SYVENDE AFDELING.

Sjette Slægtled fra Jokum Nielsen.

I.

Slaglille Linjen.

A.

Nyborg Grenen.

50.

Holger K. K. H. Nyholms og Hedevig
Bruns' Børn.

a) ingen Sønner. b) Døtre.

1. Elisabeth Luise Nyholm,
født 24. Juli 1893.

51.

Jokum J. B. S. Nyholms og Anna J. Dolleriis' Børn.

a) Sønner.

1. Valdemar Dolleriis Nyholm,
født 6. Juni 1884, død 13. Juli 1888.

2. Aksel Theodor Nyholm,
født 6. Juni 1884, død 16. Juli 1888.

3. Aksel Valdemar Adrian Nyholm,
født den 2. Oktober 1888.

4. Oskar Theodor Nyholm,
født 9. Maj 1890.

b) Døtre.

1. Emilie Nyholm,
født 9. Marts 1883.

52.

Johan Busk Nyholms og Gyrithe Gundøls Børn.

a) Sønner.

1. Aage Valdemar Nyholm,
født 10. Oktober 1886, død 11. December 1887.

b) Døtre.

1. Ellen Johanne Kirstine Nyholm,
født 27. April 1885, død 28. November 1887.

2. Ellen Johanne Kirstine Nyholm,
født den 25. Maj 1888.

3. Astrid Nyholm,
født 16. December 1894.

53.

Laurids Kristjan Nyholms og Olivia
Faurschous Børn.

a) ingen Sønner. b) Døtre.

1. Klaudine Kirstine Faurschou Nyholm,
født 17. Juli 1889.

54.

Johannes Nikolaj Andreas Vilhelm Nyholm og
Octavia Laura Jensens Børn.

a) Sønner. b) ingen Døtre.

1. Erik Nyholm,
født 11. Februar 1897.

55.

Anders Gjedde Nyholms og Karla
M. E. Fogs Børn.

a) ingen Sønner. b) Døtre.

1. Karen Margrethe Nyholm,
født 25. November 1888.

56.

Lars Nikolaj Kristjan Nyholms og Kirstine
Paaschs Børn.

a) ingen Sønner. b) Døtre.

1. Else Marie Nyholm,
født den 19. April 1896.

57.

Ivar Andreas Nikolaj Nyholms og
Ingeborg Jørgensens Børn.

a) Sønner.

1. Peter Andreas Nyholm,
født 20. November 1894.

b) Døtre.

1. Eva Harriet Elisabeth Nyholm,
født 21. November 1892, død 18. Juli 1893.

58.

Holger Vilhelm Nyholms og Thora
Strandgaards Børn.

a) Sønner. b) ingen Døtre.

1. Kristjan Nyholm,
født 24. Februar 1896.

59.

Johannes Peter Nyholms og Ellen Maria
Bartschs Børn.

a) Sønner. b) ingen Døtre.

1. Paul Kristjan Edvard Nyholm,
født 27. September 1895.

60.

Ivar Kristjan Wibro Nyholms og Rigmor
Kjærs Børn.

a) Sønner.

1. Tage Nyholm,
født 9. Januar 1894.

b) Døtre.

1. Inger Nyholm,
født 2. Juni 1895.

B.

Thurebyholm Grenen.

61.

Jens Brandt Nyholms og Mette M. Maags Børn.

a) Sønner.

1. Jens Kristjan Laurids Nyholm,
født 5. Oktober 1871, død 18. Avgust 1872.

2. Anton Kaj Nyholm,
født 11. November 1878.

b) Døtre.

1. Julie Sofie Nyholm,
født 27. Avgust 1874.

62.

Julius Nikolaj Nyholms og Kirstine
K. V. Hastrups Børn.

a) Sønner.

1. Anton Jørgen Laurids Nyholm,
født 6. Januar 1879.

2. Anton Nyholm,
født 3. Oktober 1886.

3. Jens Kristjan Nyholm,
født 23. September 1887.

b) Døtre.

1. Johanne Kathinka Nyholm,
født 1. November 1877.

2. Maria Elisabeth Nyholm,
født 5. Januar 1881.

3. Olga Margrethe Nyholm,
født 3. Februar 1882.

4. Ingeborg Nyholm,
født 12. Marts 1883.

5. Julie Vilhelmine Nyholm,
født 7. Marts 1885.

63.

Axel Leth Nyholms og Dagmar Elisa
Madsens Børn.

a) ingen Sønner. b) Døtre.

1. Karen Inger Nyholm,
født den 24. Juli 1895.

II.

Karlebo Linjen.

Ingen.

TILLÆG

Nr. 1.

**Rektor Holger Nyholms Lykønskingsbrev
af 1747
til Sjællands Biskop Peder Hersleb.**

Meddelt efter Rektor Elberlings Program fra 1847 for Slagelse Skole.

Deres Eminence!

*Højædle, Højærværdige og Berømmelige Højtærede Herre,
Hr. Biskop og General-Kirkeinspektør,
Min Højgunstige Øvrighed og
Højærværdige Hr. Patron!*

Naar jeg i dette nye Aar med underdanigst taknemmelig Erindring tilbagedrager mine Tanker til Deres Eminences Højgunstige og Højpriselige Naade, ja fast mere end faderlige Affektion, som udi næstafvigte og mange andre forbigangne Aar, — ja endog fra min Skolegang af — saa ofte og saa uforskyldt er mig naadigst bevist, da finder jeg mig i dybeste Underdanighed til Døden forbunden, ej aleneste uafladelig Taksigelse for Deres Eminence underdanigst at nedlægge, men med og til dette nye Aar i al underdanig Devotion at gratulere og med himmeltrængende Bønner at anraabe den allerhøjeste Gud, som er Tidens og Aarenes Herre, at Han til Guds Kirkes, Skolens og Landets

store Gavn vil med Aar, tage fra mine Aar, rigelig forøge Aar og Livstid for Deres Eminence og i dette nye Aar med mange flere paafølgende rigelig benaade og lyksaliggøre Deres Højædle Højærværdighed med alle Velsignelser og Lyksaligheder, fornemmelig med en forønskelig Restitution samt bestandigt og langvarigt Helbred til en højtvelsignet Alderdom, paa det Guds Kirke aldrig maa savne en saa omhyggelig Fader og jeg saa Højgunstig og umistelig en Patron. Den samme al barmhjertige og formaaende Gud bestandig krone og uafsladelig velsigne og under sin Naades højre Haand Dag for Dag og Nat for Nat naadigst medinddrage den Højædle, Velbaarne og Højnaadige Fru Bispinde samt de Højædle og dydfuldkomne Børn med den ganske Højadelige Familie, at de alle daglig maa være som et Indsegl paa Guds Hjærte og en Øjsten i hans Øje; ja med alle Velsignelser og Lyksaligheder i dette Aar og utallige paafølgende benaades og lyksaliggøres saa fuldkomment som i denne ufuldkomne Verden kan ventes. Hvilket hjærteelig og uafsladelig ønskes i dybeste Underdanighed af mig, som til Deres Eminences Højnaadige Affektion, kontinuerende Favør og Højtformaaende Protektion underdanigst rekommanderer i det nye Aar den mig anbetroede Skole saa og mig selv, som holder mig for den allerstørste Ære med al underdanig Veneration min Livstid at forblive

*Deres Eminences og Højnaadige Hr. Patrons
allerydmygste Klient
og underdanigste Tjener Holger Nyholm.*

Slagelse, den 5. Januar 1743.

Brevets Udskrift lyder:

*Deres Eminence,
Højædle, Højærværdige og Berømmelige Høj lærde Herre,
Hr. Magister Peder Hersleb,
Biskop over Sjællands Stift og General-Kirkeinspektør,
underdanigst, Kjøbenhavn.*

Elberling tilføjer, at Brevet er skrevet meget sir-
ligt paa stort Papir og har været forsegleet; men
om hvorvidt det nogensinde har været afsendt, el-
ler om hvad der, hvis dette har været Tilfældet,
har foranlediget, at det er vendt tilbage til Slagelse,
derom forlyder intet.

Nr. 2.

Meddelelser
om den ældre Schrøderske Slægt.

Da Else Brigitte Schrøder i sit Ægteskab med Sognepræst Kristoffer Nyholm i Slaglille blev Stammermoder til hele den ældre og paa langt nær den talrigste Hovedlinje af Familien, antager jeg, at nogle Efterretninger om hendes Slægtforhold ikke ville savne Interesse for hendes Efterkommere, idet jeg iøvrigt henviser til Gjessings „Jubellærere“ II, 1ste Bind, S. 220 o. fl., hvorfra den følgende Fremstilling i det væsentlige hidrører.

Den ældre Schrøderske Slægt stammer fra Sønderjylland. Else's Faders, Professor Schrøders Oldefader, havde været en velhavende Borger og Raadmand i Haderslev. Dennes Søn Hans døde som Præst i Fakse i Aaret 1650, og her fødtes Sønnen Johannes 11 Uger efter sin Faders Død, ligesom han ogsaa her voksede op, idet hans Moder, hvad den Gang næsten hørte til Dagens Orden, ægtede Eftermanden i Embedet, Magister Hans Rastrup. I sit 11te Aar sattes han i Herlufsholms

Skole, men kom dog snart, paa Grund af svage-
ligt Helbred, tilbage til Hjemmet. Her døde hans
Moder i 1669, og Natten før hendes Begravelse
brændte Præstegaarden, Løsøret og mange Kost-
barheder fortæredes, og selve Ligkisten, i hvilket
den Afdøde var henlagt, gik op i Luerne, saa at
Moderens Lig kun med Møje reddedes. Det næste
Aar døde Stedfaderen, og den unge Johannes, der
ikke savnede Midler, rejste nu, efter dog først at
have taget theologisk Attestats, uden Lands i flere
Aar.

Ved sin Tilbagekomst fik han hurtig gejstlig Be-
fordring og døde som Præst ved Marie-Kirken i
Helsingør, i hvis Kirkes Kapel hans Portræt skal
findes, i Aaret 1711 under den forfærdelige Pest,
som da rasede her og i København.¹⁾ Han havde
omtrent en Snes Aar tidligere ægtet Sofie Rosen-
mejer, om hvis Slægt straks nedenfor, og fejret sit
Bryllup med stor Pragt hos Hans Nansen den
Yngre, der var gift med Brudens Moster. Johan-
nes Schrøder skildres som en uforfærdet og modig
Mand. Da han saaledes en Gang skarpt havde
irretesat et Medlem af Menigheden, der skammelig
havde mishandlet sin Hustru, blev han faa Dage
efter paa et afsides Sted overfalden af Volds-
manden, der satte ham en skarpsleben Dolk for
Brystet med de Ord: „Saa Præst! hvad kan jeg
nu gøre ved Dig?“ „Kun hvad Gud vil“, var
Schrøders rolige Svar, og dette Svar afvæbnede i
den Grad hans Modstander, at han ikke blot fjer-

---

¹⁾ Se om denne Pest i Mansas Afhandling i Historisk
Tidsskrift I, 1ste Bd. Side 356 og flgd.

nede sig med uforrettet Sag, men senere indfandt sig i Præstens Hjem med Bøn om Tilgivelse for sit Forhold. Schrøder skræmmedes ej heller af Pestens Rædsler for Sygebesøg i Menigheden og Omsorg for de Fattige, hvis Nød under Sygdommen var ubeskrivelig stor, og under den skaanske Krig (1709—11) var hans Hus Tilflugtssted for mange Skaaninger, der maatte flygte, fordi de havde bevaret Kærligheden til deres tidligere Fædreland.

Professor Schrøder, der, ligesom sin Fader, hed Johannes, fødtes i Helsingør den 4. Februar 1696.

Hans Moder hed, som alt nævnt, Sofie Rosenmejer og var en Datter af Ejeren af Lystrup og Thotterupholm (nu Rosenlund) paa Sjælland, Karl Rosenmejer, hvis Fader Henrik Hansen til Belønning, fordi han havde ydet Regeringen et Laan paa 140,000 Rdlr. under den forudgaaende Svenskekrig, af Frederik III adledes under Navnet Rosenmejer og som Vaabenskjold 3 Roser med en Le over. Selv var Karl Rosenmejer gift med Anna Pedersdatter, hvis Fader atter var den for sin Kækhed under Kjøbenhavns Belejring bekendte Borgmester Peder Pedersen¹⁾ født i Horsens 1608, død 1669 som Assessor i Højesteret. I deres Ægte-

---

¹⁾ Af hans øvrige Døtre blev Elisabeth gift med den ovennævnte Præsident Hans Nansen den yngre, hvis Søster var gift med Griffenfeldt; Sofie med Raadmand i Nyborg Peder Lerche, hvis Slægts Epitafium endnu forefindes i St. Gertruds Kapel ved Nyborg Kirke, adlet af Kristjan V'te, Stamfader til Greverne Lerche, Mette gift med Biskop Randolph i Bergen og Else, gift med Biskop Brochmand i Kristjania, senere i København.

skab havde de, foruden den nysnævnte Sofie, 2de andre Døtre: Else, gift med den myndige Biskop Deichmann i Kristjania, der spillede en saa stor Rolle under Frederik IV, men straks i højeste Unaade afskedigedes af Kristjan VI ved dennes Tronbestigelse, og som døde Aaret efter 1731, og Mette, gift med Biskoppens Broder Dr. med. Deichmann i Odense.

Ligesom sin Fader og Farfader rejste Johannes Schröder flere Aar i fremmede Lande for egen Regning. Efter at være hjemvendt tog han theologisk Attestats med Laudabilis og drog 1720 op til Kristjania, hvor han fandt en venlig Modtagelse i sin Mostermands, den meget formaaende Biskop Deichmanns Hus, og i et Par Aar havde en meget betroet Stilling som Biskoppens Privatsekretær. Han længtes dog efter selvstændig Virksomhed og allerede 1722 udnævntes han til Rektor i Frederikshald, hvis Skole var „uden Lokale, Lærere og Lønninger“, tildels som Følge af den Forstyrrelse Krigen med Karl XII havde fremkaldt. Men det lykkedes Schröder, som jo selv var en ret formuende Mand, efterhaanden at bringe Skolen, som han begyndte med 7 Disciple, paa Fode igen. Den 4. Oktbr.¹⁾ 1724 indgik han Ægteskab med Gunhilde Pedersdatter Bøndike, født 1702, hvis Fader tappert havde deltaget i Forsvaret af Frederikshald²⁾, og hvis

---

1) Efter anden Angivelse den 24. November.

2) Efter hvad der meddeles i Haldensia 1ste Hefte Side 48 hed Professor Schrøders Hustrus Fader Peder Pedersen og var en Søn af Peder Jensen, der var Forvalter paa Bygholm, men havde bosat sig i Frederikshald. Her ægtede han 1700 Anna Bendick, Datter af

Broder var bleven Chef for en stor og anset Veksellerforretning i London. I Aaret 1726 tog han Magistergraden og i 1730 kaldtes han til Rektor i Frederiksborg.¹⁾ Paa Rejsen ned til Danmark, om Bord i Skibet, fødtes Datteren Else Brigitte.

I Frederiksborg udfoldede Rektor Schrøder en overordentlig betydelig og velsignelsesrig Virksomhed. „Hans Indsigter i Filosofi, Theologi og Filologi og hans Embeds Nidkærhed, hedder det hos Gjessing, skaffede ham de Lærdes fortrolige Venskab, de Stores, endog Kongens Raadførsel og Agtelse og uudtømmelig Tilgang af Disciple, alle Menneskers Kærlighed og selv hans Misunderes Æresfrygt“. Han underviste i en lang Aarrække fra Kl. 5 Morgen til Kl. 8 Aften med de nødvendige Afbrydelser til Maaltiderne, dels i selve Skolen, dels privat. Barskhed, Strenghed og Riset vare ham personlig modbydelige. Videnskabsmænd fra nær og fjern kappedes om hans Venskab. Den lærde Gram raadførte sig hyppig med ham om Kronprindsens (Frederik V) Opdragelse; Holberg nævner ham med Tak i sin Danmarks Historie

---

en Købmand Bendick fra Hamborg og Gunhild Lauridsdatter. — Peder Pedersen var blandt de første til at stikke Ild paa sine Gaarde ved Svenskerne's Komme. Han var en formuende Mand og hans Hus blev i 1715 takseret til 950 Rdlr.; men han led, som naturligt, betydelige Tab ved Krigen.

¹⁾ I „Haldensia“ Bidrag til Frederikshalds Historie 1ste Hefte S. 52 navngives forskellige Elever, som fulgte med til Frederiksborg for fremdeles at nyde godt af Schrøders Undervisning.

(III Tome, S. 415 Anm.) Zwergius, den bekendte, lærde Præst i Slangerup, lod intet trykke, uden at Schröder først havde gennemlæst det. Han har fremdeles forfattet alle Noterne til Hoffmanns Fundatssamling for Frederiksborg Amts Vedkommende, og han ejede et stort Bibliothek, hvortil han med største Liberalitet aabnede Alle, som ønskede det, Adgang.¹⁾

Den 22. Oktober 1756 kreeredes han uden Ansøgning til Professor i Filosofi ved Københavns Universitet (Ærestitel)²⁾, men 10 Aar senere den 20. Juni 1766 tog han 70 Aar gammel sin Afsked som Rektor, efter at have dimitteret ialt 392 Disciple, hvoraf mange havde opnaaet fremragende Stillinger i Staten eller som Videnskabsmænd. Sin trofaste Hustru havde han allerede mistet den 9. November 1747.

Han afgik med sin fulde Løn, Kostpenge og Brændedeputat og bosatte sig i Slaglille, hvor hans Søn Kristoffer, gift med Hedevig Sofie Spærck fra Frederiksborg, i 1768 afløste hans Svigersøn Kristoffer Nyholm. I Slaglille, hvor tillige en af hans Sønner (Johannes?) var bleven Skoleholder, tilbragte han en rolig Alderdom, modtog ofte Besøg fra Lærerne ved det nærliggende Sorø Akademi,

---

¹⁾ Nyerup (Danmark og Norges Tilstand III, S. 158) omtaler ham som „den berømte Mag. Schröder“. Han beretter, at han allerede i 1716 var bleven Hører ved Skolen i Helsingør.

²⁾ Som Oprejsning formentlig, fordi han ej var bleven Domprovst i Roskilde, hvilket Embede havde været stillet ham i Udsigt, jvfr. Worms Leksikon over lærde Mænd IV, Side 354 og flgd.

som gerne søgte Omgang med den lærde og interessante, gamle Mand, og døde den 16. Maj 1774 i sin Alders 79de Aar, baaren til Graven af de omboende Degne og Skoleholdere, der næsten alle i sin Tid havde været hans Disciple. Hans Epitafium fandtes tidligere i Slaglille Kirke, hvor han blev nedsat. Han efterlod 4 Sønner og 2 Døtre; 5 Børn vare døde forinden i en ung Alder, af hvilke det ældste begravedes i Frederikshalds Kirkegaard.¹⁾

Af særlige, af ham udgivne Skrifter skal nævnes „Frederikshalds Beskrivelse“ 1727 og „Tale ved Immanuel Kirkens Indvielse i Frederikshald, 1729“, holdt af Biskop Deichmann, samt „Dissertatio de pönitentia infantum“, Wittenberg 1719, foruden en Del spredte latinske Afhandlinger.

Hans Valgsprog var „nil non mortale tenemus, pectoris exceptis ingenique bonis“. — Ovid. —

---

¹⁾ Sønnen Kristoffer blev senere forflyttet til St. Olafs Kirken i Helsingør og blev i Aaret 1800 Provst i Ringsted, hvor han døde 1813. Han har udgivet flere Prædikener, af hvilke bl. a. en Ligtale over Professor Pontoppidan og Hustru blev trykt uden hans Vidende og Vilje; se om ham „Musæum for 1893“ 1ste Halvbd. S. 237.

Nr. 3.

Nogle Oplysninger ¹⁾
om den wüرنfeldtske Familie.

Det er forholdsvis kun faa Data, det hidtil er lykkedes mig at tilvejebringe om denne Familie, der efter Navnet at dømme er af tysk Oprindelse, og som i Midten af det 18. Aarhundrede har været bosat i og omkring Sæby, i hvis Nærhed ogsaa Herregaarden „Leerbæk“ er beliggende.

Om denne gamle Gaard hedder det i Pontoppidans Atlas, V, Side 362, at den har en „saare fornøjelig Situation en Fjerdingvej fra Kattegat og omgiven af Skov“, og at under samme hører ogsaa Skaarupgaard i Tolne Sogn, til hvilket sidste saa vel som til Elling Sogn Gaardens Ejer havde jus patronatus. I det 15. Aarhundrede angives Gaarden at have været i Gyldenstjernes Besiddelse; senere fra 1640 nævnes Familien Rodstén i flere Slægtled som Ejere indtil 1701, da den ved

---

¹⁾ Disse skyldes for en Del Proprietær L. K. Nyholm til Ellinggaard, Premierlieutenant V. Nyholm og Direktør S. Elvius.

Arv kom til Arnfelderne, af hvilke Kancelliraad Hans Lorentz Arnfeld atter i Aaret 1760 solgte den til Kancelliraad Niels Sørensen Würnfeldt.

Han var født 1682 og gift med Ida Maria Sessel, født 1693, havde i dette sit Ægteskab 8 Børn, og døde i Slutningen af Marts 1762, hvorefter han den 5. April blev nedsat i Sæby Kirke. Hans Hustru overlevede ham indtil 5. Januar 1774.

Om Børnene, der her anføres efter deres Aldersorden, har følgende været at erfare:

1. Herman Otto Würnfeldt, født 1720, død 7. Decbr. 1771, var Konsumtionsforpagter i Sæby og gift med Ida Sofie v. Unger, Søster til Infanterikaptajn i Bergen Hans Wulf v. Unger; hun skal være død den 25. Januar 1776, i sit 67de Aar.

2. Johan Kristjan Würnfeldt, født i Marts 1721, død 9. Oktober 1762 i sit 42de Aar, skal ligeledes have været Konsumtionsforpagter, maaske i Kompagni med Broderen.

3. Frederik Würnfeldt, født 11. Juni 1722, der en Tidlang havde haft en Handelsforretning i Sæby, blev efter Faderens Død Ejer af Leerbæk Gaard og Gods og havde samtidig Dronninglund i Forpagtning. I Aaret 1757 ægtede han Karen Sørensdatter¹⁾ og havde i dette Ægteskab, efter

---

¹⁾ Efter Wibergs dansk Præstehistorie (Lengnick) angives hans Hustrus Navn at have været Rebekka Kristensdatter

Epitafies 10 Børn, alle Døtre, som nedenfor skulle blive anførte. Han døde paa Leerbæk den 27. August 1769 og blev begravet den 5. September næstefter. I Elling Kirke blev der opsat et prægtigt Epitafium over ham, i hvilket han efter Dattidens Skik roses for alle mulige Dyder og gode Egenskaber. (Se næste Side.)

I „jydske Efterretninger“ for 1769 (Nr. 44) bekendtgøres af Stiftsbefalingsmanden for Aalborg Stift som Skifteforvalter i Boet, at Leerbæk med underliggende, tiendefri men upriviligerede Sædegaard Skaarupgaard 6. Marts 1770 skal stilles til offentlig Avktion, og i samme Efterretninger for 1770 (Nr. 11), hedder det, at Leerbæk Hovedgaard med tilhørende Bøndergaarde er blevet bortsolgt til

4. Jacob Severin Würnfeldt, den fjerde af Kancelliraad Niels Sørensen Würnfeldts Sønner for 34,470 Rdlr. Denne, om hvis Fødselsaar Oplysning mangler, anføres i 1766 som Ejer af Gaarden „Skoven“ i Elling Sogn og i 1769 som ejende

---

Speitzer, en Søster til den lidet fordelagtig bekendte Mads Speitzer, og det tilføjes, at hun efter Würnfeldts Død ægtede Sognepræsten for Horne og Asdal Kristjan Nielsen Römer den 20de Juni 1770. Dette er imidlertid ubetinget en Fejltagelse. Efter vedkommende Kirkebogs Udvisende blev Frederik Würnfeldt Nyholm, Søn af Beate W. og Sognepræst Kristoffer Nyholm, døbt i Sæby i Aaret 1780, og blandt Fadderne nævnes udtrykkelig Mormoderen Karen Sørensdatter, salig Frederik Würnfeldts Efterleverske. Maa-ske har Rebekka Speitzer været Enke efter den ovenanførte i 1762 afdøde Johan Kristjan Würnfeldt, eller, hvad dog af Hensyn til Sørgeaaret næppe er rimeligt, den i 1770 afdøde Jakob Severin Würnfeldt.

Staae her du Steen til Kierken falder,
og til dens Muure brydes ned!
Fortæl hver Slægt! Fortæl hver Alder!
Hr. Würnfelds Oprigtighed!

Siig at Han elskte Gud, Hans Næste,
Hans Slægt den arme, dette Sted!
Ja siig at denne Kierkes Bedste
Var just Hans sidste Øyemed!

Siig at du ey just Kierken pryder
Og derfor her alleene staaer!
Men siig at Du befaler, byder:
At hver Mand i Hans Fodspoer gaaer!

LYKKE, FORSTAND, NAADE,

Alle trende samlede, retskaffent brugte, aldrig tabte,

GJORDTE
DEN VELÆDLE

HR. FRIDERIC WÜRNFIELD

Til Leerbech og Schaarupgaard,

LYKKELIG, ÆRVÆRDIG, SALIG.

FRA HANS FØDSELS DAG DEN 11TE JUNY 1722
TIL HANS DØDS DAG DEN 27DE AUGUSTI 1769.

LYKKEN

Vægrede Ham intet: den undte: den gav: den uddeelede til Ham rigelig af sit Gode:

10 elskværdige Børn: en tornemme Slægt:
Oprigtige Venner: et fromt Hierte: et velsignet Helbred:
Timelig Formue: Velsignelse af Hans Arbejde:
Derfor var Han lykkelig.

FORSTANDEN

Gjorde Ham værdig til Lykken og dens Gaver: Dem Han brugte og aldrig Misbrugte:
Derfor var han Ærværdig.

NAADEN

Gav Lykken sin Glands: Forstanden sit Lys: Han var, som Solen: disse som Maanen:
Naaden værdigede ham den Ære at være Guds Ven, hvor Villie han gjorde:
Jesu Efterfølgere, hvis Kors han bar: Himlens Borger, hvis Glæde han nyder:
Derfor var og blev vor Lykkelige Salig: vor Ærværdige Ærefuld:
I Tid: i Død: i Evighed.

Kort:

LYKKE, FORSTAND, NAADE

Gjorde ham æret og elsket i Livet, velsignet, takket og savnet i Døden;
Slægtninger, Venner, Fattige, ja enhver Redelig sørger og spørger med Veemodighed:
Hvor er vor? Hvor blev vor? vor?

FRIDERIC WÜRNFIELD.

Asken svarer af sin Æske: Støvet i sin Muld; Siælen fra sin Herlighed:

I faae mig igjen, hvis I leve mit Liv og døe min Død:

DER ER

DEN RETFÆRDIGES DØD.

Haab derom kan, skal og bør lindre Eders Bittre Bedrøvelse.

Skaarupgaard; men hans Besiddelse af Leerbæk har i hvert Fald været meget kortvarig; thi i „jydske Efterretninger“ for 1770 (Nr. 28) den 13. Juli indkaldes Kreditorer og Debitorer til at melde sig hos hans Enke i Sæby senest til 18. September næsteftter — naar han er død anføres ikke, — og den 10. Juni 1774 gik Gaarden ved Avktion helt ud af Würnfeldternes Eje.

5. Søren Würnfeldt var først Landfoged paa Læssø og blev senere By- og Herredsskriver i Thisted. Hans Datter Anna Maria Elisabeth, født 21. August 1757, blev i Aaret 1785 gift med Emanuel Blom, født 20. Maj 1747, Søn af Købmand Gustavus Blom i Holmsbo, som efter at være avanceret fra Korporal ved de søndenfjeldske Dragoner til Major, i 1785 blev Amtsforvalter i Ribe Amt, 1803 Amtmand i Hjørring og 1813 Stiftamtmand i Viborg, hvor han efter at have taget sin Afsked, døde i 1825. Sin første Hustru mistede han den 28. Maj 1795, hvorefter han i 1798 ægtede Charlotte Kristjane Arenstorff, Datter af Etatsraad Arenstorff til Overgaard og Albertine f. Benzon. Hun overlevede ham indtil 1836. (Se Thaarup „Fædrelandske Nekrologer“ 1821—1826, Side 436 og flgd. og „Personalhistorisk Tidsskrift“ IV Bind.

6. Brigitte Ottonia Würnfeldt blev 1758 gift med Søren Anker Nikolaj Munch, Sognepræst for Kornum, Løgsted og Løgstør, født 30. November 1716, død 13. December 1787.

7. Kathrine Marie Würnfeldt, født i Sæby den 24. Oktober 1731, død paa Leerbæk den 19.

November 1762. Hun var den 22. September s. A. bleven gift med Toldforvalter i Skagen og Sæby, Feder Kristjan Ferslev. Hun blev begravet i Elling Kirke og et Epitafium over hende opsat af hendes Mand sammesteds, hvor det endnu forefindes.¹⁾

---

¹⁾ I dets naive Helhed lyder Epitafiets Indskrift saaledes:

Herunder hviler Støvet af den velædle, nu salige Madame Kathrine Marie Ferslew født Würnfeld.

En værdig Datter af velædle og velbyrdige Forældre, salig Hr. Kancelliraad Niels Sørensen til Leerbæk og Skaarupgaard og Fru Ida Maria Sessel, en trofast Ægtefælle af mig Feder Kristjan Ferslew, Tolder og Konsumtionsforpagter udi Fladstrand.

En Maria i Gudsfrygt, en Martha i Huslighed, en Ruth i al Veldædighed.

Hendes anselige Fødsel skete i Sæby den 24. Okbr. 1731. Hendes priselige Liv endte hun paa Leerbæk ved en rolig Død den 19de Novbr. 1762,

saaledes at

Ærefrygt for Gud, Trofasthed mod sin Ægtefælle, Lydighed mod Forældrene, Kærlighed til Søskenene, Oprigtighed mod Alle, Medlidenhed med de Fattige

har efterladt hende

et udødeligt Æresminde

paa Jorden og forskaffet hende uendelig Glæde og Ære i Himlen, som Du Vandringsmand skal altid attraa og bestandig begære.

Du var min Kone mig saakær,
At jeg Dig kunde ej for-
glemme;

Derfor skal Kirkens Mur
Dit Navn bestandig gemme.

Dit Navn skal derfor altid
staa

Udi mit Hjerte præntet:
Indtil jeg engang blive maa
Til Dig af Herren hentet.

Feder Kristjan Ferslew.

8. Nikolaj Severin Wüرنfeldt, født 29. Maj 1735 i Sæby, om hvem iøvrigt intet kendes.

Jeg kommer herefter til Børnene i Frederik Wüرنfeldts og Karen Sørendatters Ægteskab:

a) Eufemia Idea Wüرنfeldt, døbt 18. September 1757 i Børghum Kirke, blev gift med Købman Peder Spliid af Randers og døde den 25. Maj 1835 i Bjerregrav Præstegaard.

b. Fakunda Severine Wüرنfeldt, født 1758, ægtede 24. Oktober 1794 i Randers Sognepræst for Store Magleby, Frederik Karl Schmitto, født 26. September 1757, død 30. Avgust 1833. Selv døde hun allerede i Slutningen af Februar 1796 (begraven 1. Marts s. A.)

c) Beate Jakobine Wüرنfeldt, gift med Sognepræst Kristoffer Nyholm. (Se foran i Stamtavlen).

d) Florenzia Nikolaja Wüرنfeldt, døbt 30. April 1761, gift med Tormond i Ribe (anført som levende af Pension i Ribe Domsogns Kirkebog for 1834.

e) Semine Brigitta Wüرنfeldt, født 4. November 1764, død 4 Uger gammel og jordet paa Elling Kirkegaard.

f) Sostrata Kathrine Wüرنfeldt, født 1763.

g) Mordette Brigitta Wüرنfeldt, født 1766,
død 27. Juni s. A., 5 Maaneder gammel.

Flere Børn kendes ikke, skøndt Epitafiet taler
om 10 elskværdige Børn.

Nr. 4.

Vore Fædres Tarvelighed.

Et Tidsbillede

fra Perioden 1815—1825 fra Landet i Danmark.¹⁾

Den her skildrede Familie, der nød megen Anseelse, og hvis gæstfri Hjem søgtes af mange efter Tidens Lejlighed, levede i Forpagter- eller Forvalterboligen til en stor Herregaard i det sydlige Sjælland (Thurebyholm). Hovedbygningen stod i gammeldags Pragt altid rede til det grevelige (moltkeske) Herskabs Brug, men blev sjælden benyttet. Familiens Bopæl bestod af et langt, men noget smalt Hus, umiddelbart ved Avlsbygningerne, saa at man havde alle Ytringerne af den store landlige Virksomhed umiddelbart for Øje. Dagligstuen, der tillige var Spisestue, Selskabsværelse og Lokale for Strygning, Spinding og alle andre huslige Idræt, som Husmoderen og de voksne Døtre

---

¹⁾ Optaget som Feuilleton i „Berlingske Tidende“ for 1869, kort efter Etatsraad Nyholms Død. Den var trykt anonymt. Det er Livet paa Thurebyholm i den nævnte Periode, som skildres.

selv udførte, var temmelig stor og havde Vinduer til Gaarden imod Vest. Ved Siden af den, men mod Øst, laa Sovekammeret, som var mindre, og hvortil ingen anden Adgang havdes end gennem Dagligstuen. Alle Værelserne havde hvide kalkede Vægge, som hver Sommer maatte hvidtes op paa ny, og paa Gulvene blev der strøt Sand. Bohavet i Dagligstuen udgjordes af et bornholmsk Stueuhr, en Birketræs Kommode med Marmorplade, et langt Spejl mellem Vinduerne, et rødmalet Fyrretræs Hjørneskab — kaldet „Skænk“, 3: Buffet — et Birketræs Chatol, en gammel Lænestol ved Kakkelovnen, en Egetræs Sofa med herlige Krølhaarspuder, betrukne med hjemmegjort Hvergarn, et malet Fyrretræs Bord foran Sofaen og nogle Bøgetræs Stole med Hvergarns Overtræk. Den eneste Dekoration var nogle faa Kobberstik og nogle gamle, smaa Glasmalerier, sammenkøbte paa Avktioner.

Umiddelbart ved Stuen laa Køkkenet med Spisekammer, Fadebur o. s. v. Deraf fulgte rigtignok, at man ofte i Stuen kunde høre Stegen og Brasen fra Skorstenen og lugte Maden, før den kom paa Bordet, men det forargede ingen. Paa den anden Side af hine Økonomirum laa „Skolen“, hvor Huslæreren regerede med de Børn, han havde under sig samt hans og Sønnernes Sovekammer. Endnu længere borte mod Nord havde Husfaderen Arbejdskontor. Imod Syd kom man fra Dagligstuen gennem en Gang til den saakaldte Sal, der laa ganske for sig selv og kun benyttedes ved særdeles højtidelige Lejligheder, og hvis snehvide Gulv derfor kun betraadtes med stor Varsomhed uden-

for disse, medens Møblerne vare dækkede med hvide Overtræk. Ved Siden af Salen var der et Par Gæsteværelser, som ikke saa sjælden vare i Brug, og paa en stor, lys Kvist over Dagligstuen fandtes Døtrene Værelser.

Husordenen var følgende. Man stod tidlig op, drak The, som for Børnenes Vedkommende bestod i en Paagyldelse, heldt over haardtbagte Rugtvebakker, en Opfindelse fra Kontinentalspærringens Tid. Derefter gik hver især til sit Arbejde, og de mindre Børn til Skolen. Senere fik man lidt Frokost, som oftest skaaret Smørbrød, og omtrent Kl. 1 eller lidt før holdtes Middag. Hver Dag havde sin bestemte Kost af 2de faste Retter, hvori dog Aarstiden, Slagting og desl. kunde gøre nogen Forandring. Men altid var det kun landlige Retter, Frembringelser fra Gaarden selv; Brødet hjemmebagt, Øllet hjemmebrygget o. s. fr. Ved Middagstid blev et stort Fløjbord slæbt ind fra Gangen og slaaet op med saa mange Fløje, som der behøvedes. Der samledes saa hele Familien, Huslæreren eller Lærerinden, eftersom det mandlige eller kvindelige Køn var talrigst blandt de skolesøgende Børn, Avlsfuldmægtigen, Mejerijomfruen, og hvo der ellers kunde være til Huse eller som Gæst tilstede. Bordet var lagt med rent og godt, men simpelt hjemmevirket Dækketøj, Porcellænet var meget tarveligt, Skeerne rigtignok Sølv, men Gaflerne af Staal. Der blev kun drukket Øl, undtagen ved festlige Lejligheder, og Øllet blev skænket i 3 Sølvbægere, et for Husfaderen, et for de Voksne ved Bordet og et for Børnene. Kun for fremmede Gæster blev der sat Glas. Under Bordet opholdt der

sig gerne et Par Yndlingshunde, som af og til fik et Ben kastet ned til sig.

Efter Maaltidet, under hvilket der sædvanlig var en ret livlig Underholdning, men med bestandigt Hensyn til ikke at forstyrre Husfaderen i hans Samtaler, forlod alle Stuen, Bordet blev afdækket og bragt ud, Vinduerne aabnedes, Gulvet fejedes og Kaffebordet beredtes. Dette var meget tarvelig besat og Børnene tog ikke Del i dets Herligheder. Senere hen drak man The (eller Brødvand) og omtrent Kl. 8 spistes der til Aften, sædvanligvis kolde Retter. Imellem Middag og Kaffen spadserede man, naar Vejret tillod det. Senere kom Børnene atter lidt i Skole; de voksne Døtre samledes ved deres Spinderokke, Garnvinderne, Sytøj eller anden Haandgærning, altid i Dagligstuen, som foran berørt. Der blev ogsaa af og til spillet Kort, en og anden læste lidt, naar han fik en Plads, hvor han kunde se; thi der brændte kun 2 Talglys i Stuen. Andre passiarede og enkelte tog sig vel og efter Lejlighed en liden Lur i Kakkellovnskrogen. Om Sommeren tilbragtes Tiden naturligvis hyppigere i det fri; men de mindre Børn kom stedse tidlig til Sengs.

Naar der var Fremmede, blev der gjort de Forandringer, som Omstændighederne medførte. Men de bestod væsentlig kun i én Ret mere paa Bordet, et Glas Rødvin eller gammel hvid Vin, og om Aftenen Punch og nogle flere Lys i Stuen. Videre blev Traktementet ikke drevet, men der var altid Evne og Vilje til at række en hjælpsom Haand til dem, som trængte, og hvis Trang og Værdighed

man kendte. Dette var særlig Husmoderens Fag. Ved ganske særdeles Lejligheder, naar Salen blev aabnet og Overtrækkene aftagne, forøgedes Glandsen end mere, og der blev da hyppig traadt en Dands efter en Bondeviolin, uden at Flertallet af de dandsende nogensinde havde set en Dandselærer. Men den Gang var man tilfreds med lidt, og Tilfredsheden kom fra et arbejdsomt Liv og et nøjsomt Sind. Allerede Afbrydelsen af det daglige, stille Arbejdsliv var en Forfriskning, og man kendte hverken til Koncerter, Komedier, Baller eller andet Nutidens altfor vidtbredte Morskab. Et Marked i den nærmeste Købstad var allerede en stor Fest.

I Klædedragten herskede den samme Tarvelighed som i Levemaaden. Selv Husfaderen bar i Hjemmet næsten altid Klæder af hjemmespundne Stoffer, Sønnerne, for saa vidt de vare i Hjemmet, ligeledes. Moderen og Døtrene gik om Vinteren i selvspundet Hvergarn, om Sommeren i selvspundet Lærred, fint og godt, men af egen Avl og eget Spind. En Lap paa Drengens Klæder var ingen Skam, men et ustoppet Hul blev ikke taalt.

De voksne Døtre tog Del i al mulig Hussysssel, som passede for deres Kræfter. De syede deres egne Klæder og det Linned, Familien brugte. De strøg, vadskede, kartede Uld og Bomuld, hjalp til ved Køkkenets og Spisekammerets Gærning, ved Slagtning, Hunlepilling, Hørbrydning o. s. v., saa at de i sin Tid have kunnet forlade deres Hjem som kyndige og dygtige Husmødre, men rigtignok uden at kunne tale Fransk eller spille paa Klaver.

De fandt alligevel hæderlige Ægtefæller. Sønnerne blev alle praktiske, brugbare Mænd i forskellige Stillinger. Af 15 Børn, som naaede Skelsaar og Alder, mislykkedes ikke et eneste! Det var Frugten af den Tids Tarvelighed og Husflid!

Nr. 5.

Oplysninger om nogle Familier, som have
optaget Navnet „Nyholm“

uden at nedstamme fra Jokum Nielsen
eller hans Afkom.

Gennem velvillig Meddelelse fra det genealogiske Instituts Direktør
Cand. S. Elvius er der givet mig Oplysning om 3de saadanne Familier.

A.

1. Hans Pedersen, Besidder af „Nyholme-
gaard“ (Vejstrup ved Svendborg), blev i daglig
Tale kaldt Hans Nyholm efter Gaarden og lod
af denne Grund sine Børn døbe med Navnet Ny-
holm.

2. Dennes Søn var Snedker, fødtes 5. No-
vember 1811 paa Høje Mark, Lunde Sogn ved
Svendborg, og døbtes Hans Pedersen Nyholm.
Han viedes i Sørup Kirke 1838 til Maren Pouls-
datter, født 17. Maj 1817 i Sørup ved Svendborg,
og døde 10. Oktober 1862, hvorimod Hustruen
lever endnu (1896).

3. Dennes Søn er atter Peder Nyholm, født i Vejstrup den 27. Maj 1825, viet i Frangst Kirke til Frederikke Sofie Madsen, født 7. Marts 1844 i Frangst Sogn. Han kom som ungt Menneske til Slesvig for at uddanne sig til Lærer, men fordreves 1864, lærte derefter Landvæsen og aftjente sin Værnepligt fra 1868—70 ved 2det Dragonregiment, hvor han avancerede til Korporal. Fra 1870—75 var han Forvalter paa Lundsgaard ved Kerteminde, derefter en kort Tid Detailhandler i København og blev 1879 Postbud i København.

4. I sit Ægteskab har han, foruden 2de Børn døde i spæd Alder, følgende Børn:

a) Mads Hans Peder Nyholm, født i København den 20. Januar 1876, Seminarieelev i København.

b) Johannes Juul Nyholm, født 12. Februar 1879, Kontorist i København.

c) Rigmor Anna Maria Julie Nyholm, født 30. Avgust 1882.

B.

1. Rasmus Juul Hansen Nyholm, født 14. December 1838 i Vejstrup paa Fyen, viedes 10. Avgust 1866 i Fraugde Kirke til Kirstine Hansen, født 12. Februar 1839 i Højby (Fyen). Han døde 28. Juni 1876 som Skolelærer i Sønder Højrup Skole (Fyen).

2. Dennes Søn Knud Hans Peder Juul Nyholm blev født den 25. Juni 1867 i Sønder Hoyerup. Han tog Artium i 1889 med 2den Karakter, 2den Eksamen i 1890 med Laud og theologisk Attestats i 1895 med Haud I. gr. Han holder af og til offentlige Foredrag, men søger iøvrigt præstelig Befordring. Ugift.

C. 1)

1. Poul Kristjan Hansen Nyholm, født 13. December 1840 paa Vejstrup Mark i Svendborg Amt. Han blev Kommuelærer i Horsens og viedes i Birkende Kirke den 31. Marts 1863 til Else Maria Hansine Nielsen, født den 3. Marts 1839 i Birkende (Odense Amt), død den 22. Juni 1878.

2. Dennes Søn Otto Hjalmar Nyholm blev født den 3. September 1867 i Horsens og tog i 1890 theologisk Attestats med bedste Karakter. Efter i et Par Aar at have været Huslærer, ordineredes han den 29. December 1893 i Aarhus Domkirke til personel Kapellan for Væhr og Nebel Pastorat i Aarhus Stift.

D.

Efter hvad man har meddelt mig skal der ogsaa i Skiveegnen være en Familie, som formentlig ef-

---

¹⁾ Meget synes at tyde paa, at Rasmus Juul Hansen Nyholm og Poul Kristjan Hansen Nyholm have været Brødre eller dog i nær Slægt; ligesom der ogsaa er Tegn til Slægtsskab med den under A. anførte Slægt.

ter Gaarden „Nyholm“ dersteds har antaget Navnet; men det er ikke lykkedes mig at erfare noget nærmere om denne eller dens enkelte Medlemmer.

I Sverige fører i det mindste én Familie Navnet „Nyholm“, uden at der kan paavises Forbindelse med nogen af de danske Nyholmer.

Ligeledes i Norge og Finland skal Familienavnet forekomme.

FORTEGNELSE OVER PORTRÆTERNE

	Ved Side
Nr. 1. Jokum Nielsen. Efter et gammelt Maleri. . . .	8
Nr. 2. Else Brigitte Nyholm, født Schrøder. Efter en gammel Tegning.	20
Nr. 3. Johannes Schrøder Nyholm, Paghofmester. Efter en ældre Tegning.	25
Nr. 4. Kristoffer Nyholm den ældre, Sognepræst i Nyborg. Silhuet.	26
Nr. 5. Lars Kristjan Nyholm, Justitsraad. Efter et Staalstik.	33
Nr. 6. Armgard Maria Nyholm, født Hammershaimb. Efter Staalstik.	34
Nr. 7. Nikolaj Povel Nyholm, Kobbersmed. Efter et malet Portræt.	38
Nr. 8. Kristjan Frederik Nyholm, Garvemester. Efter et Silhuet.	39
Nr. 9. Inger Dorothea Topp, født Nyholm. Efter et Staalstik.	41
Nr. 10. Kristoffer Nyholm den yngre, Sognepræst i Nyborg. Efter et Kobberstik.	53
Nr. 11. Jokum Nyholm, praktiserende Læge. Efter Silhuet.	58
Nr. 12. Nikolaj Nyholm, Agent og Godsejer. Efter Fotografi.	62
Nr. 13. Andreas Kristjan Nyholm. Efter Fotografi. . .	66
Nr. 14. Holger Villhelm Nyholm, Sognepræst i Højelse. Efter Fotografi.	68

	Ved Side
Nr. 15. Joakim Godske Nyholm, Forstraad. Efter	
Fotografi.	76
Nr. 16. Adam Vilhelm Nyholm, Forpagter paa Thure-	
byholm. Efter Fotografi.	78
Nr. 17. Johannes Kristoffer Nyholm til Baggesevogn.	
Efter Litografi.	85
Nr. 18. Karl Frederik Samuel Nyholm, Bankdirektør.	
Efter Fotografi.	91
Nr. 19. Ludvig Georg Nyholm til Kølskegaard. Efter	
Fotografi.	94
Nr. 20. Lars Kristjan Nyholm, Kancelliraad. Efter	
Fotografi.	96-
Nr. 21. Frederikke Nikoline Bøcher, født Nyholm.	
Efter Fotografi.	97
Nr. 22. Laurids Kristjan Nyholm, Hofjægermester.	
Efter Fotografi.	110
Nr. 23. Jens Laurids Kristjan Nyholm, Justitsraad	
og Godsejer. Efter Fotografi.	128
Nr. 24. Anton Martin Julius Nyholm, Godsejer. Efter	
Fotografi.	130,

FORTEGNELSE

OVER DE MEDLEMMER AF FAMILIEN, SOM HAVE YDET BIDRAG

TIL UDGIVELSEN AF NÆRVÆRENDE SKRIFT

Konsul H. C. Nyholm.	Proprietær Nik. Nyholm.
Etatsraad D. G. Nyholm.	Godsejer Jul. Nyholm.
Frøken Elisabeth Nyholm.	Godsejer A. M. Nyholm.
Stationsforstander	Godsejer J. B. Nyholm.
A. Nyholm.	Skovrider M. Nyholm.
Skoleinspektør G. V. Nyholm.	Direktør H. C. Nyholm.
Kand. theol. J. Nyholm.	Konsul, Grosserer Alb.
Toldforvalter A. Nyholm.	Berendsen.
Overretssagfører Edg.	Overretsprokurator
Nyholm.	C. Bøcher
Kaptajn A. Nyholm.	Kancelliraad V. Nyholm.
Kand. jur. H. Nyholm.	Justitsraad Th. Nyholm.

RETTELSER

Side 26, 5te Linje fra oven, efter „7. Maj“ maa indskydes „n. A.“

Side 53, 2det Stykke, 5te Linje fra neden maa rettes 26 til 21.

Side 167, 6te Linje fra oven staar „Armgaard“ rettes til „Armgard“.

RETTELSER OG TILFØJELSER*)

Side 5 sidste Linje: efter „muligt“ indskydes „skøndt næppe rimeligt“.

Side 6, 2det St., 1ste Linje: „Augustine“ læs „Avgustine“.

Side 10, 1ste Linje: „Kock“ læs „Koch“.

Side 26, 5te Linje foroven: efter „7. Maj“ indskydes „n. A.“

Side 53, 2det St., 5te Linje fra neden: „26“ rettes til „21“.

Side 53, 2det St., 3dje Linje fra neden: „op“ læs „oppe“.

Side 59, første Anmærkn., 2den Linje: „ned“ læs „ind“.

Side 61, 2det St., 7de Linje fra neden: „l'aucienne“ læs „l'aucien“.

Side 71, Anmærkning, 9de Linje fra oven: „varm“ læs „varsom“ og i 17de Linje: „kunne“ læs „kunde“.

Side 76, 10de Linje fra neden: „Skovridder“ læs „Skovrider“.

Side 80, 3dje Linje fra neden: „egen“ læs „egne“.

Side 82, 4de Linje fra oven: „Berkelse“ læs „Birkelse“.

Side 95, 2det St., 8de Linje fra oven: „Haut“ læs „Haud“.

Side 107, Anmærkning, 5te Linje fra oven: „Dybde“ læs „Dyb“.

Side 108, 1ste Stykkes Slutning tilføjes: „Under 3dje November 1897 udnævntes han til Ridder af Dannebrog“.

Side 112, 5te Linje fra oven: „Glomstrup“ rettes til „Højris“.

---

*) Indsættes paa Bogens sidste Side istedenfor de der anførte Rettelser

Side 114, 2den Linje fra oven: „Autoritet“ læs „Avtoritet“.

Side 129, 2den Linje fra oven: „1870“ læs „1872“.

Side 147. Ved Slutningen af 3dje Stykke tilføjes: „Under Kong Oskars Nærværelse i København i Efteraaret 1897 ved Prindsesse Ingeborgs Bryllup blev han dekoreret med Sværdordenens Ridderkors“.

Side 153. I Slutningen om Jens Alfred Vandborg tilføjes: „Han har senere opgivet Studeringerne og begivet sig til Brasilien for at lægge sig efter Kaffedyrkning“.

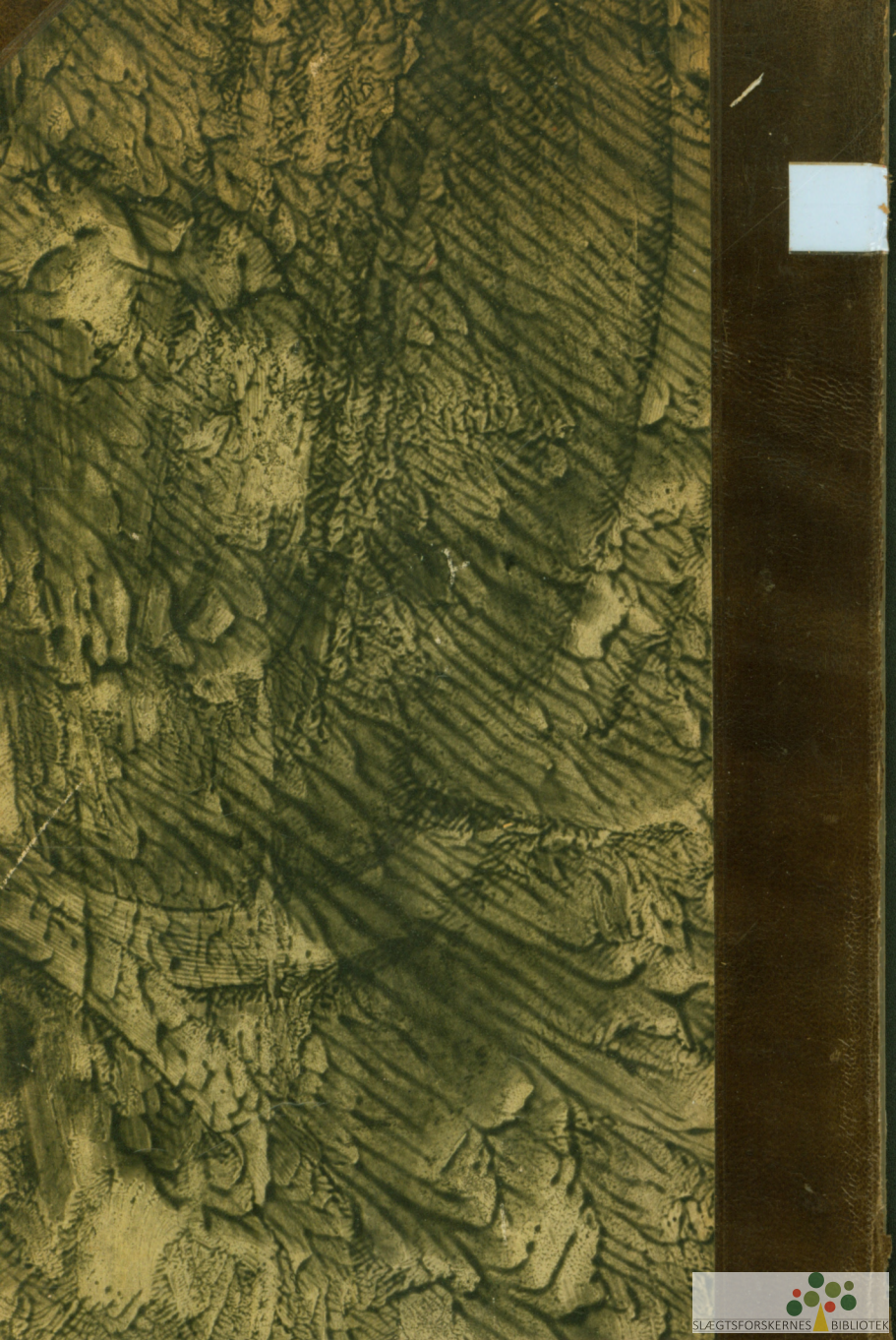
Side 156. Under Anna Louise Nyholm rettes „Standart“ til „Standard“.

Side 164, 3dje Linje fra neden, og Side 166, 4de Linje fra oven, rettes „Hostrup“ til „Hastrup“.

Side 167, 6te Linje: „Armgaard“ læs „Armgard“.

Side 193, Anmærkning, 3dje Linje: „var“ læs „havde været“.

Small white rectangular label on the spine.

Handwritten text on the spine, possibly a title or author name.